

වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම්

2002

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය

කාකුපත කොළඹ 15

**ජාතික ජලජ සම්පත්
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය**

**2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන
වර්ෂය සඳහා**

වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන

තාරා

**ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය
කාක දූපත, මට්ටක්කුලිය
කොළඹ - 15.**

පෙරවදන

2002 මූල්‍ය වර්ෂය සඳහා ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයෙහි (තාරා) වාර්ෂික වාර්තාව සහ ගිණුම් මෙයින් ඉදිරිපත් කෙරේ. නියෝජිතායතනයේ තාක්ෂණික අංශයන් විසින් අදාළ වර්ෂය තුළ දියත් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ වාර්තාවන් සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇසුරින් මෙය සම්පාදනය කොට ඇත.

ජාතික අවශ්‍යතාවයන් සහ පාරිභෝගික අවශ්‍යතාවයන් අනුව සැලසුම් කරන ලද පර්යේෂණාත්මක කටයුතු ප්‍රතිපාදන ලත් පරිදි දියත් කරන ලදී. සමහර ක්‍රියාකාරකම් එක් වර්ෂයක කාල පරාසයකට සීමා නොවන අතර අවශ්‍යතාවය පරිදි වර්ෂ කිහිපයක් පුරා අඛණ්ඩව දියත් කෙරේ.

වඩාත් ඵලදායී ප්‍රතිඵල කරා ලගාවීම උදෙසා ආයතනයේ පර්යේෂණ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීමේදී, සංශෝධිත ධ්වර සහ සාගර සම්පත් ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරන ලදී.

රජය විසින් නියම කරන ලද කාල සීමාව ඇතුළත මෙම වාර්තාව මුද්‍රණය කොට එළිදක්වන්නට හැකි වීම පිළිබඳව සතුටු වෙමි.

රසීක් සරුක්,
සභාපති,
2003 මැයි.

පටුන

	පිටුව
01. සාමාන්‍ය පරිපාලනය	- 1
02. පරිසර අධ්‍යයන අංශය	- 8
03. ධීවර තාක්ෂණ අංශය	- 13
04. අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීව වගා අංශය	- 15
05. පුස්තකාල සහ තොරතුරු අංශය	- 20
06. සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	- 24
07. ජලශාස්ත්‍රීය අංශය - ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය	- 31
08. සාගරවිද්‍යා අංශය	- 34
09. පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	- 37
10. සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය	- 42
11. සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය	- 46
12. විගණකාධිපති වාර්තාව	- 49
13. වර්ෂ 2002 විගණකාධිපති වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කොට තිබූ නිරීක්ෂණ මත ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග	- 53

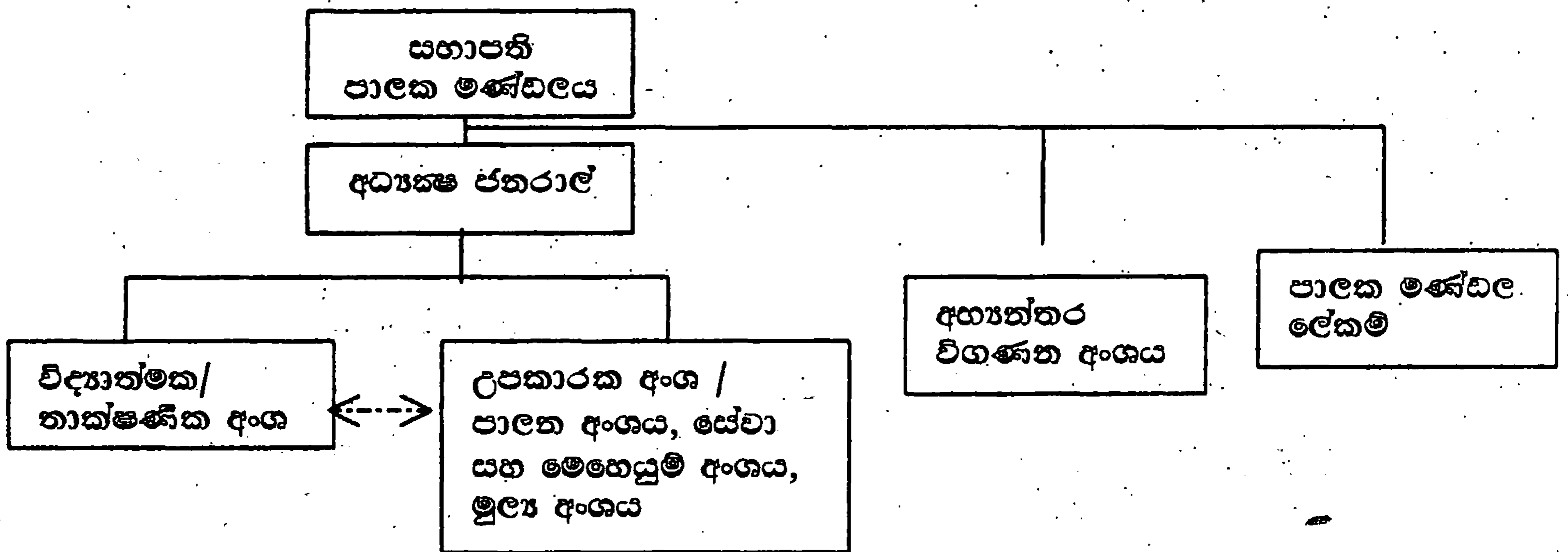
සාමාන්‍ය පරිපාලනය

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය (නාරා), ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අයත් පර්යේෂණ, සංවර්ධන හා කළමනාකරණ කටයුතු දියත් කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම පිලිබඳව පූර්ණ වගකීම දරන ප්‍රධාන ජාතික ආයතනයයි. ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ අංශය ප්‍රතිව්‍යුහගත කොට 1981 වසරේදී නාරා ආයතනය පිහිටුවන ලදී. මෙම ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේදී, 1996 අංක 32 දරණ ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතන පනත මගින් පසුව සංශෝධනය කරන ලද, 1981 අංක 54 දරණ ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතන පනත නම් පාර්ලිමේන්තු පනත යටතේ අංග සම්පූර්ණ පර්යේෂණායතනයක් ලෙස නාරා ආයතනය ස්ථාපනය කිරීම සඳහා එවකට මට්ටක්කුලිය, කාක දූපතේ වර්තමාන නාරා පරිශ්‍රයේ පැවති ධීවර තාක්ෂණ ආයතනය සමග එම පර්යේෂණ අංශය ඒකාබද්ධ කෙරිණි. සාගර සම්පත් අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනයක් ලෙස නාරා ආයතනය කටයුතු කරයි.

නියෝජිතායතනයේ අරමුණ සහ එයට පැවරී ඇති කාර්යභාරයන් පහත පරිදි වේ.

- ජාතික සංවර්ධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙහිලා විද්‍යාත්මක සහ තාක්ෂණික විශේෂඥ දැනුම නිසි සේ යොදවනු ලබන බවට සහ ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබන බවට වග බලා ගැනීම.
- සම්පත් හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනය උදෙසා යොමු වූ පර්යේෂණ කටයුතු ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ජලජ සම්පත් වල උපයෝජනය, කළමනාකරණය සහ සංවර්ධනයට අදාළ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපදෙස් සහ විශේෂඥ දැනුම සැපයීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.
- තොරතුරු සහ දත්ත එක්රැස් කිරීම, බෙදාහැරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.
- පුහුණුව සැපයීම.

1. ආයතනික ව්‍යුහය.

2. පාලක මණ්ඩලය

තෝරා පත් කරන ලද සාමාජිකයන් 08 දෙනෙකුගෙන් සහ නිලය අනුව පත් වූ සාමාජිකයන් 08 දෙනෙකුගෙන් පාලක මණ්ඩලය සමන්විත වේ. සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ වූ පාලක මණ්ඩල සාමාජිකයන්ගේ නම් පහත දැක්වේ.

පත්කරන ලද සාමාජිකයන්

01. රසික් සරුක් මහතා (සභාපති)
02. ඒ.අබේවික්‍රම මහතා
03. මහාචාර්ය ආනන්ද ගුණතිලක

- 04. ආචාර්ය එන්.එස්.සී.රණවීර
- 05. පී.රත්පට්ටු මිය
- 06. නිමල් සිල්වා මහතා
- 07. ආචාර්ය කේ.සී.වසුන්දරානියම්
- 08. ආචාර්ය එන්.පී.විජයානන්ද

නිලය අනුව පත්වූ සාමාජිකයන් **

- 09. නියෝජිතයෙක් - ධීවර අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙනුවට (ඡන්දය නැත.)
- 10. ඩබ්.ඒ.එස්.පෙරේරා මහතා - වරාය සහ නාවුක කටයුතු අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කිරීම.
- 11. එස්.එස්.මියනවල මහතා - මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් නියෝජනය කිරීම සඳහා.
- 12. ඒ.වික්‍රමසූරිය මහතා - විද්‍යාත්මක කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් නියෝජනය කිරීම සඳහා.
- 13. රෙයාට් අදම්රාල් ඩබ්.කේ.ජේ.කරන්නාගොඩ - නාවික හමුදාපති නියෝජනය කිරීම සඳහා.
- 14. කේ.එල්.ඒ.ආර්.ඩී.සිල්වා මහතා - මැණුම්පති.
- 15. ජී.පී.සේන මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ධීවර දෙපාර්තමේන්තුව.
- 16. එම්.ඒ.ආර්.කුලරත්න මහතා - අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නාරා.

** පනතේ අත්නිර්ගත අනුපිළිවෙල අනුව,

3. සංවිධානය

රසික් සාරුක් මහතා සභාපතිවරයා ලෙස කටයුතු කරන ලද අතර, එම්.ඒ.ආර්.කුලරත්න මහතා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා ලෙස කටයුතු කළේය. නියෝජිතයන්ගෙන් පැවරී ඇති කාර්යභාරයන් ඉටු කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ නියමයෙන් ඒ. අබේවික්‍රම මහතා ක්‍රියාකාරී අධ්‍යක්ෂ ධුරයේ වැඩ භාරගන්නා ලදී. නියෝජිතයන්ගෙන්, පරිසර අධ්‍යයන අංශය, ධීවර තාක්ෂණ අංශය, අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීව වගා අංශය, පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය, සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය, ජාතික ජල ශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය, සාගර විද්‍යා අංශය, සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය, පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය, යන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික අංශ 8 ක් සහ පාලන අංශය, සේවා හා මෙහෙයුම් අංශය, හා මූල්‍ය අංශය යන උපකාරක අංශ 3 ක් සමන්විත වේ. අනාගතයේ අවශ්‍යතාවයන්ට යෝග්‍ය වන පරිදි මෙම වර්ෂය තුළ 'තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය' සහ 'ජෛව තාක්ෂණ අංශය' යනුවෙන් නව අංශ දෙකක් පිහිටුවන ලදී.

4. අංශ ප්‍රධානීන්

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ පහත දැක්වෙන නිලධාරීන් අංශ ප්‍රධානීන් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

පර්යේෂණ අංශ	උපකාරක අංශ
ඩී. හේරත් මිය - ජෛව තාක්ෂණ අංශය (නව)	සු.ඒ. සිරිසේන මහතා - පරිපාලන අංශය
එන්. සුජේෂ් කුමාර් මහතා - පරිසර අධ්‍යයන අංශය	එම්.ඩී. සේනාරත්න මහතා - මූල්‍ය අංශය
ආචාර්ය ඩී.එස්. ජයකොඩි මහතා - ධීවර තාක්ෂණ අංශය	ඉංජිනේරු ඩී.ඒ. කරුණාසේන මහතා - සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය
ඒ.බී.ඒ.කේ. ගුණරත්න මහතා - තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය (නව)	
ආචාර්ය පී.පී.පී.එස්.එන්. සිරිවර්ධන - අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීව වගා අංශය	
එස්. තලාකඩ මිය - පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය	

ආචාර්ය සී. අමරසිරි මිය
- සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය

එම්.ඒ. ආරියවංශ මහතා
- ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය

ආචාර්ය ඩී.කේ.ඩී. තෙන්නකෝන්
- සාගර විද්‍යා අංශය

පී.ජේ. ගනේගමආරච්චි මෙනෙවිය
- පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය

පී.ඒ.ජේ.සී. පෙරේරා මිය
- සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ අංශය

5. බඳවා ගැනීම්
සියලු බඳවා ගැනීම් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත සිදු කරන ලදී.

තනතුරු නාමය	තනතුරු සංඛ්‍යාව	නම
නියැදිකරු	02	එස්.ඒ.ශංක ප්‍රදීප් ජේ.එච්.එස්.වීරසිංහ
සංචාරක නිවාස භාරකරු	01	සුකුමාල් ජයවික්‍රම
සහකාර සංචාරක නිවාස භාරකරු	01	එච්.එච්.ආර්.චන්දිමාල්
ලිපිකරු	01	ඩබ්ලිව්.සමරසේකර

6. සේවයෙන් ඉවත්වීම්

නම	තනතුර	දිනය	මෙහෙයුම
එස්.පී. විදානගේ මහතා	අර්ථශාස්ත්‍රඥ	01/02/2002	ඉල්ලා අස්වීම
ඩබ්.පී. මනේන්ද්‍ර මහතා	කාර්මික ශිල්පී - උපකරණ	31/03/2002	"
ජී.සී.එන්. සිල්වා මහතා	කොක්ස්වේන් (ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය)	23/08/2002	"
කේ.ඒ. පෙරේරා මහතා	පර්යේෂණ සහකාර	28/08/2002	විශ්‍රාම ගැනීම
පී.එස්.ඒ. ප්‍රනාන්දු මහතා	යාත්‍රාපති (සපුර්ව)	29/10/2002	කොන්ත්‍රාත් කාලය අවසන් වීම
එච්.පී.බී.විද්‍යාශ්‍රී මහතා	පද්ධති විශ්ලේෂක	23/09/2002	ඉල්ලා අස්වීම
ආචාර්ය ඩී.බී.චන්දිනායක	පර්යේෂණ නිලධාරී	04/11/2002	"

7. 2002/12/31 දිනට පුරප්පාඩු වී පැවති තනතුරු

තනතුරු නාමය	සංඛ්‍යාව
ප්‍රධාන පරිපාලන නිලධාරී	01
අර්ථශාස්ත්‍රඥ	01
පර්යේෂණ නිලධාරී	05
පර්යේෂණ සහකාර	03
විගණන ලිපිකරු	01
යතුරුලේඛක (ඉංග්‍රීසි)	01
දත්ත නිවේශන ශිල්පී	01
උපකරණ තාක්ෂණ ශිල්පී	01
ටියුණුරු	02
පර්යේෂණාගාර සහායක	03

නුපුහුණු කමිකරු	03
පුහුණු කමිකරු	01
වැද්දුම්කරු	01
කෝති	01
කපිතාන් - කොන්ත්‍රාත් පදනම	01
ප්‍රධාන නිලධාරී - එම -	01
ප්‍රධාන ඉංජිනේරු - එම -	01
ජ. ආර්. ජ. - එම -	02
සෙක්තෑන්ඩ් - එම -	01
නැව් - එම -	01
බෝට්ස්වෙන් - එම -	01

රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය

ලිපිකරු	01
මුරකරු	01

ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය

නියෝජ්‍ය ජලශාස්ත්‍රඥ	01
ප්‍රධාන ජලශාස්ත්‍රීය මිණිත්තේරු	01
ජලශාස්ත්‍රීය මිණිත්තේරු	08
භූමි මිණිත්තේරු	01
ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ	01
නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන සිතියම් විද්‍යාඥ	01
සැලසුම් ශිල්පී	01
පද්ධති විශ්ලේෂක / ක්‍රම විශ්ලේෂක	02
ජ.ඩී.පී. සහකාර	01
කාර්යාල සහකාර	01
භාෂාණික සහකාර (යාන්ත්‍රික)	01
මිලට ගැනුම් නිලධාරී	01
පද්ධති විශ්ලේෂක	01
කොක්ස්වෙන්	01

කළමනාකරණ වකුලේඛ අංක 14, 15 හා 16 මගින් සිදු කරන ලද අත්හිටුවීම නිසා මෙම පුරප්පාඩු පිරවීම වැලකිණි.

8. 2002 වසර තුළ ලබාදුන් උසස්වීම්

උසස්වීම	සංඛ්‍යාව
II ශ්‍රේණියේ සිට I ශ්‍රේණියට	01
III ශ්‍රේණියේ සිට II ශ්‍රේණියට	01
IV ශ්‍රේණියේ සිට III ශ්‍රේණියට	03
VI ශ්‍රේණියේ සිට V ශ්‍රේණියට	03
VII ශ්‍රේණියේ සිට VI ශ්‍රේණියට	02
VIII ශ්‍රේණියේ සිට VII ශ්‍රේණියට	01

9. විනය පරීක්ෂණ

පවත්වන ලද විනය පරීක්ෂණ වල විස්තර පහත පරිදි වේ.

කමිකරු උසාවියේ නඩු

1. ඩබ්.ඩී. ශ්‍රේෂ්ඨ ප්‍රනාන්දු මහතා සහ සුරමා විජේසේකර මෙනෙවියා - විභාග කෙරෙමින් පවතී.
2. උපාලි එදිරිසිංහ මහතා - එම -
3. ජේ.කේ.බාලපටබැදි මහතා - එම -

දිස්ත්‍රික් උසාවියේ නඩු.

1. අංක 6137/එල් කඩොලේකැලේවත්ත - එම

10. වැඩ තහනම් කිරීම

1. පී.ඒ.සෝමසිරි මහතා/වියදුරු, රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය.
  - විනය පරීක්ෂණය සිදු කෙරෙමින් පවතී.
2. ඩබ්.ඒ.සමන්ත කුමාර මහතා/වියදුරු, නාරා ප්‍රධාන කාර්යාලය.
  - විනය පරීක්ෂණය සිදු කෙරෙමින් පවතී.

11. සුභසාධනය

පහත දැක්වෙන කටයුතු සිදු කෙරිණි.

- ආයතන පරිශ්‍රය තුළ නව වෛද්‍ය-ඒකකයක් පිහිටුවන ලද අතර, වෛද්‍ය පාතිමා එච්.අස්මි මහත්මිය එහි වෛද්‍ය නිලධාරී ලෙස ස්වේච්ඡාවෙන් සේවය කළාය. ඇගේ සේවයට නාරා ආයතනය සිය කෘතඥතාවය පළ කරයි.
- පෙබරවාරි මාසයේදී ආයතනයේ සේවක මණ්ඩලයේ සහභාගිත්වයෙන් මහා ග්‍රමදානයක් පැවැත්වුණු අතර, ආයතන පරිශ්‍රය-ගුද්ධ පවිත්‍ර කරන ලදී. රු.1,50,000/00 ක පමණ මුදලක් ඉතිරි කරමින් මෙම ග්‍රමදානය මගින් ක්‍රීඩා පිටියක් සකස් කරන ලදී.
- නාරා ආයතනික ආපනශාලාව අවත්වැවියා කොට එහි සෞඛ්‍යාරක්ෂිත මට්ටම වැඩිදියුණු කරන ලද අතර, එහි පාලනය ආයතනය යටතට ගැනිණි.
- අමතර පහසුකම් එක්කොට 'වාඩිය' වැඩිදියුණු කරන ලද අතර, එය පර්යේෂකයින් සහ බුද්ධිමතුන් හමුවන ස්ථානයක් ලෙස සලකා 'නාරා අභ්‍යන්තර ජාලය (ඉන්ට්‍රානෙට්)' ලෙස නම් කරන ලදී.
- ත්‍රිකුණාමලය සංචාරක නිවාසය ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලද අතර, එහි පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී.
- කාර්ය මණ්ඩලයේ පවුල්වල සාමාජිකයින්ගේද සහභාගිත්වය සහිතව අවන් අවුරුදු ඊළෙක පවත්වන ලදී.

මීට අමතරව සුපුරුදු පරිදි කාර්ය මණ්ඩලයට ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සහ ඔවුන්ගේ පවුල්වල අවමගුල් කටයුතු වලදී සහාය දැක්වීම සිදු කෙරිණි.

12. නාරා කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් සහභාගි වූ විදේශ පුහුණුවීම් / වැඩමුළු / රැස්වීම් 2002 ජනවාරි සිට දෙසැම්බර් දක්වා

නම සහ තනතුර	පුහුණු පාඨමාලාව/වැඩමුළුව/රැස්වීම	ප්‍රතිපාදන	රට	කාලසීමාව
ඒ.බී.ඒ.කේ.ගුණරත්න මයා, තොරතුරු නිලධාරී	ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය උදෙසා වන්දිකා ජායාරූප සැකසුම්කරණය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	සුනෙස්කෝ	ඉන්දියාව	21/01/2002-31/01/2002
	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන	සීඩා/සරෙක්	සවිභනය	01/05/2002-15/06/2002
මී.වී.ප්‍රේමවන්ද මයා, සිතියම් විද්‍යාඥ	උතුරු ඉන්දියානු කලාපීය ජලශාසත්‍රීය කොමිසමෙහි රැස්වීම	ඉන්දිය රජය	ඉන්දියාව	30/01/2002-02/02/2002
ඩබ්.පී.ලසන්ත කුමාර මයා, පර්යේෂණ සහකාර/රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය	ජලජීවී වගා පර්යේෂණාගාර සහ මුහුදු පැලෑටි වගාව පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	ඒ.ඩී.බී. ව්‍යාපෘතිය	තායිලන්තය	18/02/2002-15/03/2002

එම්.එස්.ප්‍රනාන්දු මයා, පර්යේෂණ සහකාර/ අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලපිටි වගා අංශය.	- එම -	-එම -	-එම-	-එම-
පී.පී.වන්දිමාල් ප්‍රදීප්ත මයා, පර්යේෂණ සහකාර / පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	- එම -	-එම -	- එම -	- එම -
එස්.පී.ජයසූරිය මයා, පර්යේෂණ සහකාර/ පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	- එම -	- එම -	- එම -	- එම -
එන්.සුරේෂ් කුමාර් මයා පර්යේෂණ නිලධාරී/ පරිසර අධ්‍යයන අංශය	සාමූහික පාරිසරික න්‍යාය වල විකිරණශීලීතාවය මැනීම පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	ඉන්දිය රජය	ඉන්දියාව	01/03/2002- 26/03/2002
ආර්.ඩබ්.ප්‍රනාන්දු මයා පර්යේෂණ සහකාර/ පරිසර අධ්‍යයන අංශය	- එම -	- එම -	- එම -	- එම -
එම්.ඒ.ආර්.කුලරත්න මහතා/ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	බංග්ලා දේශය, ඉන්දියාව, මියන්මාරය, ශ්‍රී ලංකාව සහ තායිලන්තය යන රටවල් අතර ධීවර සහයෝගීතාවය පිළිබඳ පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා	බංග්ලාදේශ අන්තර් ජාතික හා ක්‍රමෝපාය අධ්‍යයන ආයතනය	බංග්ලාදේශ ය	11/03/2002- 12/03/2002
ආචාර්ය කේ.අරුලානන්දන් පර්යේෂණ නිලධාරී / සාගර විද්‍යා අංශය	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන	සීඩා / සරෝක්	ස්වීඩනය	01/04/2002- 30/06/2002
එච්.ඒ.එම්.කුලතිලක මයා, පර්යේෂණ නිලධාරී/ අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලපිටි වගා අංශය.	ජලජ සත්වයින් සඳහා අදාළ වන බලපෑම් - අවදානම් විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සමර්ප්තාවය සහ දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා වූ පුහුණු වැඩමුඵව	නාකා	තායිලන්තය	01/04/2002- 06/04/2002
කේ.ඩබ්.ආර්.ආර්.අමරවීර මයා, පර්යේෂණ සහකාර/ රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය	' <i>Macrobrachium rosenbergii</i> ' ඉස්සා පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	ඒ.ඩී.බී. ව්‍යාපෘතිය	චීනය	18/04/2002- 02/06/2002
ඩබ්.ඩී.ඒ.ජේ.පී.විජේන්ද්‍ර මයා පර්යේෂණ සහකාර / සාගර විද්‍යා අංශය	සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	නාරා සහ ජාතික සාගර විද්‍යා ආයතනය	ඉන්දියාව	01/04/2002 22/05/2002
එච්.බී.ජයසිරි මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / සාගර විද්‍යා අංශය	සාගර නීතිය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන ; එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ න්‍යාය පත්‍රය	අයි.මී.අයි. කැනඩාව සහ පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය විද්‍යා සභාව, එංගලන්තය	කැනඩාව	25/05/2002- 03/08/2002
එච්.එම්.වසන්ත බණ්ඩාර මහතා පර්යේෂණ සහකාර / සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	සාමූහික ධීවර තාක්ෂණය කළමනාකරණය සහ මත්ස්‍ය සංවික තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	ඒ.ඩී.බී. ව්‍යාපෘතිය	තායිලන්තය	09/06/2002- 10/07/2002
එල්.රණවක මහතා නියැදිකරු / සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	- එම -	- එම -	- එම -	- එම -
ඩබ්.වී. එස්.ප්‍රනාන්දු මයා, පර්යේෂණ සහකාර/ අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් හා ජලපිටි වගා අංශය.	ඉස්සන්ගේ බිඳු රුකුම්භල් පාලනය සහ කළමනාකරණ සහයෝගීතාවය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	මැලේසියානු රජය	මැලේසියාව	12/07/2002- 22/08/2002
ආචාර්ය සී.අමරසිරි මිය පර්යේෂණ නිලධාරී / වැ.බ.අංශ ප්‍රධානී, සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	'වින් - චුනා' දත්ත, කළමනාකරණ මෘදුකාංගය පිළිබඳ පුහුණු පාඨමාලාව	අයි.මී.ටී.සී./ම.එල්.සී. එල් ව්‍යාපෘතිය -සීමෙල්ස්	සීමෙල්ස්	06/08/2002- 10/08/2002
ආචාර්ය ආර්.ආර්.පී. මල්දෙනිය මිය පර්යේෂණ නිලධාරී / සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	මත්ස්‍ය සංවික තක්සේරුකරණය සඳහා සංඛ්‍යාතය භාවිතා කිරීම පිළිබඳ කලාපීය වැඩමුඵව	එක්සත් ජාතීන්ගේ එල්.ඒ.මී. සංවිධානය	තායිලන්තය	08/09/2002- 13/09/2002
ආචාර්ය පී.ඒ.ඒ.වී.ජයවර්ධන පර්යේෂණ නිලධාරී / සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය	- එම -	- එම -	- එම -	- එම -
පී.ඩී.කේ.ඩී.අමරසූරිය මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / සමුද්‍ර	මෝරුන් පිළිබඳ සමුඵව - 2002	සමුඵවේ සංවිධායකයන්ගෙහි	තායිවානය	13/05/2002- 17/05/2002

පීච සම්පත් අංශය	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන	ඒ.ඩී.බී. ව්‍යාපෘතිය	මිස්ට්‍රේලියාව	ජු. නි. 25/07/2002- 24/01/2003
ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී.එදිරිසිංහ මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය	පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා	එන්.එස්.එල්.	ඉතාලිය	29/09/2002- 02/10/2002
ආචාර්ය ඩී.එස්.ජයකොඩි අංශ ප්‍රධානී / ධීවර තාක්ෂණ අංශය	සම්මන්ත්‍රණය - බෙංගාල බොක්ක ආශ්‍රිත විශාල සාගරික පරිසර පද්ධති සම්බන්ධ තිරසාර කළමනාකරණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතිය	එල්.එම්.ජී. වැට්සටහන	ඉන්දියාව	27/01/2002- 29/01/2002
එස්.එස්.කේ.හපුනන්ත්‍රි මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී සමුද්‍ර පීච සම්පත් අංශය	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන	ඒ.ඩී.බී.	ප්‍රංශය	11/03/2002- 11/06/2002
එන්.එච්.එස්.ආරියරත්න මෙනෙවිය පර්යේෂණ නිලධාරී / අභ්‍යන්තර ජල සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශය	'පිෂ්පුව' භාවිතකරුවන්ගේ රැස්වීම	ඒ.සී.අයි.ඒ. ආර්. ව්‍යාපෘතිය	තායිලන්තය	19/02/2002- 21/02/2002
එම්.ගම්මන්පිල මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / අභ්‍යන්තර ජල සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශය	විද්‍යාපති උපාධි අධ්‍යයන	ඒ.අයි.ටී. සහ යුද්ගලික	තායිලන්තය	03/05/2002- 24/12/2003
කේ.ඒ.රණසිංහ මහතා මිණුම් සටහන්කරු / ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය	සුනුකුළු - ජලශාස්ත්‍රීය මැණුම් විද්‍යාව	ජයිතා	ජපානය	07/05/2002- 15/12/2002
රසික් සරුක් මහතා / සහාපති	රැස්වීම - සාගර නීතිය	නාරා	මොරොක්කෝ	08/05/2002- 09/05/2002
පී.ඒ.ජේ.සී.පෙරේරා මිය පර්යේෂණ නිලධාරී / සමාජ ආර්ථික අංශය	පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීම	කෝඩියෝ	ජපානය	21/07/2002- 26/07/2002
කේ.එච්.එම්.එල්.අමරලාල් මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / සමාජ ආර්ථික අංශය	විද්‍යාපති උපාධි අධ්‍යයන	නෝර්වේජියානු සහයෝගීතාවය	නෝර්වේ	01/08/2002- 31/07/2004
ආචාර්ය කේ.තේන්කේන්, අංශ ප්‍රධානී / සාගර විද්‍යා අංශය	ඉන්දියානු සාගරය ආශ්‍රිත විශ්ව සාගරික නිරීක්ෂණ පද්ධතිය සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳ කමිටුව සහ පර්යේෂණාත්මක වාර්තාව	නාරා සහ සංවිධායක කමිටුව	ඉන්දියාව	12/10/2002- 01/12/2002
එස්.සු.පී.පිනදාස මහතා, පර්යේෂණ නිලධාරී / සාගර විද්‍යා අංශය	- එම -	- එම -	- එම -	- එම -
එන්.එච්. දසනායක මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / පරිසර අධ්‍යයන අංශය	ආචාර්ය උපාධි අධ්‍යයන	සරෙක්	මිස්ට්‍රේලියාව	24/10/2002- 01/04/2004
එන්.සුරේෂ් කුමාර් මහතා පර්යේෂණ නිලධාරී / පරිසර අධ්‍යයන අංශය	පළිබෝධනාශක සම්බන්ධ පෞච්ඡ අධ්‍යයන සිදු කිරීම සඳහා පළිබෝධනාශක හේතුවෙන් ඉහළ ජල පාටිසර්ග මට්ටම්වලදී ඇතිවිය හැකි අවදානම තක්සේරු කිරීම සඳහා පරිසරයේදී පළිබෝධනාශක වලට අත්වන ක්‍රමික ඉරණම ආකෘති ගත කිරීම පිළිබඳ වැටහුණුව	'මොස්' ව්‍යාපෘතිය	නෙදර්ලන්තය	03/11/2002- 23/11/2002

පරිසර අධ්‍යයන අංශය

අංශ ප්‍රධානි : එන්. සුරේෂ්කුමාර් මහතා

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

ජල දූෂණය සම්බන්ධ අධ්‍යයන සහ ජල පරිසරය ආශ්‍රිත පාරිසරික ගැටළු සම්බන්ධ තක්සේරු කිරීම කටයුතු දියත් කිරීම මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයයි. මෙම කාලසීමාව තුළදී අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය පර්යේෂණ නිලධාරීන් තිදෙනෙකුගෙන්, පර්යේෂණ සහකරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් සහ කම්කරුවන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය. එක් පර්යේෂණ නිලධාරියකු ඔස්ට්‍රේලියාවේදී සිදු කෙරෙන ආවාර්ය උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු වල නිරතවීම සඳහා අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා සිටියේය. ප්‍රතිපාදන සීමා කිරීමේ හේතුවෙන් අංශයේ කටයුතු ක්ෂේත්‍ර ව්‍යාපෘති දෙකකට සීමා කරන්නට සිදුවිය. එසේම, යුරෝපීය කොමිසම මගින් ආධාර සැපයෙන, තවත් වසර දෙකක කාලයක් පුරා විවිධ දෙන පර්යේෂණාත්මක සහයෝගිතා ව්‍යාපෘතියක් දියත් කිරීමද අංශය මගින් සිදු කෙරිණි.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩසටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
				සිට	දක්වා
1. ජල පරිසරයේ පරිසර දූෂණය සිදුවී ඇති මට්ටම	1.1 මිලන්ද ඇල ආශ්‍රිත පරිසරයේ පාරිසරික ධාරිතාවය තක්සේරු කිරීම	0 . 20	එන්.සුරේෂ් කුමාර් පී.එල්.එස්.පනාවල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 සමුද්‍රික සහ වෙරළාශ්‍රිත පරිසරයේ ඇති ක්ෂුද්‍ර ලෝහවල මට්ටම නිර්ණය කිරීම	0 . 14	එස්.ඒ.එම්.අස්මි	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.3 ලවණතාවය සහ පලිබෝධනාශක මගින් ජල පිරිහීම මත ඇති කෙරෙන බලපෑම අධ්‍යයනය කිරීම	0 . 14	එන්.එච්.දසනායක	2002 ජූනි	2002 දෙසැ:
2. බලයලත් පර්යේෂණාගාරයක් බවට පර්යේෂණාගාරය පත්කරවා ගැනීම	2.1 බලයලත් තත්වය ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා පටිපාටි සකස් කිරීම	0 . 126	එන්.සුරේෂ් කුමාර් එස්.ඒ.එම්.අස්මි පී.එල්.එස්.පනාවල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
3. හදිසි අවස්ථා පිළිබඳ අධ්‍යයන	3.1 ජල දූෂණය සහ මසුන් මියයාම් පිළිබඳ අධ්‍යයන	නැත	එන්.සුරේෂ් කුමාර් එස්.ඒ.එම්.අස්මි පී.එල්.එස්.පනාවල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
4. බහුවිධ භාවිත සහිත ජල පරිසර පද්ධති (මමාස්) තුළ කෘමීරසායනික කළමනාකරණය	4.1 පී.සී.ආර්. සහ පුර්ව අවදානම් තක්සේරුව	යුරෝ 44,701	එන්.සුරේෂ් කුමාර්	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
5. විශේෂඥ සේවා, උපදේශ සේවා සහ පරීක්ෂණ සේවා සැපයීම	5.1 පරීක්ෂණ සේවා උපදේශ සේවා සහ විශේෂඥ උපදෙස් සැපයීම	සේවා යෝජකයින්ගෙන් අදාල ගාස්තු අයකොට ලබාදෙනු ලැබේ.	එන්.සුරේෂ් කුමාර් එස්.ඒ.එම්.අස්මි පී.එල්.එස්.පනාවල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

3. කාර්යසාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ මිලන්ද ඇල පද්ධතියේ ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය තක්සේරු කිරීම සහ එම පද්ධතියට පෝෂක එකතුවීම සහ එහි උරා ගැනීමේ ධාරිතාවය ඇගයීම තුළින් එහි පාලනීය ධාරිතාවය තක්සේරු කිරීම හා එමගින් මිලන්ද ඇල පද්ධතියේ පරිසර දූෂණ මට්ටම් සහ ඒ සම්බන්ධ විවිධ කළමනාකරණ විකල්ප පිළිබඳව සැලසුම් කරන්නන් හට වැදගත් වන තොරතුරු සැපයීමය. මෙම අධ්‍යයනය අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීව වගා අංශය සමග සහයෝගිත්වයෙන් දියත් කරන ලදී.

තොවුළුවේ සිට මිලන්ද ඇල පද්ධතියට අයත් පුත්තලම් කලපුවේ දක්ෂිණ කෙළවර දක්වා පිහිටි තෝරාගත් නියැදි ගැනීමේ ස්ථාන වලදී අධ්‍යයන සිදු කරන ලදී. එසේම හැකි අවස්ථාවන්හිදී ගොවිපලවල අපවහනයන් ද අධ්‍යයනය කරන ලදී. බොහෝ නියැදි ගැනීමේ ස්ථානවලින් ලත් ඇමෝනියා සහ හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ් මට්ටම ප්‍රශස්ත මට්ටම ඉක්මවා ගොස් තිබූ බව සොයා ගැනිණි. එසේම බොහෝ ස්ථානවල තයිට්‍රයිට් මට්ටමද ඉස්සන් වගාව සඳහා නියමිත ප්‍රශස්ත මට්ටම ඉක්මවා තිබිණි. එසේම, බොහෝ ස්ථානවල හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ් මට්ටම ද පිළිගත හැකි සීමාව ඉක්මවා තිබිණි. තොවුළුව සිට හලාවත දක්වා ප්‍රදේශයේ නියැදි ගත් ස්ථානවල පිළිගත හැකි මට්ටම ඉක්මවූ ඉහළ ජීව විද්‍යාත්මක ඔක්සිජන් ඉල්ලුම් අගයක් තිබිණි. මුළු අවලම්බිත ඝන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ද පිළිගත හැකි මට්ටමට වඩා ඉහළ අගයක විය. වසරේ වැඩි කාලයක් පුරා මිලන්ද ඇල පද්ධතියේ ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය සාමාන්‍යයෙන් පිළිගත හැකි අගය පරාසය තුළ නොපවතින බව මෙම අධ්‍යයනයෙන් නිගමනය කළ හැකි විය.

ප්‍රගතිය (%) :- භෞතික : 85   මූල්‍යමය : 113

ව්‍යාපෘතිය 1.2

ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු පළාතේ සමුද්‍රික හා වෙරළාසන්න පරිසරයේ දක්නට ඇති ඊයම්, කැඩ්මියම්, ක්‍රෝමියම්, සින්ක්, යකඩ, මැංගනීස් සහ අනෙකුත් ක්ෂුද්‍ර ලෝහවල ප්‍රමාණයන් අධ්‍යයනය කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ විය.

දකුණු වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ ගාල්ල සහ කිරිඳි අතර නියැදි ගැනීම සඳහා ස්ථාන 16 ක් තෝරා ගන්නා ලදී. හුම් පාදක ආදාන එක්වීම සහ වෙරළාසන්න ජලයට කලපුවලින් සහ ගංගාවලින් ආදාන ප්‍රවාහ එක්වීම සිදුවන ස්ථාන පදනම් කොටගෙන නියැදි ගත යුතු ස්ථාන තීරණය කරන ලදී. පෙබරවාරි සිට මක්කෝබර් දක්වා මාසික පදනම මත ක්ෂේත්‍රයෙන් නියැදි ගැනීම සිදු කරන ලදී. ඊයම්, කැඩ්මියම්, ක්‍රෝමියම්, සින්ක්, යකඩ, මැංගනීස් සහ තඹ සඳහා නියැදි විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කරන ලදී. දකුණු වෙරළාසන්න මුහුදු ජලයේ ක්ෂුද්‍ර ලෝහ මට්ටම් පිළිගත හැකි සීමාව ඇතුළත පවතින බව මෙහි ප්‍රතිඵල වලින් පෙනිණි.

ප්‍රගතිය (%) :- භෞතික : 72   මූල්‍යමය : 136

ව්‍යාපෘතිය 1.3

ඔස්ට්‍රේලියාවේ තාක්ෂණ විශ්ව විද්‍යාලයේදී සිදු කෙරෙන ආවාර්ය ලපාඩ් අධ්‍යයන වැඩසටහනකට අවශ්‍ය වූ දේශීය ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය සිදු කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ වාසස්ථාන ප්‍රදේශ වලින් *Daphnia carinata* පිටියාගේ නියැදි රැස් කිරීම සහ මෙම පිරික්සුම් පිටියා දක්නට ලැබෙන ස්ථානවලින් ගත් නියැදිවල විෂ සහිත භාවය පිළිබඳ වැඩිදුර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම සඳහා පළිබෝධනාශක සම්බන්ධයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කිරීම මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ විය. උඩුවලවේ, කිරි ඉබ්බන්ආර, ලුණුගම් වෙහෙර සහ යාපනය අර්ධද්වීපයේ ඇති වැව් වලින් නියැදි ගන්නා ලදී. නියැදි ගැනීමේදී පිරික්සුම් පිටියා වන *Daphnia carinata* හමු නොවීය. මෙම නියැදි ලබා ගැනීමේ කටයුතු මක්කෝබර් මාසයේදී නවතා දමන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) :- භෞතික : 70   මූල්‍යමය : 67.8

ව්‍යාපෘතිය 2.1

පර්යේෂණාගාරයක් තුළ තත්ව පාලන ක්‍රියාපටිපාටියක් ස්ථාපනය කිරීමේ අරමුණ වන්නේ අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සේවා යෝජකයින්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීම පිණිස තාක්ෂණික වශයෙන් පලංගු ප්‍රතිඵල

ලැබෙන පරිදි පරීක්ෂණ කටයුතු දියත් කිරීමයි. මෙම වැඩසටහන යටතේ තත්වාරක්ෂක ක්‍රියාපටිපාටි කෙටුම්පත් කරන ලද අතර, පර්යේෂණාගාර අත්පොතෙහි කෙටුම්පත් සකස් කරන ලදී. පර්යේෂණාගාරයේ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කරන ලදී. පර්යේෂණාගාරය තුළ සිදු කළ හැකි විශ්ලේෂණාත්මක කටයුතු වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නව උපකරණ ලබා ගැනිණි.

ප්‍රගතිය (%) :- හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 100

ව්‍යාපෘතිය 3.1

අදාළ ආයතන විසින් කරන ලද ඉල්ලීම්වලට අනුකූලව මධ්‍යමට්‍රය සහ හලාවත යන කලාපවල සිදු වූ මසුන් මියයාම් සහ රත්මලේගම කලාපවේ පැන නැගුණු ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය පිළිබඳ ගැටළුව සම්බන්ධ පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. වාර්තා අදාළ ආයතන වෙත යොමු කර ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :- හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 134

ව්‍යාපෘතිය 4.1

ආසියානු රටවල ජලජ පරිසර පද්ධති ආශ්‍රිතව කෘෂි රසායන භාවිතය සඳහා ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමට උපකාරී වන ඒකාබද්ධ අවදානම් තක්සේරුකරණ ආකෘතියක් සඳහා යොදවා ගත හැකි පිරිවැය - එදායී විනිශ්චය ක්‍රම වැඩි වර්ධනය කිරීම සඳහා යුරෝපීය කොමිසම මගින් සැපයෙන ප්‍රතිපාදන යටතේ අන්තර්ජාතික කොටස්කරුවන් සය දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වය සහිතව මෙම ව්‍යාපෘතිය අරඹන ලදී. 2002 ජනවාරි මසදී ආරම්භ කරන ලද මෙම ව්‍යාපෘතියේ කාලසීමාව වසර 03 කි. පළමු වර්ෂය තුළදී ප්‍රදේශ තෝරා ගැනීම සඳහා අධ්‍යයන සිදු කිරීම, තෝරාගත් ප්‍රජාවන් පිළිබඳ සහභාගිත්ව ප්‍රජා ඇගයුම් වලට අදාළ කටයුතු සහ රැස්කොට ගත් දත්ත යොදාගෙන මූලික අවදානම් තක්සේරු කිරීම ආදිය සිදු කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) :- හොඳින් : 75 මූල්‍යමය : 50

ව්‍යාපෘතිය 5.1

මෙම වැඩසටහන ප්‍රධාන වශයෙන්ම, ධීවර සහ ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන්නන්ට සහ කර්මාන්තකරුවන්ට සිය කර්මාන්ත කටයුතු පහසු කරවීම සඳහා හා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන පනත සහ ජාතික පාරිසරික පනත යනාදී පනත් යටතේ නිවේදනය කොට ඇති නීති රීති වලට අනුකූලතාවය දැක්වීමට උපකාරී වීම සඳහා සහ අංශයේ පවත්නා නිපුණතාවයන් සහ පර්යේෂණාගාර පහසුකම් උපයෝගී කොට ගෙන ආදායම් ඉපයීම සඳහා අරමුණු කෙරිණි. කාර්මික අපවහන නියැදි 19 ක් රැස්කොට විශ්ලේෂණය කෙරිණි. ලබාදුන් සේවාවන් වෙනුවෙන් රු.83,250/- ක මුදලක් අයකොට ගෙන ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :- හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 100

4. උපදේශක සේවා.

අයි.එස්.ඕ. 14000 පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතිය.

ඇක්වා ගාඩ්නස් (පුද්)සමාගම සඳහා අයි.එස්.ඕ. 14000 පාරිසරික කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම 2001 පෙබරවාරි මස ආරම්භ කරන ලද අතර, 2002 ජූලි මසදී අවසන් කරන ලදී. ජර්මානු විගණක සමාගමක් වන 'ආර්.ඩබ්.ටී.සු.වී.' සමාගම මගින් සාර්ථකත්වය සහතික කිරීම සිදු කෙරිණි. ඉහත කාලය තුළ මෙම ව්‍යාපෘතියේ විශේෂඥ උපදේශක සහ විගණක ලෙස එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා කටයුතු කළේය. තාරා ආයතනය සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කර්මාන්ත සංවර්ධන සංවිධානය (යුනිඩෝ) අතර ඇතිකර ගත් ගිවිසුම යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය 'යුනිඩෝ' සංවිධානය මගින් දියත් කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ හුම් පාදක ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ඇතිවන සාගරික පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා වූ ජාතික ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන වැඩි දියුණු කිරීම.

ඉහත වැඩසටහන එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහනේ සහාය සහිතව පාරිසරික සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය මගින් දියත් කරන ලදී. සම්පතෙහි සියළු කොටස්කරුවන්ගෙන් සමන්විත වූ මූලික තක්සායමට එන්.සුජේෂ් කුමාර් මහතා තාරා ආයතනය නියෝජනය කරමින් සහභාගී විය. නියාමක ජාතික ක්‍රියාත්මක

වැඩසටහනට ද සහභාගී විය. වෙරළ කලාපීය කළමනාකරණ වැඩසටහන යටතේ වෙරළාසන්න පරිසර දූෂණය පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සඳහා පත්කරන ලද අන්තර් ආයතනික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙරළ කලාපීය, කළමනාකරණ වැඩසටහන යටතේ වෙරළාසන්න පරිසර දූෂණය පිළිබඳව කටයුතු කිරීම සඳහා පත්කළ අන්තර් ආයතනික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමේ කටයුතු සඳහා එක් සුරේෂ් කුමාර් මහතා සහභාගී විය. සකස් කරන ලද ලේඛනවල කෙටුම්පත් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා 2002 සැප්තැම්බර් 05 වන දින පැවති වැඩමුළුවටද සහභාගී විය.

තෙල් කාන්දුවීම් ආශ්‍රිත හදිසි අවස්ථා කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය ආයතනික අංශය ගොඩනැංවීම.

තෙල් කාන්දුවීම් සම්බන්ධ හදිසි අවස්ථා පහත සංශෝධනය කිරීම පිණිස සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ අධිකාරියට සහාය දීම සඳහා තෙල් කාන්දුවීම් සම්බන්ධ හදිසි අවස්ථා කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියෙහි ආයතනික අංශය ශක්තිමත් කිරීමේ කටයුතු සඳහා සහ මෙහෙයුම් ප්‍රතිචාර කණ්ඩායමේ කටයුතු සඳහා සහභාගී විය.

පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුව සම්බන්ධ රෙගුලාසි වල දක්වා ඇති නියමිත ව්‍යාපෘති සමාලෝචනය.

2002 ජූනි 24 දින දරන ගැසට් අංක 722/22 ගැසට් නිවේදනයෙහි සඳහන් නියමිත ව්‍යාපෘති සමාලෝචනය කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් සංවිධානය කරන ලද, වරාය, නාවුක කටයුතු, ධීවර කර්මාන්තය සහ වෙරළ කලාපය යන අංශ සම්බන්ධ උප කණ්ඩායම් රැස්වීම වලට එක් විය. සුරේෂ් කුමාර් මහතා සහභාගී විය.

බොල්ගොඩ ඇල සම්බන්ධ ප්‍රධාන සැලසුම සකස් කිරීම.

බොල්ගොඩ ඇල හා ඒ අවට පරිසරය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන සැලසුම සකස් කිරීමේ කටයුතු වලට සහාය වීම සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පවත්වන ලද කමිටු රැස්වීම් වලට එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා සහභාගී විය.

5. පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුකරණ කටයුතු.

1. ත්‍රිකුණාමලයේ, වසරකට ටොන් 758,000 ගල්අගුරු නිෂ්පාදනයක් සහිත මෙහා වොට් 110 තාප බලාගාර ඒකාබද්ධ ව්‍යාපෘතිය.
ඉහත යෝජිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය සඳහා නිර්දේශිත කරුණු මාලාව සැකසීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් පවත්වන ලද විෂය කමිටුවට එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා සහ පී.එල්.එස්.පතාවල මහතා සහභාගී විය.
2. මලුවිල් හි ඉදිකිරීමට යෝජිත වරාය.
ඉහත ව්‍යාපෘතිය සඳහා සකස් කරන ලද පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තාව ප්‍රමාණවත් ද යන්න පිළිබඳව ඇගයීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරන ලද කමිටු රැස්වීම් වලට එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා සහභාගී විය.
3. අපනයනය සඳහා හම්බන්තොට බැර බණිප් වැලි කැණීම සහ සැකසුම්කරණයට ලක් කිරීම.
ඉහත යෝජිත ව්‍යාපෘතිය සඳහා සකස් කළ පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තාව ඇගයීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සංවිධානය කරන ලද කමිටු රැස්වීමට එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා සහභාගී විය.
4. අම්බලන්ගොඩ / හම්බන්තොට / කලමැටිය / පුත්තලම තව ධීවර වරායක් ඉදිකිරීම.
ඉහත යෝජිත සංවර්ධන වැඩසටහන් සඳහා නියමිත කරුණු මාලාව සැකසීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සංවිධානය කරන ලද විෂය කමිටුවට එස්.ඒ.එම්.අස්මි මහතා සහ පී.එල්.එස්.පතාවල මහතා සහභාගී විය.

ප්‍රගතිය (%) :-   භෞතික : 100   මූල්‍යමය : 100

6. ප්‍රකාශන

1. එන්. සුරේෂ් කුමාර් සහ මහින්ද කුලතිලක ; මහකලපුර කලපුවේ මසුන් මියයාම පිළිබඳ මූලික ගවේශණය, ජූලි, 2002

ධීවර තාක්ෂණ අංශය

අංශ ප්‍රධානි : ආචාර්ය ඩී.එස්. ජයකොඩි

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

යෝග්‍ය පන්ත ක්‍රම හඳුන්වා දීම සඳහා යොමු වන පර්යේෂණ දියත් කිරීම ධීවර තාක්ෂණ අංශයේ වගකීම වේ. එහෙයින්, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ උපතිතල මත්ස්‍ය සම්පත් සහ කටු පොකිරිස්සන් සම්පත තෙලා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන නව ධීවර පන්ත ක්‍රම හඳුන්වා දීම සඳහා යොමු වූ පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති දෙකක් මෙම අංශයේ කාර්ය සැලසුමට ඇතුළත් කොට ඇත. රජයේ 'දින සියය' සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙල යටතේ මෙම ප්‍රතිපාදන උපයෝගී කොටගෙන දැල්ලන් තෙලා ගැනීම සඳහා වූ පන්ත ක්‍රම පිළිබඳ අත්හදා බැලීම් දියත් කරන ලද අතර, පරිසර හිතකාමී, කාර්යක්ෂම ක්‍රමයක් වැඩි දියුණු කරන ලදී. මෙම සියලු ධීවර පන්ත ක්‍රම අත්හදා බැලීම් ඉහළ මට්ටමක ප්‍රජා සහභාගිත්වයක් සහිතව දියත් කරන ලදී.

අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය පර්යේෂණ නිලධාරීන් තිදෙනෙකු, පර්යේෂණ සහකරුවන් දෙදෙනෙකු, එක් යාත්‍රා ක්‍රියාකරුවකු, එක් දත්ත නිවේශක ශිල්පියකු සහ එක් කම්කරුවකු ගෙන් සමන්විත වේ.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන් වූ මුදල (රු.මි.)	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
				සිට	දක්වා
1. නව ධීවර තාක්ෂණික ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීම.	1.1 හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ ගැඹුරු දිය පොකිරිස්සන් සම්පත් උපයෝජනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණාත්මක ධීවර පන්ත කටයුතු.	0.68	ආචාර්ය ඩී.එස්.ජයකොඩි	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළාසන්න කලාපයේ මධ්‍යම ප්‍රමාණ - උපතිතල මත්ස්‍ය සම්පත් උපයෝජනය කිරීම සඳහා කාර්යක්ෂම සහ පරිසර හිතකාමී වන 'වට දැල්' මාදිලියක් සහ යෝග්‍ය ධීවර යාත්‍රාවක් සැලසුම් කිරීම	0.65	එන්.බී.පී.පුණ්‍යදේව කේ.එල්.ආර්.සී. විජයසිංහ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

3. කාර්ය සාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ, අක්වෙරළ පර සහිත ප්‍රදේශවල (ගැඹුරු පරාසය මීටර 25 - මීටර 50) පිවත් වන කටු පොකිරිස්සන් තෙලා ගැනීම සඳහා යෝග්‍ය වන පතුලේ ඵලනු ලබන කරමල් දැලක් හඳුන්වා දීමයි. කටු පොකිරිස්සන් සම්පත උපයෝජනය කිරීම සඳහා වඩාත්ම යෝග්‍ය ධීවර ආම්පන්නය වන්නේ දැනට ඒ සඳහා භාවිතා වන ත්‍රිත්ව දැල සහ 3.5" සිදුරු ප්‍රමාණය හා වෙච් 6 සහ වෙච් 9 සහිත පතුලේ ඵලනු ලබන කරමල් දැල් වර්ග කොට, 7" සිදුරු ප්‍රමාණය හා වෙච් 6 සහිත පතුලේ ඵලනු ලබන කරමල් දැල් වර්ගය බව ධීවර පන්තමය අත්හදා බැලීම් තුළින් රැස්කර ගත් විද්‍යාත්මක තොරතුරු වලින් පෙනීයයි. මෙම නිර්දේශ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, කටු පොකිරිස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ නව තීරී 3නී සම්පාදනය කිරීම මවුන් විසින් අරඹා ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :- භෞතික : 90   මූල්‍යමය : 85

ව්‍යාපෘතිය 1.2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ උපතිතල මත්ස්‍යයින්ගේ ලාබාල අවධි හසුචිම අවම කිරීම පිණිස, දැනට පවත්නා 'අලගොඩු කෝස්' නම් දැල් ආම්පන්නයට යෝග්‍ය වෙනස්කම් සිදු කිරීමයි. වැලිගම ප්‍රදේශයේ ධීවරයින් හා එක්ව ධීවර පන්නමය අත්හදා බැලීම් සිදු කරන ලද අතර, ඒවායින් ලබාගත් අත්දැකීම් අනුසාරයෙන්, මුල් දැලට කිහිප වාරයක් වෙනස්කම් එකතු කරන ලදී. මෙම දැල් ආම්පන්නය සම්බන්ධයෙන් තාරා ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද තව වැඩිදියුණු කිරීම් ඇසුරෙන් ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කොට ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :- භෞතික : 90 මූල්‍යමය : 100

4. සම්මන්ත්‍රණ

1. 'කටු පොතිරිස්සන් සම්පත තෙලා ගැනීම' පිළිබඳව කිරිින්ද, ආමදුව සහ පවනංගල්ල යන ප්‍රදේශවල ධීවරයන්ට සම්මන්ත්‍රණ 3 ක් පවත්වන ලදී.
2. වැලිගම ප්‍රදේශයේ ධීවරයන් සඳහා දැල්ලත් ඉලක්ක කෙරෙන ධීවර තාක්ෂණික ක්‍රම ප්‍රදර්ශනය කරන ලදී.
3. 'බලු දැල්' සහ 'ලයිට් කෝස්' යන පන්න ක්‍රම සම්බන්ධ ගැටළු ධීවර ප්‍රජාව සමඟ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා රැස්වීම් 12 ක් සංවිධානය කරන ලදී.

5. ප්‍රකාශන

1. ජයකොට්, ඩී.එස්. සහ එම්. සැන්ඩර්ස් ; ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ වෙරළ කලාපයේ පොතිරිස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ අස්වනු විශ්ලේෂණය. (ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ වාර සඟරාවෙහි පල කිරීම සඳහා සලකා බැලීම පිණිස භාර දී ඇත.)

අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශය

අංශ ප්‍රධානි : ආචාර්ය පී.පී.පී.එස්.එන්.සිරිවර්ධන.

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

ජලජීවී වගාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ අදාළ තාක්ෂණයන් වර්ධනය කිරීම, ජලජීවී වගා කර්මාන්තය මුහුණ පාන තාක්ෂණික ගැටළු වලට නිසි පියවර යෙදීම, අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සඳහා කළමනාකරණ උපාය මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම යන කාර්යභාරයන් තාරා ආයතනයේ අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශයට පැවරී ඇත. මෙම කාර්ය නියමයන්ට අනුකූලව අංශයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වැඩ සටහන සකස් කොට ඇත.

වෙරළ කලාපීය ජලජීවී වගාව, අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය සහ මිරිදිය ජලජීවී වගාව සහ කඩොලාන සහ තෙත් බිම් කළමනාකරණය යන ප්‍රධාන අංශ 3 යටතේ අංශයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වර්ග කරනු ලැබ ඇත. දැනට අංශයට අනුයුක්තව සිටින පර්යේෂණ නිලධාරීන් 11 දෙනෙකු සහ පර්යේෂණ සහකරුවන් 15 දෙනෙකු මෙම පර්යේෂණ කටයුතු වල නියැලෙමින් සිටියි. අදාළ පර්යේෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනා නොසිටීම නිසා අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය සහ මිරිදිය ජලජීවී වගාව සම්බන්ධ පර්යේෂණ කටයුතු මෙම වසර තුළදී ප්‍රමාණවත් ලෙස සිදු වූයේ නැත. අංශයට අනුයුක්ත පර්යේෂණ නිලධාරීන් 11 දෙනාගෙන් පර්යේෂණ නිලධාරීන් තිදෙනෙකු සහ පර්යේෂණ සහකරුවන් 15 දෙනාගෙන් පර්යේෂණ සහකරුවන් 07 දෙනෙකු රුකව, කඩොල්කැලේ සහ කල්පිටිය යන ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානවල සේවය කරයි. පර්යේෂණ නිලධාරීන් දෙදෙනෙක් පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා අධ්‍යයන නිවාඩු ලබා සිටිති.

ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන අතුරින්, රුකව මධ්‍යස්ථානය බහුවිධ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සිදු කෙරෙන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරන අතර, කඩොල්කැලේ මධ්‍යස්ථානය තෙත්බිම් කළමනාකරණය සහ වෙරළ කලාපීය ජලජීවී වගාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කරයි. කල්පිටිය මධ්‍යස්ථානය සමුද්‍රික මත්ස්‍ය අභිජනනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරයි.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්වූ මුදල (රු.ම.)	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
				සිට	දක්වා
1. වෙරළ කලාපීය ජලජීවී වගාව	1.1 ඉස්සන් වගාවන්ට වෛරස ආසාදන පැමිණිය හැකි මාර්ග වසා දැමීම.	0.4	ආචාර්ය පී.පී.පී. එස්.එන්.සිරිවර්ධන එච්.එම්.පී.කිත්සිරි මහින්ද කුලතිලක	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
	1.2 ඉස්සන්ගේ සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික කළමනාකරණය.	0.23	ඒ.එස්.එල්.ඊ.කොරයා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
	1.3 කොස්සා සහ චේක්කයා මත්ස්‍යයින් ගේ අභිජනනය, කීටයන්ගේ දිවිපැවැත්ම සහ වගාව කෙරෙහි බලපාන සාධක නිර්ණය කිරීම.	0.35	පී.ඒ.ඩී.අප්පික් කුමාර එම්.ගමමත්පිල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
	1.4 ඉස්සන් හා කකුටුවන් යොදාගෙන කඩොලාන මිශ්‍රිත ජලජීවී වගා ක්‍රමයක් වැඩි දියුණු කිරීම.	0.26	ආචාර්ය එස්.සී.ජයමාන්න එම්.ගමමත්පිල ආචාර්ය පී.පී.පී. එස්.එන්.සිරිවර්ධන	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
2. අභ්‍යන්තර ධීවර කර්මාන්තය සහ ජලජීවී වගාව	2.1 යෝධ මිරිදිය ඉස්සා (<i>Macrobrachium rosenbergii</i>) අභිජනනය කිරීම සඳහා බිජු	0.28	ආචාර්ය එස්.සී.ජයමාන්න එම්.ගමමත්පිල	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ

රුකුම්භල් තාක්ෂණයන් වැඩි දියුණු කිරීම.				2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
2.2 විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය සඳහා උපයෝගී වන වාණිජ වටිනාකමක් සහිත ජලජ පැලෑටි ප්‍රචාරණය සඳහා තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම.	0.3	ඒ.එස්.එල්.ඒ.කොරයා		2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
2.3 තෝරාගත් විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ වල ජෛවික අභිජනනය.	0.24	එච්.එම්.පී.කිත්සිරි වසන්ත රාජපක්ෂ		2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
2.4 ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ඇති නීති විරෝධී, වාර්තාගත නොවූ සහ පාලනය කට නතු නොකළ ධීවර කර්මාන්තයන් පිළිබඳ ගවේශණය	0.34	පී.ඒ.ඩී.අපිත් කුමාර		2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ
3. ගෙන්බිම පරිසර පද්ධති	3.1 මගඹු කලපුවේ මුහුදු තෘණ වල නිෂ්පාදකතාවය සහ ඇල්ගී සශ්‍රීක වීම කෙරෙහි ඉස්සන් ගොවිපල වලින් නිකුත් කෙරෙන කසල ජල අපවහනයන්ගෙන් ඇතිවන බලපෑම.	0.545	වසන්තා පහලවත්ත ආරච්චි	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ

3. කාර්යසාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ, ඉස්සන් වගාවන්ට වෛරස ආසාදන පැමිණිය හැකි මාර්ග පිළිබඳව සොයා බැලීම සහ ඒවා වැළැක්වීමට පිලියම් සෙවීමයි.

විවිධ ස්ථානවලින් රුස් කරගන්නා ලද මාපිය ගහණ නියැදි පී.සී.ආර්. ක්‍රමය යොදා සුදු පුළුළි වෛරස රෝගය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී. හලාවත / වත්තල ප්‍රදේශවලින් ලබාගත් සමහර නියැදි සුදු පුළුළි වෛරසය සඳහා ධන ප්‍රතිචාරයක් පෙන්වූ අතර, අනෙකුත් ප්‍රදේශ වලින් ලබාගත් නියැදි සෘණ ප්‍රතිචාරයක් දක්වන ලදී. බිජු රුකුම්භල් වලින් ලබාගත් පසු කීට නියැදි සුදු පුළුළි වෛරස පරීක්ෂාව සඳහා සෘණ ප්‍රතිචාර ලබා දුනි. කෙසේ වෙතත්, සෘණ ප්‍රතිචාර දැක්වූ බිජු රුකුම්භල් නියැදි ලබාදුන් කීටයන් වර්ධක අවධියේදී ධන ප්‍රතිචාරයක් දැක්වූ අතර, වර්ධක අවධියේදී ආසාදන මාර්ගයක් හටගෙන ඇති බව එයින් පෙනේ.

ප්‍රගතිය (%) :- ගොනික : 77   මූල්‍යමය : 54.32

ව්‍යාපෘතිය 1.2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ, ඉස්සන් වගා කර්මාන්තය තුළ රෝග හට ගැනීම පිළිබඳව සහ පොකුණු පරිසරය වැඩි දියුණු කිරීමට ගෙන ඇති පියවර පිළිබඳව ගවේශණය කිරීමයි. ඉහළ ලෙණතා මට්ටම් හේතුවෙන් අධ්‍යයනයට ලක් කෙරුණු නියැදිය තුළ වූ බොහෝ ගොවිපල වල මෙම වසර තුළදී වගා කටයුතු සිදු කර නැත. මෙම වසර තුළ වගා කටයුතු සිදු කරන ලද ගොවිපල වලින් සුළු සංඛ්‍යාවකින් පමණක් රෝග වාර්තා වීමේ හේතුවෙන් මෙම වසර තුළ සුදු පුළුළි වෛරස රෝගය හටගත් අවස්ථා පසුගිය වසර කීපයට වඩා අඩු බව වාර්තා කළ හැකි විය.

පූර්වපිටක භාවිතය සහ අතිරේක ආහාර භාවිතය, රෝගයෙන් තොරවූ අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමෙහි සහ පොකුණුවල මනා ජල ගුණාත්මක තත්වයන් පවත්වා ගැනීමෙහිලා සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රතිඵල පෙන්වා නොමැති බව අධ්‍යයනයෙන් හෙළි විය.

ප්‍රගතිය (%) :- ගොනික : 70   මූල්‍යමය : 45.19

ව්‍යාපෘතිය 1.3

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ, දේශීය තත්ව යටතේ ආහාරමය මූහුණු මසුන් අභිජනනය කිරීම සහ කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සමුද්‍රික මත්ස්‍ය අභිජනන මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස පවත්වා ගැනීමයි.

මාස 06 ක කාලයක් පුරා මා පිය ගහණයන් (4 ක සංඛ්‍යාවක්) ඇති කරන ලදී. සීමෙන්ති වැංකි වල සිට කලපුව තුළ රැඳවූ කුඩු වලට මාරු කිරීමෙන් අනතුරුව ස්වාභාවික පරිසරයෙන් ලබාගත් සතුන් සාර්ථක ලෙස වගා තත්ව වලට හැඩ ගැසීම සිදුවිය. සජීව ආහාර ලබාදීමෙන් මොවුන් සාර්ථක ලෙස ඇති කරන ලදී. දේශීය සැපයුම්කරුවන් ගෙන් අභිජනන හෝර්මෝන මිලට ගැනීමේ අපහසුතා නිසා කීටයන් හා ඇසින්තන් වර්ධනය කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණාත්මක අත්හදා බැලීම් අත්හැර දැමීමට සිදුවිය. අපේක්ෂිත අරමුණ කරා ලඟාවීම සඳහා පළමුව මෙම මධ්‍යස්ථානයේ ඩිප් රැකුම්හල් ගොඩනැගිල්ල සඳහා ඉල්ලා ඇති නවීකරණය කිරීම සම්පූර්ණ කරගත යුතුය.

ප්‍රගතිය (%) :- හෞතික : 55   මූල්‍යමය : 28.06

ව්‍යාපෘතිය 1.4

මෙම අධ්‍යයනය, කඩොලාන ආශ්‍රිතව හිතකාමී ජලජීවී වගා ක්‍රමයක් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කඩොලාන සතුට ඇති විභවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා දියත් කරන ලදී.

මීගමු කලපුවේ කඩොලාන සහිත ප්‍රදේශවල කකුළුවන් තර කිරීමෙන් ඇති වී තිබෙන බලපෑම සොයා බලන ලදී. පරිසර දූෂණ මට්ටම හානිකර මට්ටමට අඩු ප්‍රමාණයකින් පවතින බව සොයා ගැනිණි. වසරේ පළමු අර්ධය තුළ අධ්‍යයන බිම්වල දක්නට ලැබුණු අහිතකර සහ වියළි කාලගුණික තත්ව හේතුවෙන් සංචාන කඩොලාන ප්‍රදේශ වල කකුළුවන් තර කිරීම සම්බන්ධ පර්යේෂණාත්මක අත්හදා බැලීම් ප්‍රමාද විය. වසරේ අවසන් කාලයේදී මෙම අත්හදා බැලීම් ආරම්භ කෙරුණු අතර, ඒවා මීලග වර්ෂය අවසානය දක්වා පැවැත්වෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) :- හෞතික : 65   මූල්‍යමය : 36.37

ව්‍යාපෘතිය 2.1

යෝධ මිරිදිය ඉස්සාගේ මා පිය ගහණයක් පවත්වා ගැනීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා බලපාන සාධක අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය යොමු විය.

රටේ දකුණු සහ බස්නාහිර යන පළාත්වල *M. rosenbergii* මිරිදිය ඉස්සාගේ ව්‍යාප්තිය පරීක්ෂා කෙරිණි. මෙම විශේෂය දකුණු පළාතට වඩා බස්නාහිර පළාතට සංකේන්ද්‍රනය වී ඇති බව සොයා ගැනිණි. රැඳවුම් තත්ව යටතේ මා පිය ගහණ කලමනාකරණය කිරීම සඳහා යෝග්‍ය තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සාර්ථක ලෙස පර්යේෂණ දියත් කරන ලදී. කීටයන් මාස 03 ක කාලයක් දක්වා වර්ධනය වූ පසු ලිංග වෙන් කොට හඳුනාගැනීම සිදු කළ හැකි වන අතර, නිගමනයන්ට එලඹීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය තවත් වසරක කාලයක් පුරා සිදු කළ යුතුය.

ප්‍රගතිය (%) :- හෞතික : 85   මූල්‍යමය : 50.91

ව්‍යාපෘතිය 2.2

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ අඩු වියදම් තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා විසිතුරු ජලජ පැලෑටි ප්‍රචාරණය කිරීමේ ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීම සහ එය ගාහස්ථ කර්මාන්තයක් ලෙස වැඩි දියුණු කිරීමයි.

විවිධ පොහොර වර්ග යොදා දේශීය විශේෂ වගා කිරීම අත්හදා බලන ලදී. කෙසේ වෙතත්, රසායන ද්‍රව්‍ය කලට වේලාවට ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම නිසා මෙම අත්හදා බැලීම් වලට සම්බන්ධ පෝෂක විශ්ලේෂණයන් සිදු කිරීම ප්‍රමාද විය. පොළොන්නරුව සහ මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්ක වලදී සම්පත් සම්පූර්ණ දියත් කෙරුණු අතර, *Cryptocorynes* සහ *Aponogetons* වැනි සීමා කරන ලද විශේෂ ඇතුළු විශේෂ රාශියක් කලාප ආකාරයට පිහිටා ඇති බව පෙනිණි. මෙම සම්පත් සම්පූර්ණය ඉදිරි වසර තුළදී ද සිදු කෙරෙනු ඇත. ගොවිපල තුළ ප්‍රචාරණය සිදුකර ඇති ජලජ පැලෑටි වල රෝග හට ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනය කරන ලද අතර, නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක තත්වයට බලපාන ගැටළු ලෙස ඇල්ගී සහ බෙල්ලන් බෝවීම හඳුනා ගන්නා ලදී.

ප්‍රගතිය (%) :- ගෝතික : 60 මූලාංග : 54.11

ව්‍යාපෘතිය 2.3

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ ජීව දේශීය විසිතුරු මත්ස්‍ය විශේෂ වල අභිජනන රටා, අභිජනන තාක්ෂණයන් සහ අභිජනනයට බලපාන සාධක පිළිබඳව ගවේෂණය කිරීමයි.

රැඳවුම් අභිජනනය සඳහා ස්වභාවික පරිසරයෙන් අල්ලා ගන්නා ලද ජීව දේශීය විශේෂ 13 ක් භාවිතා කරන ලදී. *Puntius titteya*, *Puntius cumingii*, *Rasbora veterifloris*, *Puntius nigrofasciatus*, *Puntius srilankensis*, *Danio pathirana*, *Belontia signata* සහ *Malpulutta kretseri* යන විශේෂ 10 අභිජනනය සිදු කරන ලදී. අභිජනනය සඳහා අවශ්‍ය වන ජලයේ ගුණාත්මක තත්ව පරාමිති, අභිජනන කාල පරතරය, වරකට නිෂ්පාදනය කෙරෙන ඇසින්තත් ප්‍රමාණය වාර්තා කර ගැනිණි. අභිජනකයින්ට ආහාර පිණිස සීමෙන්ති ටැංකි වල වගා කරන ලද සජීව ආහාර (මොයිනා සහ මදුරු කීටයන්) සහ කැබලි කළ මත්ස්‍යාහාර ලබාදෙන ලදී. *Puntius asoka*, *Puntius martinstyni*, *Aplochilus dayi* යන විශේෂ වල මා පිය ගහණ පරිණතභාවයට ලගා වී නොතිබුණු හෙයින් එම සතුන් අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වර්ධනය කරවීම සිදු කෙරෙමින් පවතී. ප්‍රේරිත අභිජනනය සඳහා *Scatophagus* සහ *Monodactylus* යන විශේෂ වල මා පිය ගහණ සුදානම් කිරීම රැකව ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී සිදු කෙරෙමින් පවතී.

ප්‍රගතිය (%) :- ගෝතික : 75 මූලාංග : 89.19

ව්‍යාපෘතිය 2.4

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ නීති විරෝධී, වාර්තාගත නොවූ සහ පාලනයට නතු නොකරන ලද අභ්‍යන්තර ධීවර පත්ත ක්‍රම ගවේෂණය කිරීම සහ ඒවා පාලනයට නතු කොට ධීවර නිෂ්පාදනයට ඇතුළත් කිරීමයි.

මිත්තේරිය, උඩවලවේ, උඩුකිරිවල, තබ්බේව, රාජාංගණය යන ජලාශවල, මහවැලි ගඟ සහ කලා මය යන ජලමාර්ග වල සහ මතපිටිය විල්ලුවේ දක්නට ලැබෙන ජීව දේශීය මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක වර්ධනය සහ මර්ජනාවය ගවේෂණය කිරීම සඳහා ඉහත ධීවර පත්ත ක්‍රම පිළිබඳව තක්සේරු කිරීම 2002 අප්‍රේල් මසදී ආරම්භ කරන ලදී. ප්‍රතිපාදන සීමා කිරීම් නිසා කරපොල සහ හඳපාන යන විල්ලු දෙකෙහි ගවේෂණ කටයුතු තාවකාලිකව නවතා දමන ලද අතර, මේවා 2003 වර්ෂය සඳහා ඇතුළත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

අධ්‍යයනයට ලක් කළ ජලාශ තුළ *Amblypharyngodon melettinus*, *Puntius chola* සහ *P. dorsalis* යන *Cyprinid* විශේෂ වල සැලකිය යුතු සංගහණයක් ඇති බවත්, උඩවලවේ සහ මිත්තේරිය යන ජලාශවල *Hemiramphus limbatus* යන *Hemiramphid* විශේෂය දක්නට ඇති බවත් සොයා ගැනිණි. පාරිභෝගික ඉල්ලුම අඩුවීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ අනුමත දැල් සිදුරු ප්‍රමාණයන් හේතුවෙන් මෙම විශේෂ තෙලා ගැනීම සිදු නොවේ. කෙසේ වෙතත් තබ්බේව සහ රාජාංගණය වැව ආශ්‍රිතව සුළු *Cyprinid* විශේෂ ඉලක්ක කෙරෙන කුඩා පරිමාණ ධීවර කර්මාන්තයක් පවතී. වර්තමානයේ වඩාත් ලාභදායී ධීවර පත්තයක් වන *Cichlid* මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය සමග සසඳන විට ජෛව ස්කන්ධයන් ඉවත් කිරීම සාපේක්ෂව ඉහළය.

ප්‍රගතිය (%) :- ගෝතික : 70 මූලාංග : 23.45

ව්‍යාපෘතිය 3.1

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ, ඉස්සන් ගොවිපල වලින් නිකුත් කෙරෙන අපවහනයන්ගෙන් මිගමු කළපුවේ මුහුදු තෘණ වල නිෂ්පාදකතාවයට ඇතිවන බලපෑම පරීක්ෂා කිරීමය. අදාළ ඉස්සන් ගොවිපල වල අපවහන දොරටු වටා මීටර 100 ක අරයක් සහිත අඩ කවාකාර ප්‍රදේශයක, මුහුදු තෘණ වල වර්ධනයට බලපෑම් ඇති කරවන ඇල්ගී වර්ධනය වීම් දක්නට ලැබිණි. හෙක්ටයාර 5 කට අඩු බිම් ප්‍රමාණයක් සහිත ගොවිපල වල මීටර 0-50 දක්වා අර්ධ කවාකාර ප්‍රදේශයක මුහුදු තෘණ ව්‍යාප්තිය, දැඩි ඇල්ගී සහිත වීම් නිසා බලපෑමට ලක්ව තිබිණි.

ප්‍රගතිය (%) :- ගෝතික : 85 මූලාංග : 28.3

4. බාහිර ප්‍රතිපාදන මත ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘති :

ව්‍යාපෘතිය : ශ්‍රී ලංකාවේ බහු චාර්මික ජලාශ ආශ්‍රිත කුඩු තුළ මත්ස්‍ය වගාව.
(ඒ.සී.අයි.ඒ.ආර්. මගින් ප්‍රතිපාදන සැපයීම්.)

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ මත්ස්‍යාභාර වල ප්‍රෝවින ප්‍රතිශතය ඉහළ නැංවීමට යොදාගත හැකි ක්‍රම පිළිබඳව ගවේශණය කිරීම සහ පරිසර පද්ධති ආකෘතිකරණ ප්‍රවේශය මාර්ගයෙන්, ජලාශ-පරිසර පද්ධති කෙරෙහි කුඩු තුළ මත්ස්‍ය වගාවෙන් ඇතිවන බලපෑම තීරණය කිරීමයි.

ගොවීන් විසින් සකසන ලද, පරික්ෂණයට ලක් කළ ජලජීවී ආහාර වර්ග 6 ක් තුනක් වන්දිකා වැව, කිරිඳිබත් වැව සහ විරවිල වැව ආශ්‍රිතව පරික්ෂා කරන ලදී. නියං කාලගුණික තත්වය නිසා විරවිල වැවෙහි කුඩු තුළ මත්ස්‍ය වගා අත්හදා බැලීම් අඩාල විය. විරවිල වැව වෙනුවට උඩුකිරිවිල මෙම අත්හදා බැලීම් සිදු කිරීම සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

මෙම අත්හදා බැලීම් අවසන් වූ පසු, ගොවීන් විසින් සකසන ලද ජලජීවී ආහාර මගින් *Labeo rohita* (රෝහු) සහ *Oreochromis niloticus* (*Thilapia nilotica*) මසුන් තුළ ඇතිවන වර්ධනය සහ ජලාශ පරිසර පද්ධතිය කෙරෙහි කුඩු තුළ මත්ස්‍ය වගාවෙන් ඇති කෙරෙන බලපෑම පිළිබඳ වාර්තා සකස් කළ හැකි වනු ඇත.

5. ප්‍රකාශන

ඉදිරිපත් කරන ලද / පළ කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා.

1. කොරයා, ඒ.එස්.එල්.ඊ. සහ ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. (2002), පාරිසරික පරිහානියේ තව ප්‍රවනතා සහ ඉස්සන් කර්මාන්තය ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍යමය ප්‍රවාහ. ද්‍රව්‍යමය ප්‍රවාහ පිළිබඳ ඒ. පී. එන්. සමුච්චේදී ඉදිරිපත් කෙරිණි. 2002 දෙසැම්බර්, මීගමුව.
2. ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ. හා කොරයා, ඒ.එස්.එල්.ඊ. (2002) ඉස්සන් වගාව වැඩි දියුණු කිරීමේදී ඇතිවන පාරිසරික බලපෑම් මැඩ පැවැත්වීම. 2002 අගෝස්තු, මීගමුව.
3. ප්‍රියදර්ශිනී, ආර්.එච්.එස්. හා ජයමාන්න, එස්.සී. (2002) මීගමු කලපුවේ දක්නට ලැබෙන කඩොලාන ආශ්‍රිත කකුළුවන්ගේ විවිධත්වය. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංගමයේ 7 වන චාර්මික සැසිවාරයේදී ඉදිරිපත් කරන ලදී.
4. රත්මන්, එම්., පෝල්, එස්.සී. සහ සිරිවර්ධන, පී.පී.පී.එස්.එන්. (2002) ගොවීන් පුහුණු කිරීම සහ ව්‍යාප්ති කටයුතු : බංග්ලාදේශයේ විස්තෘත ක්වුල්දේය ඉස්සන් වගාවේ සෞඛ්‍ය කළමනාකරණය සඳහා යෙදවෙන ප්‍රධාන උපාය මාර්ගයක් වේ. පි. 313-321 ජේ.ආර්. ආතර්, එම්.ජේ. පිලිප්ස්, ආර්.පී. සුබසිංහ, එම්.බී. රියැන්මාසෝ සහ අයි.එච්. මැක්රේ (සංස්) 'ග්‍රාමීය කුඩා පරිමාණ ජලජීවී වගා සංවර්ධනයෙහිලා මූලික ජලජ සත්ව සෞඛ්‍යාරක්ෂණය' - එන්. ඒ. ඩී. පත්‍රිකා අංක 406.

පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශය

අංශ ප්‍රධානි : එස්. තලාකඩ මිය

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනයක් :

ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිත පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ප්‍රයෝජනවත් වන තොරතුරු හා දැනුම රැස් කිරීම, බෙදාහැරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් පුස්තකාල සහ තොරතුරු අංශය ප්‍රධාන කාර්යභාරයන් ඉටු කරයි.

පුස්තකාල සහ විද්‍යාපන අංශය, ගුගෝලීය තොරතුරු පද්ධති ඒකකය, ව්‍යාප්ති ඒකකය යන කොටස් තුනෙන් මෙම අංශය සමන්විත වේ. ප්‍රවෘත්ති සාකච්ඡා, ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මාධ්‍ය, වාර්තා විභවය, ප්‍රදර්ශන යනාදිය මගින් ක්ෂේත්‍රයේ නියැලෙන්නන් සහ පොදු මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ තොරතුරු බෙදාහැරීම ව්‍යාප්ති අංශයට පැවරී ඇති අතර, මෙම ඒකකය 2002 ජනවාරි මාසයේ සිට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයාගේ අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක විය. පුස්තකාලය මෙම අංශයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වන අතර, පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි වන සේ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ තොරතුරු රැස් කිරීම, සංවිධානය කිරීම සහ බෙදාහැරීම ද විද්‍යාඥයින්ට සහ පර්යේෂකයන්ට අවශ්‍ය වන විද්‍යාත්මක දැනුම සහ විවිධ තොරතුරු ප්‍රභවයන් වෙත ප්‍රවේශ මාර්ග ලබා කරදීම ද ඉන් සිදු කෙරෙයි. පුස්තකාලය සතුව ලේඛන 15,000 කට අධික ප්‍රමාණයක්, විද්‍යුත් දත්ත පදනම් සහ ඉක්මන් පරිශීලන පහසුකම් ඇත. තාරා ආයතනයේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ සේවා සැපයීම ගුගෝලීය තොරතුරු පද්ධති ඒකකයට පැවරී ඇත. එසේම ගුගෝලීය තොරතුරු පද්ධති තාක්ෂණය සහ දුරස්ථ සංජානනය උපයෝගී කොට ගෙන අවකාශීය දත්ත පදනම් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ වගකීම ද මෙම ඒකකයට පැවරී ඇත. 2002 සැප්තැම්බර් මාසයේ සිට මෙම ඒකකය වෙනම අංශයක් ලෙස කටයුතු කිරීම අරඹා ඇත.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල (රු.ම.)	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
				සිට	දක්වා
2.13.1 පුස්තකාල සම්පත් අත්පත් කර ගැනීම	2.13.1.1 අන්තර්ජාලය හරහා තොරතුරු වලට ප්‍රවේශ විය හැකි වන පරිදි ඒකාබද්ධ ජාලගත තොරතුරු පද්ධතියක් සකස් කිරීම.	90,000	එස්. තලාකඩ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	2.13.1.2 ධීවර සහ ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ විද්‍යාත්මක තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම - තාරා විද්‍යාත්මක වාර සඟරාව සහ තාරා පුවත් ලිපිය.	180,000	එස්. තලාකඩ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	2.13.1.3 මිගමුව වෙරළ කලාපයේ සංවේදී ප්‍රදේශ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ගුගෝලීය තොරතුරු පද්ධති තාක්ෂණය සහ දුරස්ථ සංජානන තාක්ෂණය ආශ්‍රිත ක්‍රමෝපායයන් වැඩි දියුණු කිරීම.	30,000	එස්. තලාකඩ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	2.13.1.4 වැඩ සටහන් සංවර්ධනය,	30,000	එස්. තලාකඩ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

ව්‍යාප්ති කටයුතු සඳහා
විස්තරාත්මක කාර්ය
සැලසුම.

2.13.1.5 පොත් සහ වාර ප්‍රකාශන මිලට ගැනීම	670,000	එස්. තලාකඩ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
--	---------	------------	----------------	---------------

3. කාර්ය සාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 2.13.1.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ (අ) ජාතික ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිත තොරතුරු පරිශීලනය කිරීමට අවශ්‍ය වන පුද්ගලයන්ට තාරා පුස්තකාලයට පැමිණීමෙන් තොරව එම තොරතුරුවලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව ලබාදීම සහ (ආ) බහුමාධ්‍ය තාක්ෂණය ඔස්සේ පුස්තකාලයෙහි අඩංගු තොරතුරු ලබාදීම තුළින් පරිශීලකයන්ට අවශ්‍ය විශේෂිත තොරතුරු කරා පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීමේ අවස්ථාව ලබා දීමයි.

පුස්තකාලයේ දත්ත පදනම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා උපයෝගී කොට ගන්නා ලද 'ඇලිස් ෆෝ වින්ඩෝස්' නම් මෘදුකාංගය ආධාරයෙන් අන්තර්ජාලය හරහා පුස්තකාල නාමාවලිය මාර්ග ගත ලෙස ගවේශණය කිරීමේ පහසුකම් සපයා දීමට හැකි විය. බලය ලත් දත්ත පදනම් සැපයුම් වලින් දත්ත ලබා ගැනීම සහ දත්ත හුවමාරු කිරීමේ කටයුතු සහ අගය අනුසූක්ත කළ දත්ත සාමාජිකයන්ට පමණක් ලබාගත හැකි වන සේ සකස් කිරීම සම්බන්ධ වගකීම් පුස්තකාලයට පැවරී ඇති හෙයින් 'ඇලිස් ෆෝ වින්ඩෝස්' මෘදුකාංගය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අන්තර්ජාල ප්‍රොටොකෝල ලිපිත (අයි.පී.ලිපිත) පරාසයක් වෙන් කිරීම සහ දත්ත වල සුරැකුම් පිටපත් සකස් කිරීම සඳහා සංගත තැටි පිටපත් කිරීමේ උපකරණයක් අවශ්‍ය වී ඇත.

මෙම අයි.පී.ලිපිත අවශ්‍ය වන්නේ, බාහිර තොරතුරු ප්‍රභවයන්ගෙන් තොරතුරු ලබා ගැනීම සහ තොරතුරු හුවමාරු කිරීම පහසු කිරීම සඳහා සහ තාරා විද්‍යාත්මක වාර සඟරාව, ප්‍රදර්ශණ පත්‍රිකා, සිතියම් සහ අනෙකුත් අගය අනුසූක්ත කළ තොරතුරු සහිත තාරා ප්‍රකාශන වාණිජ මට්ටමින් අලෙවි කිරීම සඳහා පුස්තකාල වෙබ් පිටුව තුළ මුදල් ගෙවීම් දොරටුවක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ය. අවශ්‍ය ශිල්පීය නිපුණතාවය නොතිබීම නිසා මෙම ද්වාරය ස්ථාපනය කළ නොහැකි විය. තොරතුරු තිලධාරියාගේ ද සහාය සහිතව තාරා වාර සඟරාවේ කාලීන පවුන පිටු තාරා වෙබ් අඩවියට ඇතුළු කරන ලදී. පුස්තකාල හා තොරතුරු අංශයේ අංශ ප්‍රධානී විසින් පුස්තකාලයේ පුහුණුව ලබන උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් ගේ සහාය ද ඇතිව පුස්තකාලයේ වෙබ් පිටුව නිර්මාණය කරන ලදී. නාමාවලියට දත්ත නිවේශනය කිරීම සිදුවෙමින් පවතී.

කාලීන දත්ත පදනම් වලට වෙබ් මාර්ගයෙන් ප්‍රවේශ වීමේ පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපතිනිය විසින් එක්සත් රාජධානියේ ඔක්ස්පර්ඩ් හි INASP හි සහාය ලබා ගැනිණි. 2002 /04/02 දින සිට පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සහයෝගිත්වයෙන් විද්වත් වාර ප්‍රකාශනවල පූර්ණ අන්තර්ගතයන් මාර්ග- ගතව පරිශීලනය කිරීමේ පහසුකම ලැබිණි.

මෙම INASP (විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශන ලබාදීම සඳහා වූ අන්තර්ජාතික ජාලය) නම් සහයෝගිතා ජාලය මගින් PERI (පර්යේෂණ තොරතුරු වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහන) නම් වැඩසටහනක් දියත් කරන අතර, එහි ප්‍රධාන සංගටක 4 ක් ඇත. (වැඩිදුර විස්තර <http://www.inasp.info/peri> වෙබ් අඩවියෙන් ලබාගත හැක.) මෙම වැඩසටහනට ශ්‍රී ලංකාවද ඇතුළත් කොට ඇත. මෙම පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා ගෙවිය යුතු ප්‍රවේශ බලපත්‍ර ගාස්තුවද INASP මගින් ගෙවන ලදී. INASP යනු 'සිඩා' පුස්තකාල ආධාරක වැඩ පිලිවෙලෙහි විදේශීය සහයෝගකරු ය. බ්ලැක්වෙල් - 1608 වාර ප්‍රකාශනවල පූර්ණ පාඨ සහ 6000 ට වැඩි සංඛ්‍යාවක් සහිත එබ්ස්කෝ - වාර ප්‍රකාශනවල පූර්ණ පාඨ අඩංගු දත්ත පදනම් මෙයින් පරිශීලනය කළ හැකිය. 2002 මැයි 29 දින සිට තාරා ආයතනයට එල්සිවියර් වෙබ් සංස්කරණවලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාවද ලැබී ඇත. ජලජ විද්‍යා සහ ධීවර සාරාංශ (ඇස්ලා) දත්ත පදනමට මාර්ග-ගතව ප්‍රවේශ වීමේ පහසුකම්ද ආයතනික අන්තර්ජාල ප්‍රොටොකෝල ලිපිතය ලබාදීමෙන් අනතුරුව පුස්තකාලයට ලබාගත හැකි විය. විද්‍යුත් තැපෑල සේවය මගින් බෙදාහරිනු ලබන විද්‍යුත් වාර සඟරා සහ වාර්තාද පුස්තකාලය විසින් ලබා ගැනේ. පුවත් පුවරු සේවාවන් සකස් කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර ජාලයක් නිර්මාණය කරන ලදී. ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපතිනිය විසින් කරන ඉල්ලීමකට අනුව 'ලයිසන්ස් සයන්ස් ඩිරෙක්ට්' පහසුකම්ද තාරා ආයතනයට ලබා දී ඇත.

බාධා විම වලින් තොරව සේවා සැපයීම සඳහා පුස්තකාලයට පමණක් වෙන්වූ අත්තර්ජාල ප්‍රොටොකෝල ලිපික තිබිය යුතු බවට තීරණය කරනු ලැබේ. පුස්තකාලය ස්වයංක්‍රීයකරණය කිරීමේ කටයුතු කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම සඳහා පද්ධති විශ්ලේෂකවරයෙකු හෝ සේවය ලබා ගැනීම තීරණය කෙරේ.

බාහිර තාක්ෂණික ආධාර ලබා ගැනීම සහ ගාස්තු ගෙවීමේ දොරටුවක් ස්ථාපනය කිරීම ඉටුකර ගත නොහැකි වුවත්, වෙනත් වෘත්තීයමය අංශයන්ගෙන් ගෞතික ප්‍රගතියක් ලබා ගැනීමට හැකි විය.

ප්‍රගතිය (%): ගෞතික : 95 මූල්‍යමය : 75

ව්‍යාපෘතිය 2. 13. 1. 2

කාරා විද්‍යාත්මක වාර සගරාව යනු, ශ්‍රී ලංකාවේ පීචි සහ අපීචි ජලජ සම්පත් සහ ශ්‍රී ලංකාවට අයත් සාමූහික කලාපය තුළ එම සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධ පර්යේෂණාත්මක තොරතුරු, සමාලෝචන, කෙටි පත්‍රිකා, දුරකථන තාක්ෂණික සටහන් සහ නිවේදන යනාදිය ද ජලජ සම්පත් ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ අත්තර් ජාතික මට්ටමේ එවන් තොරතුරුද පළ කිරීම සඳහා මෙම ආයතනය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කෙරෙන වාර ප්‍රකාශනයයි.

වර්ෂය තුළදී මෙම වාර සගරාවේ 36 වන වෙළුම (2000) මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර, 37 වන වෙළුමට අදාළ සංස්කරණ කටයුතු ද සිදු කරන ලදී. 2002 ජූනි 14 වන දින පැවති සංස්කාරක මණ්ඩල රැස්වීමෙහිදී ගත් තීරණයකට අනුව එම්.ඒ.ආර්.කුලරත්න මහතා (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්/කාරා) ප්‍රධාන සංස්කාරක ලෙස පත් කරන ලද අතර, එස්.නලාකඩ මිය කළමනාකාර සංස්කාරක ලෙස පත් කරන ලදී. මෙම වාර සගරාවට ලිපි සපයන්නන් වෙනුවෙන් සකස් කළ, කර්තාවරුන් සඳහා වූ උපදෙස් මාලාව සංස්කාරක මණ්ඩලයේ උපදෙස් සහ අදහස් අනුව සංශෝධනය කොට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයාගේ අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.

38 වන වෙළුම සඳහා පර්යේෂණ පත්‍රිකා 3 ක් භාරගෙන ඇත.

ප්‍රගතිය (%): ගෞතික : 60 මූල්‍යමය : 75

ව්‍යාපෘතිය 2. 13. 1. 3

අපේක්ෂිත ප්‍රතිපාදන වලින් 75% කපාහැර තිබීම නිසා පරික්ෂණය සඳහා තෝරාගත් ප්‍රදේශවල දත්ත රැස් කිරීමට පමණක් ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු සීමා කරන්නට සිදු විය. වර්ෂයේ පළමු අර්ධය තුළ සිදු කරන ලද විදුලිය කපා හැරීම හේතුවෙන් අදාළ නිලධාරියාට කාර්යාලය තුළ රැඳී සිටීමට සිදුවීම නිසා එම කාලය තුළ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා දියත් කිරීමට නොහැකි විය. පරික්ෂා කිරීම සඳහා තෝරාගත් ස්ථාන වල දත්ත රැස්කිරීම සම්බන්ධයෙන් අපේක්ෂිත ඉලක්කයට ලගා වී ඇත.

ව්‍යාපෘතිය 2. 13. 1. 4

2002 ජනවාරි මාසයේ සිට මෙම ව්‍යාපෘතිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ ක්‍රියාත්මක විය.

ව්‍යාපෘතිය 2. 13. 1. 5

වාර ප්‍රකාශන 15 කට දායක මුදල් ගෙවන ලද අතර, පොත් 43 ක් මිලදී ගන්නා ලදී. ජලජ සම්පත් වලට සම්බන්ධ පර්යේෂණ පත්‍රිකා විවිධ ආයතනවලින් ලබා ගන්නා ලදී.

ප්‍රගතිය (%): ගෞතික : 100 මූල්‍යමය : 100

4. බාහිර ප්‍රතිපාදන යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ ව්‍යාපෘති :

සීඩා /අයි.සී.ටී. තොරතුරු තාක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය.

ව්‍යාපෘතිය ඇගයීම සඳහා ස්විඩනයේ සිඩා ආයතනයෙන් අගැයුම් කණ්ඩායමක් පැමිණි අතර, එම වාර්තාව ඉදිරියේදී ලැබෙනු ඇත. තාරා ආයතනයේ පරිගණක ජාලය වැඩි දියුණු කිරීම සිදු කෙරිණි. ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලට අත්තර්ජාල සබඳතාවය ලබාදීම සඳහා 'ඩයල් අප්' සේවාදායක පරිගණකයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. කොළඹදී මධ්‍යස්ථානයට සම්බන්ධතාවය සපයන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ ලේසර් මුද්‍රක යන්ත්‍ර 4 ක් ලබා ගැනිණි. වෙබ් තැපැල් පහසුකම් ලබාදීමේ මූලික කටයුතු අරඹන ලදී. භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති තාක්ෂණය උපයෝගී කොට ගෙන, වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය සඳහා යෝග්‍ය සෘතුමය වැව් තෝරා ගැනීම.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සෘතුමය වැව් තෝරාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය මූලික පරීක්ෂණ සිදුකොට ප්‍රතිඵල තහවුරු කර ගන්නා ලදී. 2002 වසරේ එංගලන්තයේ පැවැති, ධීවර සහ ජලජ විද්‍යාවෙහි දී භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති / අවකාශීය දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලි උපයෝගී කොට ගැනීම පිළිබඳ දෙවන ජාත්‍යන්තර සමුළුවේදී සාරාංශය ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සේන, එස්.ඩී.සිල්වා, විජේනායක, ඩබ්.එම්.එච්.කේ., ගුණරත්න, ඒ.බී.ඒ.කේ., අමරසිංහ, යූ.එස්., 2002, ශ්‍රී ලංකාවේ වගා පාදක ධීවර කර්මාන්තය සඳහා යෝග්‍ය බහුවාර්ෂික නොවන ජලාශ තෝරා ගැනීම සඳහා භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති තාක්ෂණය උපයෝගී කොට ගැනීමේ මිණුම් දඬුවක් සකස් කිරීම. සාරාංශ වෙළුම 2, ධීවර සහ ජලජ විද්‍යාවෙහි දී භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති / අවකාශීය දත්ත විශ්ලේෂණ ක්‍රියාවලි උපයෝගී කොට ගැනීම පිළිබඳ දෙවන අත්තර් ජාතික සමුළුව.

වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්.

දත්ත පදනම් කළමනාකරණය.

ජාතික කොරල් පර දත්ත පදනම, තාරා ගබඩාවේ දත්ත පදනම සහ ඉන්ෆෝර්මේෂන් දත්ත පදනම යන දත්ත පදනම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් සහාය ලබා දෙන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු තාක්ෂණ ආයතනයේ සිසුන් අධීක්ෂණය කිරීම.

තාරා ආයතනයේ දත්ත පදනම් ගොඩනැංවීම සම්බන්ධයෙන් සිසුන් කණ්ඩායම් දෙකක් (කණ්ඩායමකට සිසුන් 10 දෙනෙකු බැගින්) අධීක්ෂණය කරන ලදී. පරිපාලන අංශය වෙනුවෙන් නිර්මාණය කරන ලද ආදර්ශ දත්ත පදනම භාර දෙන ලදී. පරිසර අධ්‍යයන අංශය වෙනුවෙන් ජලයේ ගුණාත්මක තත්වය සම්බන්ධ දත්ත සඳහා දත්ත පදනමක් නිර්මාණය කිරීමේ කටයුතු අවසන් අදියරෙහි පවතී.

විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් අධීක්ෂණය කිරීම - කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලය

ප්‍රධාන පුස්තකාලයාධිපතිවරයා ගේ අධීක්ෂණය යටතේ, කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාල හා විද්‍යාපන විද්‍යාව පිළිබඳ විශේෂ උපාධිය හදාරන සිසුන් පුහුණු කරවන ලදී. පුස්තකාල සහ විද්‍යාපන විද්‍යා පීඨයේ බාහිර උපාධි අපේක්ෂකයින්ද පුහුණු කරවන ලදී. තාරා පුස්තකාලයේ ග්‍රන්ථාවලි ආශ්‍රිත දත්ත පදනම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මෙම සිසුන්ගේ සේවය ලබා ගන්නා ලද අතර, මෙයට මාර්ග-ගතව ප්‍රවේශ විය හැකිය.

සාගර විශ්ව විද්‍යාලය සඳහා පුස්තකාල පහසුකම් සැපයීම.

සාගර විශ්ව විද්‍යාලයේ සිසුන් සඳහා තාරා පුස්තකාලයේ පුස්තකාල පහසුකම් සහ පොත් බැහැර දීමේ සේවා ලබා දෙන ලදී. මෙය තාරා පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ඉටුකල යුතු අමතර කාර්ය භාරයක් විය. පොත් බැහැර දීමේ සේවය නැවැත්විය යුතු බවට 2002 සැප්තැම්බර් 03 වන දින තීරණයක් ගන්නා ලදී. පුස්තකාල සම්පත් වල ආරක්ෂාව සහ නිසි කළමනාකරණය උදෙසා පිළිගත් ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කළයුතු බවට තීරණය කෙරිණි.

සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය.

අංශ ප්‍රධානි : ආචාර්ය සී. අමරසිරි මිය.

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

සජීවී සමුද්‍රික සම්පත් හා පරිසර පද්ධති ආශ්‍රිත කළමනාකරණය, සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය කරා යොමු වූ පර්යේෂණ දියත් කිරීමේ වගකීම සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශයට පැවරී ඇත. මත්ස්‍යයින්, ක්‍රස්ටේසියාවන් සහ මෘදුකාංගීන් ආදී ධීවර සම්පත් තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය, කොරල් පර සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය, කැස්බෑවුන් සහ සමුද්‍ර ක්ෂීරපායීන් වැනි තර්ජනයට ලක්වූ සමුද්‍රික සතුන් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය සහ සජීවී ජලජ සම්පත් සංවර්ධනය සහ සංරක්ෂණය කිරීමෙහි ලා අණුක ජීව විද්‍යාව සහ ජෛව තාක්ෂණය යන පර්යේෂණාත්මක වැඩ සටහන් හතර අංශයේ කාර්ය සැලසුමට ඇතුළත් කොට ඇත. ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම, දත්ත පදනම් පවත්වා ගැනීම සහ සම්පත් තක්සේරු කිරීම සඳහා යොමු වූ පර්යේෂණ, අංශයේ ප්‍රධාන පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයන් ලෙස හඳුනා ගනු ලැබ ඇත. අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය පර්යේෂණ නිලධාරීන් 11 දෙනෙකු, පර්යේෂණ සහකරුවන් 11 දෙනෙකු, නියැදිකරුවන් 12 දෙනෙකු, කිම්දුම් සහකරුවන් දෙදෙනෙකු, එක් පර්යේෂණාගාර සහායකයකු, දත්ත නිවේශක ශිල්පීන් දෙදෙනෙකු, එක් යතුරු ලේඛිකාවක සහ කම්කරුවන් දෙදෙනෙකු ගෙන් සමන්විත වේ. පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ වාර්තා සකස් කිරීම පිළිබඳ වගකීම පර්යේෂණ නිලධාරීන් වෙත පැවරී ඇති අතර, අනෙකුත් තනතුරු වලට, පවරනු ලබන රාජකාරි ඉටු කිරීමේ වගකීම පැවරී ඇත.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
				සිට	දක්වා
1. ධීවර සම්පත් තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය	1.1 විශාල ප්‍රමාණයේ උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් පිළිබඳ අධ්‍යයනය.	734,000	සී.අමරසිරි		අඛණ්ඩ
	1.2 ශ්‍රී ලංකාව අවට දක්නට ඇති ස්වාභාවික ඇම මසුන් ගේ සුලභතාවය, වර්තමාන භාවිතයේ ස්වරූපය සහ උපයෝගීතා රටාව තක්සේරු කිරීම.	446,000	සී.අමරසිරි	2001	2002
	1.3 කුඩා ප්‍රමාණයේ උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත් තක්සේරු කිරීම සහ කළමනාකරණය. (දත්ත කළමනාකරණය)	300,000	පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු		අඛණ්ඩ
	1.4 ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර සහ දකුණු වෙරළ තීරයේ පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් පිළිබඳ ජෛව-සමාජ ආර්ථික අධ්‍යයනය.	318,000	ආර්.මල්දෙණිය	2001	2002
	1.5 ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න ධීවර කර්මාන්තය සඳහා බහු විශේෂිත ඇගයීම් ආකෘති සැකසීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය.	98,000	ආර්.මල්දෙණිය	2002	2002
	1.6 බටහිර වෙරළ තීරයේ ට්‍රෝලර් ධීවර කර්මාන්තය ආශ්‍රිත දැල් සිදුරු ප්‍රමාණ තෝරා ගැනීම සහ ජෛව විද්‍යාත්මක බලපෑම පිළිබඳ	200,000	පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන	2002	2002

	විද්‍යාත්මක බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය.				
	1.7 බටහිර වෙරළ තීරයේ ට්‍රෝලර් ධීවර කර්මාන්තය ජෛව ආර්ථික වගයෙන් තක්සේරු කිරීම.	107,000	පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන	2001	2002
	1.8 රුකව කලපුවේ සහ ඒ ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න කලාපයේ ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය ඇගයීම සහ කළමනාකරණය.	44,000	පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන	2001	2002
	1.9 කලපු ධීවර කර්මාන්තය අධ්‍යයනය කිරීම.	186,000	සී.අමරසිරි	2000	2002
	1.10 ශ්‍රී ලංකාවේ 'Cephalopoda' සම්පත් වල ව්‍යාප්තිය, සුලභතාවය සහ උපයෝජනය පිළිබඳ අධ්‍යයනය.	180,000	පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු	2000	2002
2. සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය උදෙසා කොරල්පර ආශ්‍රිත පර්යේෂණ	2.1 තෝරාගත් සමුද්‍රික විශේෂ වල සුලභතාවය අධ්‍යයනය කිරීම.	480,000	ඒ.චාපසුරිය	අඛණ්ඩ	
3. මුහුදු කැස්බෑවුන් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය කිරීම.	3.1 මුහුදු කැස්බෑවුන් ගේ බිඳු දැමීමේ ක්‍රියාවලියේ භෞමික සහ අවකාශීය ව්‍යාප්ති රටාවන් හඳුනාගැනීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු වෙරළ තීරය ආශ්‍රිතව පොතු කැස්බෑවා සුරැකීමේ වැඩ සටහනක් ඇරඹීම.	157,500	ඩී.අමරසුරිය	2001	2002
4. ජලජ සම්පත් ආශ්‍රිත අණුක ජීව විද්‍යාව සහ ජෛව තාක්ෂණය	4.1 <i>Danio pathirana</i> නම් තර්ජනයට ලක්වූ ජීවදේශීය මීරිදිය මත්ස්‍යයාගේ සහ <i>Oreochromis</i> විශේෂවල ජාන දර්ශ විශ්ලේෂණය.	350,000	ඩී.ජයසිංහ	අඛණ්ඩ	
	4.2 ශ්‍රී ලංකාවේ මුතු බෙල්ලන් සම්බන්ධ සම්පත් සම්ප්‍රදාය, පටක බද්ධය සහ වගාව (අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලජීවී වගා අංශය සමග)	75,000	ඩී.ජයසිංහ	2002	2002

3. කාර්ය සාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ වෙරළාසන්න සහ අක්වෙරළ කලාපීය විශාල ප්‍රමාණයේ උපතිතල මත්ස්‍ය සම්පත් තක්සේරු කිරීම සහ අධ්‍යයනය සිදුකර, එම තොරතුරු ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට සහ අන්තර්ජාතික සාගරික චුනා කොමිසම වෙත ලබාදීමයි. රැස් කරනු ලබන විද්‍යාත්මක දත්ත මත්ස්‍ය සම්පතෙහි නොග තක්සේරුකරණය සඳහා ද යොදා ගැනේ. සැලසුම් කල පරිදි දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරන ලද අතර, දත්ත පදනම් යාවත්කාලීන කරන ලදී. පසුගිය වසරේ ලබාගත් දත්ත වල සාරාංශ ධීවර

සහ සාගර සම්පත් අමාත්‍යාංශය හා අන්තර්ජාතික සාගරික උනා කොමිසම වෙත භාර දෙන ලදී. මෙය අඛණ්ඩ ව්‍යාපෘතියක් බැවින් ව්‍යාපෘති කටයුතු ඉදිරියටද සිදු කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%):   ගෞතික : 90   මූල්‍යමය : 95.6

ව්‍යාපෘතිය 1.2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ සජීවී, මල හෝ කෘත්‍රීම ඇම මසුන් යොදා ගැනෙන ධීවර පන්තියක් හඳුනා ගැනීම, ඇම මසුන් නිෂ්පාදනය කෙරෙන ධීවර පන්තියක් හඳුනා ගැනීම සහ සුලභතාවය සහ අස්වැන්නෙහි සාතුමයභාවය පිළිබඳ තොරතුරු රැස්කිරීම සඳහා ඒවා අධ්‍යයනය කිරීම, ඇම මසුන් වර්ගය, ස්වභාවය, ප්‍රමාණය, අස්වැන්න ලැබීම, ඉල්ලුම සහ ප්‍රමුඛතා අනුපිළිවෙල යනාදී තොරතුරු ඇසුරින් ඇම මසුන් භාවිතය පිළිබඳව හඳුනා ගැනීම, ඇම මසුන් භාවිතයට ගැනෙන ධීවර කර්මාන්තයන් ආශ්‍රිත ගැටළු හඳුනා ගැනීම, ගබඩා පහසුකම් පිළිබඳව ගවේෂණය, ඇම මසුන් ප්‍රවාහනය සහ සැපයුම සහ ඒවායේ ආර්ථික සඵලතාවය පිළිබඳව ගවේෂණය කිරීම තුළින් ඇම මසුන් භාවිතයට ගන්නන් සඳහා වඩාත් කාර්යක්ෂම ඇම මසුන් සැපයුමක් තහවුරු කිරීමය.

කාලසීමාව අවසානයේදී මෙම ව්‍යාපෘතියට අයත් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර අවසාන කෙරෙනු ඇත. (ප්‍රධාන ධීවර වරාය සහ නොටුපල වල ඇම මසුන් අවශ්‍යතාවය පිළිබඳ තොරතුරු, ඇම මසුන් නිෂ්පාදනය කෙරෙන ධීවර පන්තියක් පිළිබඳ තොරතුරු, සහ වෙනත් අදාළ තොරතුරු) මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සොයා ගැනීම් වූයේ, සජීව සහ මල ඇම මසුන්ට ඇති ඉල්ලුම, ඇම මසුන් නිෂ්පාදනය සහ මවුන්ගේ සාතුමයභාවය සහ බාධක ආදියය.

මෙම ව්‍යාපෘතිය 2003 වසරෙහිදී ද අඛණ්ඩව දියත් කෙරෙන අතර, ඇම මසුන් භාවිතා කරන්නන්ට කාර්යක්ෂම සහ අඛණ්ඩ ඇම මසුන් සැපයුමක් ලබාදීම සඳහා අවශ්‍ය ගබඩා පහසුකම් සහ අනෙකුත් යටිතල පහසුකම් පිළිබඳව ගවේෂණය කිරීම මින් සිදු කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%):   ගෞතික : 88   මූල්‍යමය : 100

ව්‍යාපෘතිය 1.3

රටේ සියලුම පාහේ ප්‍රදේශවල වෙරළාසන්නයේදී කුඩා ප්‍රමාණයේ උපනිතල ධීවර සම්පත් මත ඇතිවන ධීවරමය පීඩනය විශාල ලෙස ඉහළ යමින් පවතී. ධීවර කර්මාන්තයේ වර්ධනය පිළිබඳව ඇති ප්‍රවනතාවයන් වටහා ගැනීම සඳහා ධීවර කටයුතු පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම වැදගත් වේ. හලාවත සිට ත්‍රිකුණාමලය දක්වා වෙරළාසන්න ප්‍රදේශය ආවරණය වන සේ අස්වැන්න සහ පරිශ්‍රමය පිළිබඳ දත්ත රැස් කරන ලදී.

ධීවර සංයුග්‍රමයන් 20 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සඳහා අස්වනු - පරිශ්‍රම දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කෙරේ. ප්‍රධාන මත්ස්‍ය විශේෂ 3 ක් පාදක කොට ගත් මත්ස්‍ය සංචිත තක්සේරු කිරීමේ අධ්‍යයන සිදු කෙරෙමින් පවතී. කාලසීමාව අවසානය වනවිට විශ්ලේෂණ කටයුතු සම්පූර්ණ කෙරෙනු ඇති අතර, ප්‍රතිඵල, නිගමන සහ නිර්දේශ ඇතුළත් වාර්ෂික වාර්තාවක් සකස් කෙරෙනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු මිලග වසරෙහිදී ද සිදු කෙරේ.

ව්‍යාපෘතිය 1.4

දත්ත රැස් කිරීමේ කටයුතු ජනවාරි මාසයේදී අරඹන්නට නියමිතව තිබුණත්, මූල්‍යමය සහ ප්‍රවාහන දුෂ්කරතා නිසා අප්‍රේල් මැද භාගයේදී අරඹන්නට සිදුවිය. මෙම අධ්‍යයනයෙන් කල්පිටිය සිට කිරිින්ද දක්වා ප්‍රදේශය ආවරණය වන අතර, තෝරාගත් ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථාන 08 කින් දෙසතියකට වරක් නියැදි ගන්නා ලදී. අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තුළින්, අත්යෝත් පන්තිය සහ පතුලේ ඵලනු ලබන කරමල් දැල් සම්බන්ධ ධීවර පරිශ්‍රමයේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ඉන්ධන වියදම 20% වැඩිවීමත් සමග ලැබිය හැකි ආදායම පහත වැටීම මෙයට හේතු වී ඇත. මෙම වසර තුළ වයඹ, බස්නාහිර සහ නිරිත දිග වෙරළ තීරයන්හි පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් උදෙසා ත්‍රිත්ව දැල් භාවිතය තහනම් කරන ලද අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෙම ප්‍රදේශවල පතුලේ ඵලනු ලබන මරුවැල් පන්තිය භාවිතය ව්‍යාප්ත වී ඇත. ලැබිය හැකි ඉහළ මිල ගණන් නිසා සාපේක්ෂ වශයෙන් ගැඹුරු වූ දියේ (මීටර 100-250), කොස්සන් ඉලක්ක කොට පතුලේ මරුවැල් පන්තිය ක්‍රියාත්මක කරවීම මෙම ප්‍රදේශවල වේගයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇත. දැනට බාහිර එන්ජින් සවිකල පයිබර් යාත්‍රා 400 කට අධික ප්‍රමාණයක් මෙම ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලෙමින් සිටියි. වයඹදිග වෙරළ තීරය (තලවිල, වෙන්තප්පුව, උඩප්පුව) නිරිතදිග වෙරළ තීරය (බේරුවල, හික්කඩුව සහ ගාල්ල) සහ දකුණුදිග වෙරළ තීරය (තංගල්ල, කුඩාවැල්ල, උනවතුරුව සහ කිරිින්ද) යන ප්‍රදේශවලින් ඉහළ අස්වනු සිඳුනා වාර්තා වී ඇත. මෝරුන්

විශේෂයෙන්ම නිල් තෝරා සහ මඩුවන් ඵලදායී ඇම මසුන් වේ. අස්වනු වල සංයුතියේ කොස්සන් විශේෂ ප්‍රධාන වශයෙන් දක්නට ලැබේ. සමාජ ආර්ථික මට්ටම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අමතර ඉපයීම් මාර්ග සොයා බැලීම සඳහා පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ නියැලී සිටින ධීවර කාන්තාවන් පිළිබඳව මූලික දත්ත ද රැස් කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 85 මූල්‍යමය : 130

ව්‍යාපෘතිය : 1.5

බහු විශේෂිත සහ ඒක විශේෂිත තක්සේරුකරණ ආකෘති සැකසීම සඳහා යොදා ගැනීමට පළමුව සලකා බලන ලද්දේ කුඩා ප්‍රමාණයේ උපනිතල මත්ස්‍ය සම්පත්ය. සමීකරණ දත්ත, පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයන වල දත්ත සහ තාරා ආයතනයේ සහ ධීවර සහ ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛණ අංශයේ දත්ත පදනම් වැනි විවිධ මූලාශ්‍ර වලින් පසුගිය දත්ත රැස්කොට ගන්නා ලදී. මත්ස්‍ය අස්වැන්න හා පරිශ්‍රමය සහ මත්ස්‍යයින්ගේ දිග, බර, පරිණතභාවය, සරු බව, ආහාර සහ ආහාර පුරුදු වැනි ජීව විද්‍යාත්මක තොරතුරු මේවාට අයත් විය. මේවායින් සොයාගත නොහැකි වූ තොරතුරු විශේෂයෙන්ම වයඹදිග සහ නැගෙනහිර වෙරළ කලාපයන්හි ධීවර පරිශ්‍රම දත්ත වැනි තොරතුරු ලබා ගැනීමට ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සිදු කරන ලදී. බස්නාහිර (කල්පිටියේ සිට පානදුර දක්වා), නිරිතදිග (බේරුවල සිට වැලිගම දක්වා), දකුණුදිග (මිරිස්සේ සිට හම්බන්තොට දක්වා) සහ ගිණිකොන දිග (කිරිින්දේ සිට කල්මුනේ දක්වා) වෙරළ තීරයන් සඳහා වෙන් වෙන්ව ධීවර සම්පත් තක්සේරුකරණ ආකෘති, පවත්නා තොරතුරු පාදක කර ගනිමින් ගොඩ නැංවීමට තීරණය කෙරිණි. ඒක විශේෂිත ආකෘති ගොඩනැංවීම සඳහා ප්‍රධාන විශේෂ 4 ක් තෝරා ගන්නා ලදී. ඒක විශේෂිත තක්සේරුකරණය සඳහා ශරීර දිග පාදක කොට ගත් නොමිස්සන් සහ බෙල් ආකෘතිය තෝරා ගන්නා ලද අතර, බහු විශේෂිත ආකෘති සඳහා බහු විශේෂිත ෂෙෆර් ආකෘතිය තෝරා ගන්නා ලදී. ධීවර කර්මාන්තය මගින් ජලජ පරිසර පද්ධතිය මත සෘජු බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන හෙයින්, බහු විශේෂිත ආකෘතියක ප්‍රතිඵල සැපයීම සඳහා පරිසර පද්ධති ආකෘතියක් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා 'ඉකෝපැත්' ආකෘතිය තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම සියලු විශ්ලේෂණ සිදු කෙරෙමින් පවතී. වසර 2002 අවසාන වනවිට බස්නාහිර සහ නිරිතදිග වෙරළ සම්බන්ධ කටයුතු අවසන් කෙරෙනු ඇත. මෙම අධ්‍යයනය වසර දෙකක් පුරා විහිදෙන සේ සැලසුම් කරන ලද බැවින් (2002 සිට 2003 දක්වා) පත්ලේ සරන මත්ස්‍ය සම්පත් යනාදී අනෙකුත් සම්පත් ද මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ආවරණය කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 75% මූල්‍යමය : 58%

ව්‍යාපෘතිය : 1.6

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරයේ දක්නට ඇති ඉස්සන් සම්පත් කෙරෙහි ඉස්සන් ආශ්‍රිත ට්‍රෝලිං කර්මාන්තයෙන් ඇතිවන ජෛව විද්‍යාත්මක බලපෑම ඇගයීමය. ට්‍රෝලිං ධීවර කර්මාන්තයෙන් ලැබෙන අස්වැන්නෙහි දක්නට ලැබෙන ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් ඉස්සන් / මත්ස්‍ය විශේෂ සඳහා ප්‍රශස්ත සිදුරු ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීමද එක් අරමුණක් විය. ව්‍යාපෘතියේ පළමු අදියර මේ වන විට අවසන් කොට ඇති අතර, (මීගමුවෙන් ඔබ්බෙහි මුහුදේ තිරි-යාන්ත්‍රික ට්‍රෝලර් යාත්‍රා භාවිතයෙන්) නොවැම්බර් මස මුල් කාලයේදී මෙහි අවසන් අදියර යාන්ත්‍රික ට්‍රෝලර් යාත්‍රා භාවිතා කොට ඇරඹීමට සැලසුම් කොට ඇත. මෙහි නිගමන සහ නිර්දේශ ඉදිරියේදී සකස් කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 95 මූල්‍යමය : 80.5

ව්‍යාපෘතිය : 1.7

1997 වසරේ ඇරඹුණු මෙම ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව සිදු කෙරුණු ව්‍යාපෘතියකි. සංවර්ධන කටයුතු බහුල ලෙස සිදු කෙරෙන ප්‍රදේශයක් වන හෙයින් බටහිර වෙරළ තීරයේ දැනට පවත්නා ධීවර කර්මාන්තයන් පිළිබඳ කාලීන තොරතුරු ඉතා වැදගත් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ බටහිර වෙරළ තීරයේ ට්‍රෝලර් යාත්‍රා ආශ්‍රිත මසුන් ඇල්ලීමේ කටයුතු සඳහා උපරිම තිරසාර අස්වැන්න සහ ප්‍රශස්ත ධීවර පරිශ්‍රමය තක්සේරු කිරීම සඳහා අතිරික්ත නිෂ්පාදන ආකෘතියක් ගොඩ නැංවීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු නියමිත පරිදි සිදු කෙරුණු අතර, නිර්දේශ සහ නිගමන ඉදිරියේදී ඉදිරිපත් කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 90 මූල්‍යමය : 71

ව්‍යාපෘතිය : 1.8

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණු වූයේ රූකව කලසු පද්ධතියෙහි සම්පත් උපයෝජනය සම්බන්ධ වර්තමාන තත්වය තක්සේරු කිරීම සහ එය සම්බන්ධ කළමනාකරණ ගැටළු හඳුනා ගැනීමය. සැලසුම් කරණ ලද පරිදි මෙම අරමුණු ඉටු කරන ලදී. කලසුවේ ඉස්සන් සම්පත් වර්ධනය කිරීමේ වැඩ සටහන දියත් කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 93 මූල්‍යමය : 68

ව්‍යාපෘතිය : 1.9

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ මීගමු කලසුවේ සහ හලාවත කලසුවේ වරල් සහිත මසුන් සහ කවච සහිත මසුන් උපයෝජනය සිදු කෙරෙන මට්ටම පිළිබඳ සොයා බැලීමයි. සැලසුම් කරන ලද පරිදි සතියකට දෙවරක් බැගින් නියැදි ලබා ගන්නා ලදී. ඉහත කලසු දෙකෙහි නිෂ්පාදනය මසුන් ඇල්ලීමේ ශීඝ්‍රතාවය සහ විශේෂ ව්‍යාප්තිය ඇස්තමේන්තුගත කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 95 මූල්‍යමය : 70.9

ව්‍යාපෘතිය : 1.10

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න මුහුදේ 'cephalopoda' ධීවර සම්පත් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක සමීක්ෂණ මෙතෙක් සිදු කර ඇති බවට ලේඛණගත වී නැත. මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණු වූයේ වාණිජ වශයෙන් වැදගත් වන විශේෂ හඳුනා ගැනීම, ඔවුන්ගේ සාතුමය විවලතාවය, ගුණාංගය ව්‍යාප්තිය සහ මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට ඔවුන් දක්වන දායකත්වය යන කරුණු පිළිබඳව සොයා බැලීම ය.

දත්ත රැස්කිරීම අවසන් කරන ලදී. ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී ඉහත ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන පරිදි ධීවර සම්පත් සංවිත තක්සේරු කිරීමේ අධ්‍යයන වල සොයා ගැනීම්, නිර්දේශ සහ නිගමන සහිතව මෙම අධ්‍යයනය ඉදිරි වසරේදී ද සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 85 මූල්‍යමය : 71.1

ව්‍යාපෘතිය : 2.1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ බටහිර සහ දකුණු වෙරළාසන්න මුහුදේ කොරල් පර සමීක්ෂණ දියත් කිරීම, කොරල් පර වාසස්ථාන වල වර්තමාන තත්වය නිර්ණය කිරීම, තෝරාගත් ස්ථාන වල පිහිටි කොරල් පරවල තත්වය පිළිබඳව සමීක්ෂණය කොට කොරල් පර කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීමය.

ධීවර කර්මාන්තය, විසිතුරු මත්ස්‍ය කර්මාන්තය වෙරළ කලාපයේ ආරක්ෂාව සහ සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා කොරල් පර වැදගත් වේ. මේවා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් සහ 'තුඩුන් ඔෆ් තෝර්න්ස්' කොරල් කන පසැඟිල්ලා වැනි ස්වභාවික තර්ජනයන් සහ 1998 වසරේ සිදුවූ කොරල් පර විරූපනය වීමේ සංසිද්ධිය හේතුවෙන් තර්ජනයට ලක්ව ඇත. කොරල් පර වාසස්ථාන වල තත්වය නිර්ණය කිරීම සඳහා විවිධ තෝරාගත් ස්ථාන වල පර සමීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. මෙම සමීක්ෂණ සඳහා ප්‍රධාන ලෙසම ඉලක්ක කොට ගන්නා ලද්දේ බාර්-ටිල් සමුද්‍රික අභය භූමිය, හික්කඩුව ස්වභාව ආරක්ෂණ කලාපය, කන්දකුලිය, උණුවූන, වැලිගම, කොළඹ හා මීගමුව අක්වෙරළ ප්‍රදේශයේ පිහිටි කොරල් පර ය.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 90 මූල්‍යමය : 15

සටහන : ප්‍රධාන බාධකයක් වූයේ අවශ්‍ය වූ විට සුදුසු වාහනයක් ලබා ගැනීමට වූ නොහැකියාවය. ප්‍රවාහනය කළ යුතු උපකරණ වල පරිමාව සහ වැලි සහිත බිම් ප්‍රදේශ වල විශේෂයෙන්ම වයඹ දිග පෙදෙස හලාවත සහ මීගමුව වැනි ප්‍රදේශ වල ගමන් කලයුතු විම සලකන කල පිකප් රථයක් වැනි (සිවු රෝද ඵලවුම සහිත විම වඩා යෝග්‍යය.) රථයක් අවශ්‍යය. මුහුදේ හිතකර කාලගුණික තත්ව පවතින විට ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සම්පූර්ණ කරගත යුතු වන අතර, සාගරයේ තත්වය හිතකර වන විට ක්ෂේත්‍ර වාරිකා සඳහා යෝග්‍ය වාහනයක් නොමැතිවීම නිතර මතුවන ගැටළුවකි.

ව්‍යාපෘතිය 3.1

මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ කැස්බෑවුන් පිළිබඳව 1995 දී පමණ ආරම්භ කර අඛණ්ඩව දියත් කෙරුණු අධ්‍යයනයක කොටසකි. මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ බිජු දැමීමේ සංඛ්‍යාතය, විවිධත්වය සහ බිජු දැමීමේ භෞමික සහ අවකාශීය විචල්‍යතා ඇස්තමේන්තුගත කිරීමය. මෙම අධ්‍යයනය නියමිත පරිදි සිදු කරන ලද අතර, නිර්දේශ සහ නිගමන ඉදිරියේදී ඉදිරිපත් කෙරෙනු ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 80 මූල්‍යමය : 117

ව්‍යාපෘතිය 4.1

ජාන දර්ශ එකතුවක් ගොඩනැංවීම සහ *Danio pathirana* සහ *Oreochromis* විශේෂ සඳහා ක්ෂුද්‍ර සලකුණු කාරක සකස් කිරීම. මෙම සලකුණු කාරක සංගහණ අතර සහ එක් එක් සතුන් අතර ඇති විචල්‍යතා විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා යොදාගත හැකිය.

වසර අවසාන වන විට තත්වය : මෙම විශේෂ දෙක සඳහා ජාන දර්ශ එකතුවක් ගොඩ නැංවීම අවසන් කරන ලදී. මේවා විශාලතය කොට ඒවා ඇසුරින් පෙරහන් සකසන ලදී. මෙම පෙරහන් ^{32}P ATP විකිරණශීලී සමස්ථානිකයෙන් සලකුණු කරන ලද ක්ෂුද්‍ර අනුආංශ මූලිකාංග (ක්ෂුද්‍ර අනුආංශ ප්‍රතිචලිත වල කුඩා බණ්ඩ) යොදා පෙළ ගන්වන ලදී. ධන සංඥා නිකුත් කළ එලෙක තෝරා ගන්නා ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය 2003 වර්ෂයේ අවසානය තෙක් විහිදේ.

නිගමනය : විශේෂ දෙක සඳහා ජාන දර්ශ එකතුවක් සකස් කොට ඇත. විකිරණශීලී සමස්ථානිකයෙන් සලකුණු කරන ලද ක්ෂුද්‍ර අනුආංශ මූලිකාංග සමග දෙමුහුම් කිරීම සාර්ථක විය. මෙම මූලිකාංග ක්ෂුද්‍ර අනුආංශ විශ්ලේෂණය සඳහා භාවිතා කළ හැකිය.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 80 මූල්‍යමය : 4.57

ව්‍යාපෘතිය 4.2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ මුතු බෙල්ලන් වගාව සඳහා යෝග්‍ය ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම, පටක බද්ධ කිරීමේ ක්‍රම දියුණු කිරීම සහ සම්පත් සම්පූර්ණයක් දියත් කිරීමය.

සම්පත් සම්පූර්ණය සිදු කරන ලදී. මුතු බෙල්ලන් වගාව සඳහා සුදුසු බිම්ක් තෝරා ගැනීමේ උත්සාහය ජල මට්ටම පහත වැටීමේ හේතුවෙන් වසරේ මුල් කාලයේදී වගා කරන ලද මුතු බෙල්ලන් විශාල ලෙස මරණයට පත්වූ හෙයින් මුතු බෙල්ලන් වගාව මුළු සිටම අරඹන්නට සිදු විය. වර්ධනය පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්ද දියත් කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය දිගටම සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 60 මූල්‍යමය : 74.5

සටහන : 2002 වසරේ මුල් කාලයේදී හටගත් තදබල මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතිවල සමස්ත ප්‍රගතිය අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයෙන් 90% පමණ විය. (වාහන කුලියට ගැනීම සඳහා මුදල් නොලැබීම ආදිය සිදු විය.) එහෙයින් ක්ෂේත්‍ර කටයුතු සඳහා පොදු ප්‍රවාහන පහසුකම් භාවිතා කරන්නට සිදු විය.

4. ප්‍රකාශන

ඉදිරිපත් කරන ලද / පල කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා

1. ඩී. අමරසූරිය හා ඩී.සී.ටී. දිසානායක (2002). ශ්‍රී ලංකාවේ 'Batoid' මත්ස්‍යයන් වෙත වර්ගීකරණමය ප්‍රවේශයක් : ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ වාර සගරාව, 8, පිටු 15.
2. ඩී. අමරසූරිය සහ ආර්.පී.පී.කේ. ජයසිංහ (2002). වාණිජ වටිනාකමක් සහිත මෝර විශේෂ 3 ක (*Carharinus falciformis*, *C.longimanus* සහ *Pricnale glancal*) සංගහණ පරාමිති කිහිපයක් පිළිබඳ අධ්‍යයනය, ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ වාර සගරාව, 8, පි. 14.

3. පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු, ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹදිග කලාපයේ (2002), කුම්බලාලා (*Rastrelliger Kanagurta*) ගේ සංගහණ ගති විද්‍යාව. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ වාර සඟරාව, 11, පිටු 02.
4. පී.ඒ.ටී.ප්‍රනාන්දු සහ ආර්.පී.පී.කේ. ජයසිංහ (2002). ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළාසන්න ප්‍රදේශ 3 ක දක්නට ලැබෙන *Amblygaster sirm* මත්ස්‍යාගේ සංගහණ ගති විද්‍යාව.
5. පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන, ඩී.එස්. මැක්ලේස්කි සහ පී. ටයිට්ලර්. (2002) ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළ තීරයේ පිහිටි මිගමු කලපුවේ *Penaeus indicus* (එච්. මිලේනි එඩ්වර්ඩ්ස්) ඉස්සාගේ සංක්‍රමණයට බලපාන සාධක. ධීවර කළමනාකරණය සහ පරිසර විද්‍යාව, 9. පිටු 353-363.
6. පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන, ඩී.එස්. මැක්ලේස්කි සහ පී. ටයිට්ලර්. (2002) ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළාසන්න මුහුදේ දක්නට ලැබෙන *Metapenaeus dobsoni* (මියර්ස්, 1878) ඉස්සාගේ ධීවර ජීව විද්‍යාව. (ධීවර කළමනාකරණය සහ පරිසර විද්‍යාව - මුද්‍රණයේ)
7. පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන, ඩී.එස්. මැක්ලේස්කි සහ පී. ටයිට්ලර්. (2002) ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළාසන්න මුහුදේ දක්නට ලැබෙන *Penaeus indicus* ඉස්සාගේ (එච්. මිලේනි එඩ්වර්ඩ්ස්) සංගහණ පරාමිති සහ සංචිත තක්සේරු කිරීම. ආසියානු ධීවර විද්‍යා. 15 (2)
8. පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන, ඩී.එස්. මැක්ලේස්කි සහ පී. ටයිට්ලර්. ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළාසන්න මුහුදේ දක්නට ලැබෙන *Metapenaeus dobsoni* (මියර්ස්, 1878) ඉස්සාගේ ප්‍රජනන ජීව විද්‍යාව. (ආසියානු ධීවර විද්‍යා - මුද්‍රණයේ)
9. පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන, ඩී.එස්. මැක්ලේස්කි සහ පී. ටයිට්ලර්. ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර වෙරළාසන්න මුහුදේ දක්නට ලැබෙන *Penaeus indicus* (එච්. මිලේනි එඩ්වර්ඩ්ස්, 1837) ඉස්සාගේ ප්‍රජනන ජීව විද්‍යාව. (ආසියානු ධීවර විද්‍යා - මුද්‍රණයේ)
10. ඩී.එස්. ජයකොඩි සහ පී.ඒ.ඒ.ටී. ජයවර්ධන. ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු ප්‍රදේශයේ පිහිටි වෙරළාසන්න කලපුවක පාරම්පරික ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය : ධීවර කර්මාන්තය, ව්‍යාප්තිය සහ ප්‍රතිස්ථාපනය. (ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ වාර සඟරාව - මුද්‍රණයේ)
11. විල්හෙල්ම්සන්, ඩී., හප්පන්ත්‍රි, එස්.එස්.කේ., රාජසුද්දිය, ඒ. සහ විදානගේ, එස්.පී. (2002) ශ්‍රී ලංකාවේ සාමුද්‍රික විසිතුරු මසුන් රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රවණතාවයන් පිළිබඳ අධ්‍යයනය. ලන්ඩන්, මී., පුටර්, ඩී., විල්හෙල්ම්සන්, ඩී. සහ මවුරා, ඩී. (සංස්) ඉන්දියානු සාගරයේ කොරල් පර භායනය, තත්ව වාර්තාව 2002. කෝර්ඩියෝ සහ කල්මාර් විශ්ව විද්‍යාලය, ස්වීඩනය, පි. 158-166

භාරදෙන ලද වාර්තා

1. මිගමු කලපුවේ සහ ඒ ආශ්‍රිත මුහුදේ සිදු කෙරෙන ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයෙහි වර්තමාන තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව (සිංහල) නාරා ආයතනයට භාරදෙන ලදී.
2. මිගමු කලපුවේ සහ ඒ ආශ්‍රිත මුහුදේ සිදු කෙරෙන ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තය පිළිබඳ වර්තමාන තත්වය. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයට වාර්තාව භාරදෙන ලදී.
3. ශ්‍රී ලංකාවේ කුඩා පරිමාණ ධීවර කර්මාන්තයේ නව ප්‍රවණතා. නාරා/සමුද්‍ර ජීව සම්පත් අංශය/2001/3

ජලගාස්ත්‍රීය අංශය - ජාතික ජලගාස්ත්‍රීය කාර්යාලය

අංශ ප්‍රධානි : එම්.ඒ.ආරියවංශ මහතා

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

නාවික යාත්‍රික කටයුතු සුරක්ෂිතව සහ කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීමට ආධාරක වන සේවා සැපයීම ජාතික ජල ගාස්ත්‍රීය කාර්යාලය මගින් සිදු කෙරේ. එයින් සැපයෙන ප්‍රධාන සේවාව වන්නේ නාවික සිතියම්, වෙරළ කලාපීය කළමනාකරණය හා පාරිසරික ආරක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය වන දත්ත ඇතුළු නාවුක තොරතුරු සහ ඒ සම්බන්ධ අනෙකුත් නිපැයුම් සහ සේවා සැපයීමයි. නාවික වෙළඳ කටයුතු සහ අනෙකුත් සමුද්‍රය ආශ්‍රිත කටයුතු පහසු කරවීම මගින් සැලකිය යුතු ආර්ථික සහ වාණිජමය ප්‍රතිලාභ ඇති කිරීම, නිවැරදි සහ කාලීන නාවික සිතියම් සම්පාදනය කිරීම මගින් සිදුවේ.

හම්බන්තොටට ඔබ්බෙන් වූ මුහුදු සහ දකුණු වෙරළාසන්න කලාපය සම්බන්ධ සංවර්ධන කටයුතු දියත් කිරීම සඳහා, වර්ග කිලෝ මීටර් 200 ක පමණ ප්‍රදේශයක ජලගාස්ත්‍රීය දත්ත රැස් කිරීම අවසන් කරන ලදී. වර්ග කි.මී. 600 ක ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරන්නට සැලසුම් කොට තිබිණි. සම්පූර්ණයට ලක් කෙරුණු හුම් ප්‍රදේශය වර්ග කි.මී. 600 සිට වර්ග කි. මී. 200 දක්වා අඩුවීමට ප්‍රධාන වශයෙන්ම, 2002 වර්ෂයේදී නාරා ආයතනයට මුහුණ දෙන්නට සිදුවූ මූල්‍යමය දුෂ්කරතා හේතු විය. ඉදිරි කාලය තුළ ඉතිරි බිම් ප්‍රමාණය වන වර්ග කි. මී. 400 අවසන් කරන්නට අපේක්ෂිතය. ගාස්තු අය කිරීමේ පදනම මත දැනට රැස්කර ඇති ජලගාස්ත්‍රීය දත්ත සහ අනෙකුත් අදාළ දත්ත සේවා යෝජකයන් වෙත නිකුත් කර ඇත. ඉතිරි ප්‍රදේශයේ සම්පූර්ණ දත්ත ලැබුණු පසු වර්ග කි.මී. 600 ක ප්‍රදේශය සමස්තයක් ලෙස ආවරණය කෙරෙන අවසන් නාවික සිතියම සකස් කළ හැකි වනු ඇත. මෙම කාර්යයන්ට අමතරව මීගමුවට ඔබ්බෙන් වූ අක්වෙරළ ප්‍රදේශය ආවරණය කෙරෙන 'මීගමුව නාවික සිතියම' සම්පාදනය කරන ලදී. ගාල්ලට ඔබ්බෙන් වූ අක්වෙරළ ප්‍රදේශයෙන් රැස් කළ ගැඹුරු මිනික දත්ත සැකසුම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

කාර්ය මණ්ඩලයේ ඇති තනතුරු	වගකීම්
ජලගාස්ත්‍රය (තනතුරු 01)	ජලගාස්ත්‍රය සම්බන්ධ සියලු සම්පූර්ණ කටයුතු වල සමස්ත අධීක්ෂණය සහ කළමනාකරණය.
ජ්‍යෙෂ්ඨ ජලගාස්ත්‍රීය මිණිත්දෝරු (තනතුරු 02)	ක්ෂේත්‍ර කළමනාකරණ කටයුතු, 'සයුරි' සම්පූර්ණ නොකාව සහ බෝට්ටු යොදා මුහුදේ ක්‍රමානුකූල ජල ගාස්ත්‍රීය සම්පූර්ණ දියත් කිරීම.
ප්‍රධාන හුම් මිණිත්දෝරු (තනතුරු 01)	ක්ෂේත්‍ර කළමනාකරණ කටයුතු සහ පාලක ලක්ෂ්‍ය සම්පූර්ණ, වෙරළ ථේබා විස්තර සහ වෙරළ පැතිකඩ සැකසීම සම්බන්ධ සම්පූර්ණ දියත් කිරීම.
විශේෂඥ සිතියම් විද්‍යාඥ (තනතුරු 01)	සිතියම් සම්පාදන අංශයේ සියලු කටයුතු වල සමස්ත අධීක්ෂණය, නාරා ආයතනයේ අනෙකුත් අංශ වලින් ඉල්ලා සිටිනු ලබන විභූ සැලසුම්, ප්‍රදර්ශන පත්‍රිකා, අත් පත්‍රිකා, පොත් කවර ආදිය නිර්මාණය කිරීම.
සිතියම් විද්‍යාඥ (තනතුරු 01)	සිතියම් සම්පාදන අංශයේ සාමාන්‍ය අධීක්ෂණය සහ තත්ව පාලනය.
සිතියම් සැලසුම් ශිල්පී (තනතුරු 02)	මුද්‍රණය කිරීම සඳහා සුදානම් කෙරෙන අවධිය තෙක් නාවික සිතියම් සම්පාදනයට අදාළ සියලු කටයුතු සම්පූර්ණ කිරීම.
ප්‍රධාන පද්ධති විශ්ලේෂක (තනතුරු 01)	ජලගාස්ත්‍රීය සහ හුම් දත්ත සංස්කරණය, සැකසුම සහ දත්ත පදනම් කළමනාකරණය කිරීම.
පද්ධති විශ්ලේෂක / ක්‍රමලේඛක (තනතුරු 01)	'CAD' දත්ත සැකසුම් කටයුතු සහ දත්ත පත් නිපැයීමේ අවධිය තෙක් දත්ත සංස්කරණය කිරීම.

2. සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	භාර කිලෝමීටර	කාලසීමාව	
			සිට 2002 ජනවාරි	දක්වා 2002 දෙසැ:
1. ජාතික සිතියම්කරණ වැඩසටහන	1.1 හම්බන්තොටට මව්බෙන් දූ වර්ග කි.මී. 200 ක ඉහුදු ප්‍රදේශයක ගැඹුරු මිනික දත්ත 'සයුරි' සමීක්ෂණ නොකාව ආධාරයෙන් රැස් කිරීම.	එස්.එන්.එස්.අමරසිංහ ජී.එන්.ඩී.පෙරේරා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 හම්බන්තොටට මව්බෙන් දූ ඉහුදේ ගැඹුරු මිනික දත්ත 'තරංගා' සමීක්ෂණ යාත්‍රාව භාවිතයෙන් රැස් කිරීම.	එස්.එන්.එස්.අමරසිංහ ජී.එන්.ඩී.පෙරේරා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.3 හම්බන්තොට සිට පතිරාජ කුඩුව දක්වා කි.මී. 50 ක් ආවරණය කෙරෙන සවිස්තර වෙරළ රේඛා සමීක්ෂණය.	පී.එන්.කොඩිකාර	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

3. කාර්යසාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

නාවික සිතියම් සම්පාදනය කිරීම සඳහා හම්බන්තොටට ආසන්න අක්වෙරළ ප්‍රදේශයේ ජලගාස්ත්‍රීය දත්ත රැස් කරන ලදී. 2002 දෙසැම්බර් මාසය වනවිට වර්ග කි.මී. 200 ක ඉහුදු ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරන ලදී. ප්‍රදේශයේ රළු කාලගුණික තත්වයන් පැවති හෙයින් අපේක්ෂිත කාලයට වඩා වැඩි කාල සීමාවක් පුරා කාර්ය මණ්ඩලයට රැඳී සිටින්නට සිදු වූ අතර, මේ හේතුවෙන් වෙන්කළ මුදලට වඩා වියදම ඉහළ නැංවිණි. සෙසු කටයුතු 2003 වසරේදී සිදු කෙරෙනු ඇත. 'සයුරි' නොකාවේ නඩත්තු සහ රක්ෂණ කටයුතු සඳහා වෙන්කර ඇති මුදලින් විශාල ප්‍රතිශතයක් වන නඩත්තු වියදම්, යාත්‍රාව මනා තත්වයෙන් පවත්වා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන හෙයින් එය කිසියම් කපා හැරිය නොහැක.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 98 මූල්‍යමය : 109

ව්‍යාපෘතිය 1.2

නාවික සිතියම් සම්පාදනය කිරීම සඳහා හම්බන්තොටට ආසන්න වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ ජලගාස්ත්‍රීය දත්ත රැස් කරන ලදී. 2002 දෙසැම්බර් මාසය වනවිට වර්ග කි.මී. 100 ක ඉහුදු ප්‍රදේශයක් ආවරණය කරන ලදී. ප්‍රදේශයේ රළු කාලගුණික තත්වයන් පැවති හෙයින් අපේක්ෂිත කාලයට වඩා වැඩි කාලසීමාවක් පුරා කාර්ය මණ්ඩලයට රැඳී සිටින්නට සිදු වූ අතර, මේ හේතුවෙන් වෙන්කළ මුදලට වඩා වියදම ඉහළ නැංවිණි. 'තරංගා' සමීක්ෂණ යාත්‍රාවේ නඩත්තු සහ රක්ෂණ කටයුතු සඳහා වෙන්කර ඇති මුදලින් විශාල ප්‍රතිශතයක් වන නඩත්තු වියදම්, යාත්‍රාව මනා තත්වයෙන් පවත්වා ගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන හෙයින් එය කිසියම් කපා හැරිය නොහැක. මීට අමතරව යාත්‍රා රැගෙන යාම සඳහා සුදුසු වාහනයක් නොමැතිවීම නිසා බෝට්ටුව ඇදගෙන යාම සඳහා අමතර මුදලක් වැය කරන්නට සිදු විය.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 80 මූල්‍යමය : 103

ව්‍යාපෘතිය 1.3

මෙම කාලසීමාව තුළ හම්බන්තොටින් ඇරඹී පතිරාජ කුඩුවෙන් අවසන් වන වෙරළ තීරුවේ වෙරළ රේඛා විස්තර සමීක්ෂණය සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ අවසන් කරන ලදී.

මීගමුව අක්වෙරළ ප්‍රදේශය ආවරණය කෙරෙන නාවික සිතියම් සම්පාදනය කරන ලදී. ගාල්ල අක්වෙරළ ප්‍රදේශය ආවරණය කෙරෙන ගැඹුරු මිනික දත්ත සැකසුම්කරණය කරන ලද අතර, ජලගාස්ත්‍රීය කාර්යාලයේ ජලගාස්ත්‍රීය දත්ත පදනමට ඇතුළත් කර ඇත.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 98 මූල්‍යමය : 106

4. ප්‍රකාශන

සිතියම

1. මිගමු කලපුවේ නාවික සිතියම - පරිමාණය 1: 15,000
2. මිගමුවේ නාවික සිතියම - පරිමාණය 1: 30,000

ඉදිරිපත් කරන ලද / පල කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා

1. ආර්යවංශ, එම්.ඒ., ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය : නාවික කටයුතු පිළිබඳ කේන්ද්‍රස්ථානය.
2. අමරසිංහ, එස්.එන්.එස්., වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ගැඹුරු මිනික දත්ත උපයෝගී කොට ගැනීම.

'සාගරික පරිසරය ගවේශණය සහ උපයෝජනය කිරීමේ හි ලා සාගර විද්‍යාව සහ ජලශාස්ත්‍රය' යන මැයෙන් පවත්වන ලද පළමු විද්‍යාත්මක සැසිවාරයේදී ඉහත පත්‍රිකා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

සාගර විද්‍යා අංශය

අංශ ප්‍රධානී : ආචාර්ය ඩී.කේ.ඩී.තෙන්නකෝන්

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

සාගර විද්‍යා අංශයට පැවරී ඇති කාර්යභාරය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන සහ අනාගත පරපුරුවලට ප්‍රතිලාභ අත්වන සේ සාගර සම්පත් ආශ්‍රිත මනා අවබෝධය, සංරක්ෂණය සහ ප්‍රශස්ත භාවිතය වැඩි වර්ධනය කිරීම සඳහා යොමු වූ සාගර විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ දියත් කිරීමයි. වසර 2002 දී වැඩ සටහන් තුනක් යටතේ වූ ව්‍යාපෘති 6 ක් දියත් කරන ලදී. වෙරළාසන්න සාගර විද්‍යා වැඩසටහන මගින් වෙරළබඩ කළුපල සංසරණ ක්‍රියාවලි, ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රියාදාමයන් සහ සංඛ්‍යාත්මක ආකෘතිකරණය සහ ශ්‍රී ලංකාව අවට මුහුදේ මුහුදු මට්ටම් අධ්‍යයනය ආවරණය කෙරිණි. අක් වෙරළ වැඩසටහන යටතේ, හම්බන්තොටට සහ ගාල්ලට ඔබ්බෙන් වූ මුහුදේ බණිප් සම්පත් සම්පූර්ණය සහ ජලශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ දියත් කරන ලදී. ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත මධ්‍යස්ථානය ගොඩනැංවීමේ වැඩසටහන යටතේ, එක්රැස් කරන ලද දත්ත සම්පාදනය සිදු කරන ලදී. එසේම රු. මිලියන 0.16 පමණ වටිනාකමක් සහිත විශේෂඥ සේවා සැපයීම් ප්‍රමාණයක් අංශය මගින් සිදු කෙරිණි.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	ගාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
1. වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ සාගර විද්‍යාත්මක සම්පූර්ණය	1.1 වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධයන්හි සහ ජීව ආශ්‍රිත ජලාගවල භෞතික සහ ජීව විද්‍යාත්මක සාගර විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනය.	0.20	කේ.අරුලානන්දන් එච්.බී.ජයසිරි නිශාන්ත ද සිල්වා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 ශ්‍රී ලංකාව අවට මුහුදේ මුහුදු මට්ටම් පිළිබඳ දත්ත රැස් කිරීම සහ වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධයන් ආකෘතිකරණය කිරීම.	0.20	ජ.එම්.එස්. විජේරත්න පී.ජයසූරිය	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
2. අක්වෙරළ මුහුදු ප්‍රදේශයේ සාගර විද්‍යාත්මක සම්පූර්ණය.	2.1 උතුරු ඉන්දියානු සාගරික සංසරණය පිළිබඳ පර්යේෂණය.	0.3	ජේ.කේ.රාජපක්ෂ එස්.සු.පී.ජිනදාස පී.ජයසූරිය	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	2.2 බණිප් නිධි හා අක්වෙරළ ප්‍රදේශයේ ඇති සිවිල් ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා යෝග්‍ය වන වැලි සඳහා බොරළු නිධි පිළිබඳව ගවේශණය කිරීම.	0.5	එස්.සු.පී.ජිනදාස ජේ.කේ.රාජපක්ෂ ඩී.ටී.මෙන්ඩිස්	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	2.3 ශ්‍රී ලංකාව අවට මුහුදේ භෞතික හා ජීව විද්‍යාත්මක ගවේශණ (හම්බන්තොට හා කොළඹ)	0.438	එච්.බී.ජයසිරි ජ.එම්.එස්. විජේරත්න කේ.අරුලානන්දන් පී.වික්‍රමසිංහ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
3. සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත කළමනාකරණය	3.1 ශ්‍රී ලංකා ජාතික සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත මධ්‍යස්ථානය.	0.1	ටී.කේ.ඩී. තෙන්නකෝන් ඩබ්.ඩී.ඒ.ජේ. විජේරත්න	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

3. කාර්යසාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1.1

මනා කළමනාකරණයක් තහවුරු කිරීම සඳහා වෙරළාසන්න ජල ස්කන්ධයන්හි සාගර විද්‍යාත්මක ගවේශණ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. බටහිර වෙරළ කලාපයේ කලපුවල භෞතික ක්‍රියාදාමයන් අධ්‍යයනය අවසන් කරන ලද අතර, ජීව විද්‍යාත්මක සාගර විද්‍යා අධ්‍යයන සිදු කෙරෙමින් පවතී. රුකව කලපුව තුළ සත්ව සහ ශාක ගහණයන්ගේ පැවැත්මට හිතකර පරිසරයක් ඇති බව එම කලපුවෙන් ලත් ප්‍රතිඵල වලින් පෙනේ. සාගරය සමග ඇතිවන ජල හුවමාරුව අඩුවීම හේතුවෙන් ධීවර නිෂ්පාදනයේ, විශේෂයෙන්ම ඉස්සන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයේ, පහත වැටීමක් ඇති වී ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 90 මූල්‍යමය : 60

ව්‍යාපෘතිය 1.2

මුහුදු මට්ටම් මැණීම සහ ආකෘතිකරණය අනුසාරයෙන් ශ්‍රී ලංකාව අවට වෙරළාසන්න මුහුදේ ගතිකය අධ්‍යයනය කරන ලදී. වැඩි දියුණු කරන ලද ආකෘතිය මගින් විවිධ කාලගුණික සහ ජල විද්‍යාත්මක බලවේග යටතේ කලපුවල ජලගතිකය ක්‍රියාත්මක වන ස්වරූපය විස්තර කළ හැක. දිගු කාලීන මුහුදු මට්ටම් විචලනයන් වටහා ගැනීම සඳහා මෙම අධ්‍යයනය දිගටම සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 95 මූල්‍යමය : 115

ව්‍යාපෘතිය 2.1

ධීවර බිම්වල භෞතික පරිසරය අධ්‍යයනය කිරීම මගින් මත්ස්‍යයින්ගේ ගමන් මාර්ග පිළිබඳ අනාවැකි පල කිරීම සඳහා ජලගාමීය මිණුම් කටයුතු සිදු කරන ලදී. උතුරු සහ නැගෙනහිර ප්‍රදේශ වල කටයුතු සම්පූර්ණ කළ යුතුව ඇත. සමීක්ෂණයේ ගැඹුර සහ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිකර මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු දිගටම සිදු කරන්නට නියමිතය.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 80 මූල්‍යමය : 60

ව්‍යාපෘතිය 2.2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වූයේ ආර්ථික වශයෙන් වටිනාකමක් සහිත බනිජ නිධි පිළිබඳව ගවේෂණය කිරීම සහ-ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා බනිජ වැලි ලබා ගැනීමට යෝග්‍ය ප්‍රදේශ සොයා බැලීමයි. හම්බන්තොටට ඔබ්බෙන් වූ මුහුදේ ගවේෂණ කටයුතු අවසන් කරන ලදී. ඉතිරි ප්‍රදේශ ගවේෂණය කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු දිගටම සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 90 මූල්‍යමය : 65

ව්‍යාපෘතිය 2.3

ගැඹුරු මුහුදේ සාගරික ක්‍රියාදාමයන් ධීවර කර්මාන්තයට සහ කාලගුණයට, විශේෂයෙන්ම ධීවර බිම් හඳුනා ගැනීම සඳහා වැදගත් වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය දියත් කරන ලදී. හම්බන්තොට සහ ගාල්ල යන ප්‍රදේශ සඳහා ජලගාමීය පැතිකඩ ලබා ගැනීම අවසන් කරන ලදී. විස්තරාත්මක ගවේෂණ දියත් කිරීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතිය දිගටම සිදු කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) : භෞතික : 75 මූල්‍යමය : 70

ව්‍යාපෘතිය 3.1

මෙතෙක් පැවති සාගර විද්‍යාත්මක දත්ත සහ තොරතුරු එක් කොට සම්පාදනය කරන ලද අතර, උදම් දත්ත ඇසුරෙන් සංගත තැටියක් සකස් කරන ලදී. දත්ත සහ තොරතුරු පරිශීලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය 'සෙවුම් යන්ත්‍ර' වැඩසටහන් සකස් කෙරෙමින් පවතී.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 90 මූලාශ්‍රය : 85

4. ප්‍රකාශන

1. තෙන්නකෝන්, ටී.කේ.ඩී., 'සාගර රළ බලශක්තිය' (සිංහල), තවයුගය, 2002 අප්‍රේල්.
2. තෙන්නකෝන්, ටී.කේ.ඩී., 'තාරා ආයතනයේ සාගර විද්‍යා අංශයේ කාර්යභාරය' සාගර විද්‍යාව සහ ජලශාස්ත්‍රය පිළිබඳ වැඩමුළුවේ සැසි වාර්තාව, 2002 දෙසැම්බර් 16, තාරා, ශ්‍රී ලංකාව.
3. විජේරත්න, ජ.එම්.එස්., 'ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුදු මට්ටම් මැණීම සහ වෙරළාසන්න සාගරය ආකෘතිකරණය' සාගර විද්‍යාව සහ ජලශාස්ත්‍රය පිළිබඳ වැඩමුළුවේ සැසි වාර්තාව, 2002 දෙසැම්බර් 16, තාරා, ශ්‍රී ලංකාව.
4. රාජපක්ෂ, ජේ.කේ., 'සාගර විද්‍යාව සඳහා දුරස්ථ සංජානන දත්ත භාවිතා කිරීමට ඇති විභවය', සාගර විද්‍යාව සහ ජලශාස්ත්‍රය පිළිබඳ වැඩමුළුවේ සැසි වාර්තාව. 2002 දෙසැම්බර් 16, තාරා, ශ්‍රී ලංකාව.
5. රාජපක්ෂ, ජේ.කේ., "පවු ආවහන විවර සහිත කලපුවල උදම් ප්‍රතිවාරය : මගමුළු කලපුව, ශ්‍රී ලංකාව", සාගර විද්‍යාව සහ ජලශාස්ත්‍රය පිළිබඳ වැඩමුළුවේදී ඉදිරිපත් කළ ප්‍රදර්ශන පත්‍රිකාවකි. 2002 දෙසැම්බර් 16, තාරා, ශ්‍රී ලංකාව.
6. ජිනදාස, එස්.යු.පී., 'ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ වෙරළ තීරයේ අක්වෙරළ බැර බණිප් සම්පත් ව්‍යාප්ත වී තිබිය හැකි ආකාරය', ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ වාර්ෂික සැසි වාරය, 2002, තාරා, ශ්‍රී ලංකාව.

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශය.

අංශ ප්‍රධානි (වැ. බ.) : ජී.ජේ. ගනේගමආරච්චි මෙනෙවිය.

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

පසු අස්වනු තාක්ෂණ අංශයට පැවරී ඇති කාර්යභාරය වන්නේ පසු අස්වනු තාක්ෂණය සම්බන්ධ පර්යේෂණ කටයුතු දියත් කිරීමෙන් ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීමයි.

2002 වසර සඳහා, ජලජ සම්පත් වලට අදාළ තත්ව පාලනය සහ සැකසුම්කරණය යන අංශ ආවරණය වන පරිදි ව්‍යාපෘති 07 ක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ධීවර නිෂ්පාදන, පානීය ජලය සහ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගා කටයුතු වලට යොදා ගනු ලබන ජලය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා අයි. එස්. ඩී. / අයි. ඊ. සී. 17025 නම් ප්‍රමිතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන පරීක්ෂණ සේවා ලබාදීම සහ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා විශේෂඥ උපදෙස් සැපයීමේ සේවා අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරයි. දැනට අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය පර්යේෂණ තිලධරයන් 07 දෙනෙකු, පර්යේෂණ සහකාර තනතුරක කටයුතු කිරීම සඳහා අනුයුක්ත කරන ලද ලිපිකරුවකු ඇතුළු පර්යේෂණ සහකරුවන් 05 දෙනෙකු, එක් දත්ත නිවේශක ශිල්පියකු, පර්යේෂණාගාර සහායකයකු සහ කම්කරුවන් 08 දෙනෙකු ගෙන් සමන්විත වේ. අංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද, ජලජ නිෂ්පාදන වල ප්‍රමිතිය තහවුරු කිරීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය යන මෑය යටතේ වූ පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පලමු විද්‍යාත්මක සැසිවාරය 2002 ඔක්තෝබර් 02 දින නාට්‍ය ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	භාර නිලධාරියා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
1.	1. නාට්‍ය ආයතනයේ තත්ව පාලන පර්යේෂණාගාරයට බලයලත් පර්යේෂණාගාරයක තත්වය ලබා ගැනීම.	0.956	කේ.ඩබ්.එස්.ආරියවංශ එම්.ජී.අයි.යූ.කාරියවසම් ජී.ජේ.ගනේගමආරච්චි	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
2.	2. ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය සඳහා තත්ව යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම : මසුන්ගේ ගුණාත්මක තත්වය සහ ගුණාත්මක තත්වයට බලපාන සාධක අධ්‍යයනය කිරීම සහ සැකසුම්හල්වලින් ලබාගත් පිට පටල අධ්‍යයනය හා එදායී පවිත්‍ර කාරකයක් සංයෝජනය කිරීම	0.5	ජී.ජේ.ගනේගමආරච්චි එම්.ජී.අයි.යූ.කාරියවසම්	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
3.	3. ධීවර නිෂ්පාදනවල අයහපත් ගුණාත්මක තත්ව ගති ලක්ෂණ ආශ්‍රිතව ඇති වන වර්ෂයන් අවිනාශකාරී ලෙස නිර්ණය කිරීම සඳහා වාසු සංවේදක තාක්ෂණය භාවිතය ඇගයීම.	0.3	ඊ.එම්.ආර්.කේ.බී. එදිරිසිංහ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
4.	4. මසුන් සහ ධීවර නිෂ්පාදන ආසාදනය කිරීමෙහිලා කාර්මික අපවහනයන් ගෙන් ඇතිවන බලපෑම	0.2	එස්.එස්.ඩී.සේනාධීර	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
5.	5. ඉස්සන් වගා කර්මාන්තයේ ගුණාත්මක තත්වය තක්සේරු කිරීම ජල ප්‍රභව, රෝපණ පරිසරය සහ සැකසුම්හල් වල දක්නට ලැබෙන ව්‍යාධිජනකයින් පිළිබඳ සමීක්ෂණය	0.2	කේ.ඩබ්.එස්.ආරියවංශ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්
6.	6. ජලජ සම්පත් සැකසුම්කරණය	0.3	පී.එස්.ජයසිංහ	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැම්බර්

7.	7. මූලික අධ්‍යයන සහ යෙදවුම්	0.05	කේ.ඩබ්.එස්.ආරියවංශ එස්.එස්.ඩී.සේනාධීර	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
----	-----------------------------	------	--	----------------	---------------

3. කාර්ය සාධනය :

ව්‍යාපෘතිය 1

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ තත්වපාලන පර්යේෂණාගාරයෙන් සපයනු ලබන පරීක්ෂණ සේවාවන්හි ප්‍රමිතිය තහවුරු කිරීමේ වැඩසටහනක් ස්ථාපනය කිරීමයි. පර්යේෂණාගාරයේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන තත්ව පාලන ක්‍රමය අයි. එස්. ඔ. /අයි. ඊ. ඩී. 17025 ප්‍රමිතියට අනුකූල වේ. පරීක්ෂණ සිදු කෙරෙන පර්යේෂණාගාර වලට බලයලත් පර්යේෂණාගාර තත්වය ලබාදීම සඳහා වූ වැඩ පිළිවෙල යටතේ තත්වපාලන පර්යේෂණාගාරයට එම තත්වය ලබාගැනීම සඳහා අයදුම් කිරීමට අයදුම්පත් සකස් කෙරෙමින් පවතින අතර, එය 2003 වසරේ පළමු කාර්තුවේදී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයට ඉදිරිපත් කරන්නට නියමිතය. මේ සම්බන්ධයෙන් දැනට අමතක ලද විදේශ රටවල ඇති ආනයන නීති රීති හේතුවෙන් ආශ්‍රිත රෝපණ මාධ්‍ය මිලදී ගැනීම සහ ශක්‍යතා විභාග කිරීමේ වැඩසටහන් වලට සහභාගි වීම පමාවීම මෙහිදී ඇති වූ බාධක ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 95 මූල්‍යමය : 94.55

ව්‍යාපෘතිය 2

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ බහුදින ධීවර යාත්‍රා වල සහ මසුන් සැකසුම්හල් වල සෞඛ්‍යාරක්ෂිත තත්වයන් ඇගයීමය. ධීවර යාත්‍රා සඳහා, ඒකක වර්ග එලයක සිටින කුණුවීම සිදු කරන පීච් සංඛ්‍යාව සහ *Escherichia coli* ප්‍රමාණය තක්සේරු කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිඵල තහවුරු කිරීම සහ නිසි පවිත්‍රකරණ ක්‍රියාදාමයක් හඳුන්වාදීම සඳහා වැඩිදුර අධ්‍යයන අවශ්‍ය වේ. සැකසුම්හල් වල සෞඛ්‍යාරක්ෂිත තත්වය ඇගයීම් සඳහා පවිත්‍ර කිරීමෙන් පසු බැක්ටීරියා පවතිද යන්න නිර්ණය කිරීමට එක් කම්හලකින් ආහාර හා ගැටෙන පෘෂ්ට 6 ක් බැගින් තෝරාගෙන පිස්තා පරීක්ෂාව මගින් එම පෘෂ්ට අඛණ්ඩව අධ්‍යයනය කරන ලදී. මූල්‍යමය දුෂ්කරතා නිසා ක්ෂුද්‍ර පීච්වත්මක පරාමිති සඳහා වූ සමහර පරීක්ෂා සිදු නොකරන ලදී. සංඛ්‍යාතමය විශ්ලේෂණ සඳහා වැඩිපුර නියැදි ගැනීම් සහ විශ්ලේෂණ අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 88 මූල්‍යමය : 100.03

ව්‍යාපෘතිය 3

මසුන්ගේ අළුත් බව නිර්ණය කිරීම සඳහා වායු වර්ණලේඛ ශීල්පය සහ ස්කන්ධ වර්ණාවලි මිතිය සමග සම්බන්ධ කළ වායු සංවේදක තාක්ෂණය යොදා ගන්නා ලදී. සමුද්‍රික නිෂ්පාදනවල ගබඩා කාලය පෙරුයීම සඳහා ක්‍රම හෝ ආකෘති සංවර්ධනය කිරීමද මෙම අධ්‍යයනයේ එක් අරමුණක් වේ. චූනා මත්ස්‍ය නියැදිවල වායු වර්ණලේඛමය වාෂ්පශීලී ද්‍රව්‍ය සංයුතිය, වායු සංවේදක පාඨාංකය සමග මනා සහ සම්බන්ධයක් දක්වන අතර, එමගින් ධීවර නිෂ්පාදන වල අළුත් බව නිර්ණය කිරීමෙහිලා වායු සංවේදක තාක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක පසුබිම සැපයේ.

මත්ස්‍ය සැකසුම් කර්මාන්තයේදී වේගවත් ගුණාත්මක තත්ව දර්ශකයක් ලෙස වායු සංවේදක තාක්ෂණය භාවිතයට ගැනීමේ හැකියාව නිදර්ශනය කරමින් මෙම වායු වර්ණලේඛ-ස්කන්ධ වර්ණාවලිමාන ප්‍රතිඵල එම මසුන් තුළ වූ හිස්ටැමින්/සහ මුඵ වාෂ්පශීලී නයිට්‍රජන් මට්ටම් වල විචලනයන් හා සන්සන්දනාත්මක මට්ටමක තිබිණි.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 95 මූල්‍යමය : 87.88

ව්‍යාපෘතිය 4

මෙම අධ්‍යයනයෙන් ආහාරමය මසුන් රසදිය මගින් දූෂණය වී ඇති මට්ටම් තක්සේරු කරන ලදී. මත්ස්‍ය සැකසුම්හල් වලින් නියැදි රැස් කරන ලදී. ඉලක්කයන් කරා ලගාවීම පිණිස අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය පමා කරවීමට මූල්‍යමය දුෂ්කරතා හේතු විය. ලබාගත් මුඵ නියැදි සංඛ්‍යාව නිගමන වලට එලඹීම සඳහා ප්‍රමාණවත් නොවීමේ හේතුවෙන් 2003 පළමු කාර්තුවේදී ද නියැදි ගැනීම් සිදු කරන්නට නියමිතය.

ප්‍රගතිය (%) : ගෞතික : 89 මූල්‍යමය : 10.87

ව්‍යාපෘතිය 5

ආසාදක ප්‍රභව සොයා බැලීම සඳහා වගා පරිසරය, ජල ප්‍රභවය සහ සැකසුම්හල් අධ්‍යයනය කිරීමට මෙම ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කොට ඇත. මෑතකදී, අපනයනය සඳහා සුදානම් කළ නිෂ්පාදන තොග වල ව්‍යාධිජනක බැක්ටීරියාවන් (*Vibrio cholerae*, *Vibrio parahaemolyticus* සහ *Salmonella*) තිබූ බව සොයා ගැනීම අපනයන සඳහා ඉතා අහිතකරව බලපෑ හෙයින් මෙම අධ්‍යයනය වැදගත් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය භාර නිලධාරියාට 1 වන ව්‍යාපෘතියේ (පර්යේෂණාගාරයට බලයලත් තත්වය ලබා ගැනීම) කටයුතු වල නිරතවීමට සිදු වූ හෙයින් මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රගතිය ලබා ගන්නට නොහැකි විය.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් 10 මූල්‍යමය : 24.64

ව්‍යාපෘතිය 6

මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වූයේ අඩුවෙන් උපයෝජිත මත්ස්‍ය සම්පත් වලින් පහසු ආහාර සැදීමයි. *Leiognathus* විශේෂ යොදා සකසන ලද 'සුපිම්' ආධාරයෙන් මාළු ආලේපයක් සකසන ලදී. රස වර්ග 3 ක් පරික්ෂා කෙරුණු අතර, කුළුබඩු රසැති මාළු ආලේපයට සමස්ත පිළිගැනීම අතින් ඉහළම ලකුණු ලැබිණි. රසායන ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට පමා වීම සහ මසුන්ගේ කටු වෙන් කරන යන්ත්‍රයේ ගෙවී ගිය ධාවක පටිය සඳහා අළුත් පටියක් සවි කළ යුතු වීම නිසා ඇති වූ අවහිරතා හේතුවෙන් මෙම නිෂ්පාදනය කල් තබාගත හැකි කාලය සම්බන්ධ වැඩිදුර අධ්‍යයන සහ ආසන්න සංයුතිය විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු නොකිරිණි. නිලාපියා මාළු ඇඹරුම් යොදා පදම් කළ සොසේජ් වර්ගයක් නිපදවීම සහ ඉස්සන්ගේ අපතේ යන කොටස් යොදා, ආහාරයට ගත හැකි ඉස්සන් රසකාරකයක් සකස් කිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතී.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 90 මූල්‍යමය : 37.03

ව්‍යාපෘතිය 7

මත්ස්‍යයන්ගේ ගුණාත්මක තත්වය සලකන කල අළුත් බවට වැදගත් ස්ථානයක් හිමි වේ. ගබඩා කාලය අතරතුරදී මසුන් විශේෂ වල ඉන්ද්‍රිය ගෝචර ගුණාංග සහ ගති ලක්ෂණ වල සිදුවන වෙනස්වීම්, ගුණාත්මක තත්ව සුවිකරණ ක්‍රමය මගින් ඇගයිය හැකිය. මෙම අධ්‍යයනයේදී අලගොඩුවා නම් මත්ස්‍යයා සඳහා ගුණාත්මක තත්ව සුවිකරණ ක්‍රමයක් වැඩි දියුණු කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 95 මූල්‍යමය : 123

4. ප්‍රකාශන

ඉදිරිපත් කරන ලද / පල කරන ලද පර්යේෂණ පත්‍රිකා.

1. ආරියවංශ, කේ.ඩබ්.එස්., විජේන්ද්‍ර, ඩී.එන්., සහ සේනාධීර, එස්.පී.එස්.ඩී. (2002) අලගොඩුවා (*Auxis thazard*) කල් තබාගත හැකි කාලය නිර්ණය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක තත්ව සුවිකරණ ක්‍රමය භාවිතය. පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු විද්‍යාත්මක සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය, පි. 4, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.
2. ජයසිංහ, පී.එස්., පද්මගංකර්, එම්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) මිශ්‍ර කලපුව ආශ්‍රිත වෙරළාසන්න ප්‍රදේශයේ වියළි ඉස්සන් සැකසුම් කර්මාන්තය සඳහා ඇති විභවය සහ වියළි ඉස්සන්ගේ ගුණාත්මක තත්වය කෙරෙහි විවිධ සැකසුම්කරණ ක්‍රමවලින් ඇතිවන බලපෑම. පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු විද්‍යාත්මක සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය, පි. 6, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.
3. පැස්කල්, ඩී.එස්., ජයසිංහ, පී.එස්., සහ ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) නිලාපියා (*Oreochromis mossambicus*) බලයා (*Katsuwonus pelamis*) මසුන් යොදා සැකසූ උම්බලකඩ වල ගුණාත්මක තත්ව ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ සන්සන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක්, පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු

විද්‍යාත්මක සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය, පි. 7, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.

4. කාරියවසම්, අයි., ගනේගමආරච්චි, පී.ජේ., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., බහු දින ධීවර යාත්‍රා මගින් සිදු කෙරෙන ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ ගුණාත්මක තත්ව පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්, සමාලෝචනයකි. පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු විද්‍යාත්මක සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය, පි. 12, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.
5. ඩී කෘෂ්, එම්.ඩී.එස්.ටී., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., එදිරිසිංහ, ජ.එම්.ආර්.කේ.බී. සහ ඩී සිල්වා, ඩී.එක්., වගා කරනු ලබන *Penaeus monodon* ඉස්සාගේ මේද අම්ල සංයුතිය කෙරෙහි සුදු පුළුඹ වෛරස ආසාදනයෙන් ඇතිවන බලපෑම. පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු විද්‍යාත්මක සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය, පි. 3, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.
6. සේනාධර, එස්.පී.එස්.ඩී., පතිරත්න, කේ.ඒ.එස්. වගා කරනු ලබන *Penaeus monodon* ඉස්සන් තුළ විෂ සහිත ක්ෂුද්‍ර මූලද්‍රව්‍ය පැවතීම : මනුෂ්‍ය පරිභෝජනය සඳහා අවදානමක් ඇති වේද?, පසු අස්වනු තාක්ෂණය පිළිබඳ පළමු සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය, පි. 5, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ඔක්තෝබර් 02.
7. ජයසිංහ, පී.එස්., රාජකරුණා, ආර්.එම්.පී.පී., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම පළාතේ මාට් වෙළඳපොළ වල විකිණීමට තබා ඇති මසුන්ගේ ගුණාත්මක තත්වය පිළිබඳ සමීක්ෂණය. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ 8 වන වාර්ෂික සැසි වාරයේ සැසි වාර්තාව. පි. 9, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ජූලි 04.
8. එදිරිසිංහ, ජ.එම්.ආර්.කේ.බී., ගුරුමු, ඒ.ජේ., ටෙලර්, එස්. සහ ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) මසුන්ගේ සහ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනවල අවත් බව තීරණය කිරීම සඳහා වායු සංවේදක තාක්ෂණය යෙදවීමට ඇති විභවය. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ 8 වන වාර්ෂික විද්‍යාත්මක සැසි වාරය. පි. 9, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව, 2002 ජූලි 04.
9. එදිරිසිංහ, ජ.එම්.ආර්.කේ.බී., ගුරුමු, ඒ.ජේ., ටෙලර්, එස්. සහ ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) වායු සංවේදක තාක්ෂණය සහ පී. සී. විශ්ලේෂණය භාවිතයෙන් කෙළවල්ලා (*Thunnus Albacares*) මත්ස්‍යයාගේ ගුණාත්මක තත්වය ඇගයීම. ගත්ධ සංවේදකය සහ විද්‍යුත් තාපා තාක්ෂණය පිළිබඳ නමවන අන්තර්ජාතික සමුළුවේ සැසි වාර්තාව. රෝමය, ඉතාලිය, සැප්තැම්බර් 29- ඔක්තෝබර් 02.
10. ඩබ්ලිව්. තුෂානි, කේ.ඩබ්.එස්. ආරියවංශ සහ පී.සී. අරම්පත් (2002). අධිගීත කළ ඉස්සන් තුළ ඇති ගීතල නිසා අඩපණ වූ *Salmonella typhimurium* සහ *Staphylococcus aureus* සෛල යථා තත්වයට පත්වීමට ඇති හැකියාව, ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාගීවර්ධන සංගමයේ 58 වන වාර්ෂික සැසිවාරය.
11. කේ.අයි. නිල්මණි, කේ.ඩබ්.එස්. ආරියවංශ සහ ටී.එස්.පී. පොත්සේනා (2002), දිස්ත්‍රික්ක 7 ක මසුන් අලෙවිසැල් වලින් ලබාගත් තෝරාගත් සමුද්‍රිත මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක ක්ෂුද්‍රජීවීම ගුණාත්මක තත්වය ඇගයීම. කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ පිළිබඳ දෙවන සමුළුවේ සැසි වාර්තාව, 2:33 - 41
12. ගනේගමආරච්චි, පී.ජේ., දේවිරාත්, ඩී.එම්., ආරියරත්න, ඩී.එස්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002), මුහුදු මා වියලූ *Sardinella longiceps* මාට් භාවිතා කොට හැම්බර්ග් වර්ගයක් වැඩිදියුණු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ 8 වන වාර්ෂික සැසිවාරය. 2002 ජූලි 04, නාරා ගුවණාගාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව (සාරාංශ), පි. 8.
13. ගනේගමආරච්චි, පී.ජේ., යාපා, වයි.එම්.පී.කේ., ආරියරත්න, ඩී.එස්., ජයසිංහ, ජේ.එම්.පී.කේ., (2002) තිලාපියා විශේෂ භාවිතා කොට සෑදූ 'සුරිම්' වලින් මාට් කෝල වර්ගයක් වැඩි දියුණු කිරීම. ශ්‍රී ලංකා ධීවර සහ ජලජ විද්‍යා සංගමයේ 8 වන වාර්ෂික සැසිවාරය. 2002 ජූලි 04, නාරා ගුවණාගාරය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව (සාරාංශ), පි. 17

දර්ශනවේදී / විද්‍යාපති උපාධි නිබන්ධන.

1. මාඵ කල්තබා ගැනීම සඳහා සකස් කිරීම සම්බන්ධ ක්ෂුද්‍රජීවාත්මක සහ රසායනික තත්වයන්. (2002), පී.එස්. ජයසිංහ.
2. ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ දිග-ප්‍රදේශයේ, වගා කරනු ලබන *Penaeus monodon*, කරඬු ඉස්සන් තුළ ඊයම්, කැඩීමියම් සහ ක්‍රෝමියම් වල ජෛව සංකේන්ද්‍රණය (2002), එස්.පී.එස්.ඩී. සේනාධිර.

ශිෂ්‍ය ව්‍යාපෘති වාර්තා :

1. ඩී.එන්. විජේන්ද්‍ර, විද්‍යාපති උපාධිය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, අලගොඩුවා (*Auxis thazard*) මත්ස්‍ය කල්තබා ගත හැකි කාලය නිර්ණය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක තත්ව සුවිකරණ ක්‍රමය භාවිතා කිරීම.
2. ඩබ්ලිව්. තුෂානි, විද්‍යාවේදී (කෘෂි), ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය, අධි ශිත කළ ඉස්සන් තුළ ඇති ශිතල නිසා අඩපණ වූ *Salmonella typhimurium* සහ *Staphylococcus aureus* සෛල යථා තත්වයට පත්වීමට ඇති හැකියාව.
3. කේ.අයි. නිල්මිණි, විද්‍යාවේදී උපාධිය, ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය, දස්ත්‍රික්ක 7 ක මසුන් අලෙවිසැල් වලින් ලබාගත් තෝරාගත් සමුද්‍රිත මත්ස්‍ය විශේෂ කිහිපයක ක්ෂුද්‍රජීවිමය ගුණාත්මක තත්වය ඇගයීම.

සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශය.

අංශ ප්‍රධානී : ඉංජිනේරු ඩී.ඒ. කරුණාසේන

1. වර්ෂය පිළිබඳ කෙටි සමාලෝචනය :

සේවා හා මෙහෙයුම් අංශයේ ප්‍රධාන වගකීම වන්නේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට හා ප්‍රාදේශීය පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වලට සම්බන්ධ යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම සහ ඒවායේ තත්වය කටයුතු සිදු කිරීමයි. මූල්‍යමය සීමාවන් හේතුවෙන් සැලසුම් කරන ලද කටයුතු සංඛ්‍යාව අනුකර ප්‍රමුඛතා අනුපිළිවෙලට දියත් කරන්නට සිදුවිය.

නාරා ආයතනයේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු වලට උපකාරක වන ප්‍රධාන සේවාවන් වන්නේ ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීමයි. නාරා ආයතනයේ වාහන ඇණිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පවත්වා ගැනීම සිදු කරනු ලබන්නේ සේවා සහ මෙහෙයුම් අංශයෙනි. වසර ගණනාවක් තිස්සේ නව වාහන මිලදී ගැනීම සිදු නොකෙරුණු අතර, දැනට පවත්නා වාහන ඇණියේ තත්වය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් පිරිහී ගොස් ඇත. වාහන වලින් බහුතරය වසර 10 කට වඩා පැරණිය. මෙම වසරේදී වාහන 6 ක් ඉවත් කෙරුණු අතර, මෙම වසරේ කටයුතු සඳහා 28 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ටියුරු කාර්ය මණ්ඩලය සහ වාහන 18 ක් උපයෝගී කොට ගන්නා ලදී. මෙමගින් සැපයිය නොහැකි වූ ප්‍රවාහන අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා පෙර වර්ෂයේදී මෙන් කුලී වාහන යොදා ගන්නා ලදී.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
1. සිවිල් ඉදිකිරීම් / ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු	1.1 කාක දුපතේ කඩොලාන උද්‍යානයේ මායිම් වල වැට ගැසීම.	0.6	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ වහල අළුත්වැඩියාව.	0.896	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 මැයි
	1.3 කම්කරු නිල නිවාස - 1 අළුත්වැඩියාව.	0.148	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 මාර්තු
	1.4 කම්කරු නිල නිවාස - 2 අළුත්වැඩියාව.	0.376	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජූනි	2002 දෙසැ:
	1.5 ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අභ්‍යන්තර ජලපිටි වගා අංශයේ මත්ස්‍ය අභිජනන ටැංකි වලට දැල් ආවරණ යෙදීම.	(අ) 0.394	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 මාර්තු
	1.6 රැකව පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේ මත්ස්‍ය ටැංකි ඉදි කිරීම.	(අ) 0.294	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 මාර්තු
	1.7 ආපනශාලා ගොඩනැගිල්ල අළුත්වැඩියාව.	(අ) 0.250	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 අගෝ:	2002 සැප්:
	1.8 කල්පිටිය ප්‍රාදේශීය මධ්‍යස්ථානයේ බිඳු රැකුම්බල් ගොඩනැගිල්ල සඳහා ජල අපවහන මාර්ග ඉදි කිරීම.	(අ) 0.450	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 නොවැ:	2002 දෙසැ:
2. වාහන අළුත්වැඩියා කිරීම.	2.1 ටී 32-3417 එන්ජිම අළුත්වැඩියාව (බී. එල්. එස්. විමලසිංහ)	0.276	ඩී.ඒ.කරුණාසේන	2002 ජනවාරි	2002 මාර්තු

2.2 වී 58-1012 එන්ජම අචන්ද්‍රියාව (බී. එල්. එස්. විමලසිංහ)

0.346

ඩී.පී.කරුණාසේන

2002 ජනවාරි

2002 පෙබ්

සටහන ; ප්‍රතිපාදන : 'අ' - අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශය 'ආ' - ධීවර තාක්ෂණ අංශය, 'ඇ' හා 'ඈ' - ජාතික ජලශාස්ත්‍රීය කාර්යාලය.

3. කාර්ය සාධනය :

වැඩසටහන 1 : සිවිල් ඉදිකිරීම් / ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු.

ව්‍යාපෘතිය 1.1

කැලණි ගඟට මායිම්ව පිහිටි, නාරා ආයතනයට අයත් හෙක්ටයාර 3 ක පමණ ඉඩමක් භාවිතා කොට කඩොලාන උද්‍යානයක් ඉදි කිරීමට 2001 තෙවැනි කාර්තුවේදී සැලසුම් කරන ලදී. මායිම් වැටවල් නොමැතිකම නිසා අතවසර පදිංචිවීම් සම්බන්ධ ගැටළු ඇති විය. 2001 සිව්වන කාර්තුවේ මෙම කටයුතු අරඹන ලද අතර, 10% අවසන් කරන ලදී. මෙම වසරේ 70% ක්ම කරන ලද අතර, සෙසු කොටස මූල්‍යමය සීමා හේතුවෙන් 2003 වසර දක්වා කල් දමන්නට සිදුවිය. ආරක්ෂිත ප්‍රදේශයේ කඩොලාන ශාක වර්ධනය සිදු කෙරිණි.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 80 මූල්‍යමය : 70

ව්‍යාපෘතිය 1.2

නාරා ආයතනයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ වහලය වසර 20 කට වැඩි කාලයක් පැරණි වූ අතර, වැසි කාලයේදී විශාල වශයෙන් ජල කාන්දුවීම් ඇති විය. මෙම වසර තුළදී වහල පූර්ණ ලෙස අචන්ද්‍රියා කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 99 මූල්‍යමය : 80

ව්‍යාපෘතිය 1.3

විදුලි වැඩ පරික්ෂණ නිල නිවාසය අඛණ්ඩව පැවතිණි. පරාල සහ මුදුන් ලී දිවා තිබූ අතර, එය ප්‍රතිසංස්කරණය කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 75

ව්‍යාපෘතිය 1.4

කම්කරු නිවාසය (14 දෙනෙකු වෙසේ.) අඛණ්ඩ තත්වයක තිබූ අතර, එය මූලික පහසුකම් සහිත තේවාසික ශාලාවක් බවට පරිවර්තනය කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 73

ව්‍යාපෘතිය 1.5

අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශය සතුව වර්ග මීටර 1200 ක ඵලදායී මත්ස්‍ය අභිජනන ඒකකයක් ඇත. මෙම මුළු ප්‍රදේශය සඳහා ආවරණ දැල් භාවිතයෙන් ආවරණයක් ඉදි කරන ලදී. අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන එම අංශයෙන් සැපයිනි.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 87

ව්‍යාපෘතිය 1.6

රැකව පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා ආවරණ පියැස්සක් සහිත මත්ස්‍ය ටැංකියක් ඉදි කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ධීවර තාක්ෂණ අංශය මගින් ප්‍රතිපාදන සැපයිනි.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 85

ව්‍යාපෘතිය 1.7

මූල්‍යමය සීමාවන් තිසා ආපනශාලාවේ අවත්වැඩියා කටයුතු මෙම වසරේ සැලසුම් වලට ඇතුළත් නොකෙරිණි. එසේ නමුත් 2002 අගෝස්තු මාසයේදී සෞඛ්‍යාරක්ෂක කොවන ආහාර පාන සැපයීම සම්බන්ධ සිද්ධියක් මත ආපනශාලාව තුළ සෞඛ්‍යාරක්ෂක තත්ව ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු දියත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වීම හේතුවෙන් ආපනශාලාවේ හදිසි අවත්වැඩියාවන් සිදු කරන ලදී. මේ සඳහා අවශ්‍ය මුදල් ජාතික ජල ගාස්තිය කාර්යාලය සඳහා වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන වලින් ලබා ගන්නා ලදී. යොදන ලද ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය : මිලියන 0.150

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 100

ව්‍යාපෘතිය 1.8

ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ ප්‍රතිපාදන යටතේ විද්‍යා සහ තාක්ෂණ කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශයට නව බිඳු රැකුම්හල් ගොඩනැගිල්ලක් ලබා දෙන ලදී. මෙම ගොඩනැගිල්ල සඳහා ජල අපවහන මාර්ග ඉදි කිරීම තාරා ආයතනය විසින් කළයුතු විය. මූල්‍යමය සීමා තිසා මෙම වසර තුළ මෙම ඉදිකිරීම් සැලසුම් නොකරන ලදී. කෙසේ වෙතත්, වැඩිදුර ආධාර සැපයීමට නම් මෙම ගොඩනැගිල්ල ප්‍රයෝජනයට ගැනීම ඇරඹිය යුතු බව ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් අවධාරණය කරන ලදී. එම නිසා වෙනත් කටයුතු වලට වෙන්කළ ප්‍රතිපාදන භාවිතයෙන්, වසරේ අවසන් කාර්තුවේදී මෙම ඉදිකිරීම් අරඹන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 50 මූල්‍යමය : 58

සටහන : අභ්‍යන්තර ජලජ සම්පත් සහ ජලපිටි වගා අංශය මගින් රු. මිලියන 0.350 ක මුදලක් ලබාදෙන ලද අතර, රු. මිලියන 0.120 ක වටිනාකමක් සහිත ඉතිරි වූ වැඩ ප්‍රමාණය 2003 වසරේ පළමු කාර්තුවේදී සිදු කරන්නට නියමිතය.

වැඩසටහන 2 : වාහන ප්‍රතිසංස්කරණය

ව්‍යාපෘතිය 2.1

1993 වසරේදී ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීමේ අමාත්‍යාංශය විසින් ලබාගන්නා ලද තාරා ආයතනයට අයත් වාහනයක් 2002 වසරේදී නැවත භාරදෙන ලදී. මෙම වාහනය සම්පූර්ණ අවත්වැඩියාවකින් තොරව භාවිතයට ගත නොහැකි තත්වයේ තිබිණි. වාහනයේ එක්පිට අදාළ නියෝජිත සමාගම වූ සී/ස යුනයිටඩ් මෝටර්ස් විසින් අවත්වැඩියා කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 100

ව්‍යාපෘතිය 2.2

සම්පූර්ණ අවත්වැඩියාවකින් තොරව මෙම වාහනය භාවිතයට ගත නොහැකි තත්වයේ වූ අතර, එක්පිට සහ වාහනය අදාළ නියෝජිත සමාගම වූ යුනයිටඩ් මෝටර්ස් සමාගම විසින් අවත්වැඩියා කරන ලදී.

ප්‍රගතිය (%) : හොඳින් : 100 මූල්‍යමය : 100

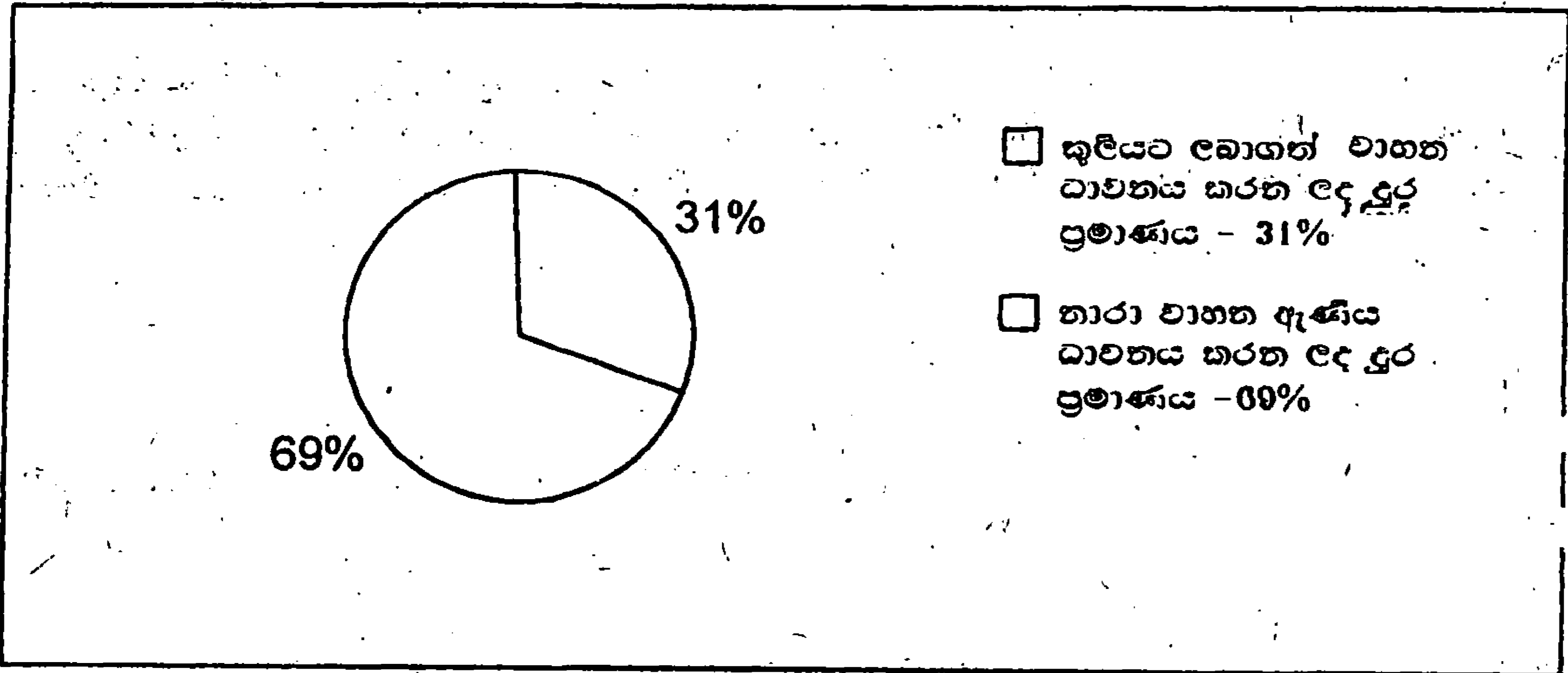
3. ප්‍රතිවර්තය ප්‍රතිපාදන යටතේ අනෙකුත් පහසුකම් තඩත්තු කිරීම.

ගොඩනැගිලි, විදුලි බලය සැපයුම, ජල සැපයුම, දුකඵන/ලැක්ස් යන්ත්‍ර, වායු සම්කරණ යන්ත්‍ර /පද්ධති, පරිගණක පද්ධති, උපකරණ සහ මෙවලම් ප්‍රතිවර්තය ප්‍රතිපාදන යටතේ තඩත්තු කෙරේ. ජාතික ධීවර හා නාවික ඉංජිනේරු ආයතනය සඳහා විදුලි බලය සැපයෙන්නේද තාරා ආයතනයේ සැපයුම් පද්ධතියෙනි. මේ සඳහා ගාස්තු අය කිරීමක් නොකෙරෙන හෙයින් මෙම සැපයුම තාරා ආයතනික සැපයුමෙන් වෙන් කිරීම සඳහා කටයුතු ආරම්භ කොට ඇත. 2003 ජනවාරි මාසයේදී මෙය සම්පූර්ණ කෙරෙනු ඇත.

4. නාථා වාහන ඇණිය සහ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා රථ ධාවනය කරවීම.

රු.8,449,472/00 ක් වන මුළු මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කරමින් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු උදෙසා නාථා වාහන ඇණිය (වාහන සංඛ්‍යාව 20 කි.) කිලෝ මීටර 398,560 ක දුරක් ධාවනය කරවන ලදී. (කි. මීටරයට රු. 21/20) වාහන ධාවනය කරවීම සඳහා වැය වූ මුදල් ප්‍රමාණයෙන් 53% ක් වැටුප්, අතිකාල සහ දීමනා ගෙවීම් සඳහාද, 26% ක් අවන්දියාවන් සඳහා ද, 21% ක් ඉන්ධන සඳහා ද වැය වී ඇත. 2001 වසර සඳහා තවත්තු වියදම 40% ක්වූ අතර, එය 2002 වසරේදී 26% දක්වා පහත වැටී ඇත. ඉන්ධන වියදම එම වසර සමග සසඳන විට 3% ඉහළ නැංවී ඇත. වැටුප්, අතිකාල සහ දීමනා සඳහා ගෙවන ලද මුදල 40% සිට (2001) 53% (සමාලෝචිත වර්ෂය) දක්වා වැඩි වී ඇත. 2002 වසරේදී පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා කුලී පදනම මත ලබා ගන්නා ලද වාහන කි.මී. 177,430 දුරක් ධාවනය කොට ඇති අතර, රු. 2,159,908/00 වැය වී ඇත. (ආයතන වශයෙන් කිලෝ මීටරයට වියදම රු. 12.17 වේ.)

සමාජ-ආර්ථික සහ අලෙවි පර්යේෂණ අංශය.

අංශ ප්‍රධානි (වැ.බ.) : පී.ඒ.ජේ.සී.පෙරේරා මිය.

1. වර්ෂය පිළිබඳ සමාලෝචනය :

ධීවරයන්ගේ සහ ඔවුන්ගෙන් යැපෙන්නන් ගේ සුභ සාධනය ඇතුළු ධීවර කර්මාන්තය සම්බන්ධ ජෛව ආර්ථික අධ්‍යයන සිදු කිරීම, සහ විවිධ මාලු බෙදාහැරීමේ රටා සහ ඒවායින් පාරිභෝගිකයින් කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම විශ්ලේෂණය කිරීම සමාජ ආර්ථික සහ අලෙවි පර්යේෂණ අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්ට ඇතුළත් වේ. සමාලෝචිත වර්ෂයේ කාර්ය මණ්ඩලය එක් පර්යේෂණ නිලධාරියෙකු, පර්යේෂණ සහකරුවන් සිව් දෙනෙකු, එක් දත්ත නිවේශක ශිල්පියකු සහ එක් කමිකරුවකු ගෙන් සමන්විත විය.

ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සම්බන්ධ සමාජ ආර්ථික සහ අලෙවි පර්යේෂණ කටයුතු දියත් කිරීම පර්යේෂණ නිලධාරියාට පැවරී ඇති අතර, මෙම කටයුතු සඳහා පර්යේෂණ සහකරුවන්ගේ සහාය ලබා ගැනේ. ශ්‍රී ලංකා ධීවර වාර්ෂික සංග්‍රහය සම්පාදනය කිරීම සහ ජලජ සම්පත් සම්බන්ධ සමාජ ආර්ථික පර්යේෂණ සම්බන්ධීකරණය කිරීම මෙම අංශයේ වගකීම වේ.

2. සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් :

වැඩ සටහන	ව්‍යාපෘතිය	වෙන්කළ මුදල රු. මි.	භාර නිලධාරියා	කාලසීමාව	
1. සමාජ ආර්ථික හා අලෙවි පර්යේෂණ	1.1 ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර කර්මාන්තය දියුණු කිරීමෙහිලා පසුපෙළ සහ ඉදිරිපෙළ කර්මාන්ත වල හමිකාව.	70,000	පී.ඒ.ජේ.සී.පෙරේරා	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
	1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ධීවර වරාය ආශ්‍රිතව මාලු අලෙවි කරනු ලබන ක්‍රම වැඩිදියුණු කිරීමට ඇති ශක්‍යතාවය.	47,000	කේ.එම්.එල්. අමරලාල්	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:
2. වාර්ෂික ප්‍රකාශන	2.1 ධීවර වාර්ෂික සංග්‍රහය 2002	183,000	පී.ඒ.ජේ.සී.පෙරේරා සහ සමාජ ආර්ථික අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය.	2002 ජනවාරි	2002 දෙසැ:

3. කාර්ය සාධනය :-

ව්‍යාපෘතිය 1.1

ධීවර කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය බොහොමයක් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කෙරේ. ඉල්ලුම සපුරාලීමට තරම් ප්‍රමාණවත් සැපයුමක් නොමැති මුත් පසු කාලයේදී රට තුළ ධීවර ආම්පන්න සහ යාත්‍රා නිෂ්පාදනය අරඹන ලදී.

මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ධීවර ක්ෂේත්‍රයේ දැනට පවත්නා පසුමගට සහ පෙරමගට සම්බන්ධ කර්මාන්ත හඳුනාගැනීම සහ තක්සේරු කිරීමයි. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම කර්මාන්ත වැඩි දියුණු කළ යුතු බවට නිර්දේශ කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%) :   හොඳින් : 100   මූල්‍යමය : 100

ව්‍යාපෘතිය 1.2

ශ්‍රී ලංකාවේ තෝරාගත්, ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සිදු කරනු ලබන ධීවර වරායයන් ආශ්‍රිත මසුන් අලෙවි කිරීමේ ක්‍රම වැඩි දියුණු කිරීමට පවතින ශක්‍යතාවය පිළිබඳ සිදු කරන ලද සමීක්ෂණයේ සොයා ගැනීම් වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත. තෝරාගත් ධීවර වරාය ආශ්‍රිතව පවතින අලෙවිකරණ ව්‍යුහය, පහසුකම්, ශක්‍යතාවයන් සහ දුර්වලතාවයන් සොයා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන අරමුණ විය. මාලු අලෙවි කිරීමේ

කටයුතු සඳහා නීති රීති පැනවීම සහ අලෙවි කිරීමේ කටයුතු සඳහා වැඩි දියුණු කළ වාර්තා තබා ගැනීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම කීර්දේශ කෙරේ.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 100 මූලාශ්‍රය : 100

ව්‍යාපෘතිය 2.1

ධීවර වාර්ෂික සංග්‍රහය - 2001 සම්පාදනය කිරීම අවසන් කොට මුද්‍රණයට සූදානම් කර ඇත. මෙම පරිශ්‍රමයේ අරමුණ වන්නේ 2001 වසරේ ධීවර තොරතුරු පුවළ මට්ටමින් පරිශීලකයින්ට ලබා දීමයි.

ප්‍රගතිය (%): හොඳින් : 100 මූලාශ්‍රය : 100

4. ප්‍රකාශන

ඉදිරිපත් කරන ලද / ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද පත්‍රිකා

1. පෙරේරා, පී.ඒ.ජේ.සී. , රාජසූරිය, ඒ. , විල්හෙල්ම්සන් ඩී. ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් පර ආශ්‍රිත ආහාරමය මුහුදු මසුන් ආශ්‍රිත ධීවර කර්මාන්තයට කොරල් පර හායනය නියා ඇතිවන බලපෑම්. සාරාංශය, ජෛකොන්, 2002, සාගර සියවස, විබා, ජපානය.
- 2ග පෙරේරා, පී.ඒ.ජේ.සී. , විල්හෙල්ම්සන් ඩී. ශ්‍රී ලංකාවේ කොරල් පර හායනයේ සමාජ ආර්ථික බලපෑම් ; ලෝකයේ කොරල් පරවල පවත්නා තත්වය, 2002.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය

2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය

වත්කම්	සටහන්	2002	2001
ජංගම නොවන වත්කම්			
දේපල ගොඩනැගිලි සහ උපකරණ	(14)	310,043,415.46	315,581,011
		310,043,415.46	315,581,011
ජංගම වත්කම්			
2002.12.31 දිනට තොගය	(15)	1,823,163.42	2,497,027
ණයගැතියෝ සහ පූර්ව ගෙවීම්	(16)	3,272,187.46	4,869,599
තැන්පතු	(17)	368,500.00	311,000
අත්තිකාරම්	(18)	1,286,690.52	732,545
කාර්ය මණ්ඩල ණය	(19)	7,901,724.49	7,158,145
අනු ඇති සහ බැංකුවේ ඇති මුදල්	(20)	753,464.46	1,395,348
		<u>15,405,730.35</u>	<u>16,963,664</u>
මුළු වත්කම්		<u><u>325,449,145.81</u></u>	<u><u>332,544,675.00</u></u>
ස්කන්ධයන් සහ බැරකම් (ප්‍රාග්ධනය සහ තොගය)			
ප්‍රාග්ධන ප්‍රතිපාදන (රාජ්‍ය)	(21)	433,165,380.00	394,165,380
ප්‍රති තක්සේරු ඉතිරිය	(22)	265,537,959.60	266,606,663
විදේශාධාර	(23)	144,097,664.00	144,225,997
දේශීය ආධාර	(24)	31,096,996.68	29,158,513
ආදායමට වැඩි වියදම් අතිරික්තය	(25)	(582,739,255.53)	(538,741,989)
		<u>291,158,744.75</u>	<u>295,414,564</u>
ජංගම නොවන බැරකම්			
පාරිතෝෂික දීමනා		17,095,786.00	16,133,942.00
ජංගම බැරකම්			
ණයහිමියෝ සහ උපචිත වියදම්	(26)	13,376,194.94	16,305,699.00
ව්‍යාපෘති ණයහිමියෝ	(27)	3,686,564.58	3,258,159.00
විශේෂයේ සේවා ව්‍යාපෘති ණයහිමියෝ	(28)	131,563.74	1,432,311.00
බැංකුවේ ඇති මුදල්		291.80	-----
		<u>17,194,615.06</u>	<u>20,996,169.00</u>
ස්කන්ධයන් හා බැරකම් එකතුව		<u><u>325,449,106.81</u></u>	<u><u>332,544,675.00</u></u>

රසික් සරුක්
සභාපති

එම්.ඒ.ආර්. කුලරත්න
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

එම්.ඩී.සේනාරත්න
ගණකාධිකාරී

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනය

**2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා
ආදායම් සහ වියදම් ගිණුම**

ලැබීම		2002		2001
රාජ්‍ය ප්‍රතිපාදන	(1)	70,860,000.00		62,500,00
සිල්ලර ආදායම	(2)	16,003,039.25		6,735,542
පොළී ආදායම	(3)	476,639.94		429,016
ස්ථාවර වත්කම් විකිණීමෙන් ලත් ලාභය	(4)	1,228,165.00		(393,561)
වෙනත් ආදායම්	(5)	2,198,049.33		888,101
			90,765,893.52	70,159,098
වියදම්				
පරිපාලනමය වැය				
පුද්ගල වෙතන	(6)	49,163,700.55		45,640,909
පාලනෝපකරණ දීමනා		1,471,631.35		3,537,077
ප්‍රවාහන සහ දීර්ඝ දීමනා	(7)	447,721.11		463,325
පාලන මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා ගෙවීම්		66,000.00		62,500
වෙනත් ගෙවීම් සහ දීමනා		610,808.35		534,145
ආරක්ෂක වියදම්		1,976,502.62		3,551,902
වාහන සඳහා ඉන්ධන	(7)	807,505.42		704,176
සේවක ප්‍රවාහනය සහ වාහන කුලියට ගැනීම		2,973,774.00		2,883,778
දැන්වීම්		339,186.62		386,037
ලිපිද්‍රව්‍ය	(8)	903,922.29		880,604
තැපැල් ගාස්තු		67,455.05		69,210
සංග්‍රහ වියදම්		247,219.50		174,295
සේවක සුභසාධනය		241,962.93		86,835
සේවක පුහුණුව		135,940.00		284,715
දුරකථන	(9)	1,033,035.86		1,280,661
විදේශ ගමන්		1,794,072.98		2,249,878
රක්ෂණ ගාස්තු		86,474.33		71,130
අවත්වැඩියාවන් සහ නඩත්තු වියදම්	(10)	9,564,490.64		14,267,924
විගණන ගාස්තු		103,065.00		68,975
බැංකු ගාස්තු		84,952.43		37,466
රසායන ද්‍රව්‍ය සහ ක්ෂය වන ගාණිධ	(11)	27,999.09		63,913
සුඵ වියදම්	(12)	275,915.87		380,037
මුද්‍රණ වියදම්		179,325.00		237,113
විදුලි ගාස්තු	(7)	7,249,405.87		4,744,718
ජල ගාස්තු	(7)	1,857,476.10		1,710,782
බදු		604,800.00		604,800
විශේෂ ව්‍යාපෘති සඳහා වියදම	(5)	2,198,049.33		888,100
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා පිරිවැය සඳහා වෙන්කිරීම	(13)	11,742,241.24		16,587,853
සෞම්‍ය වැය වන ගාණිධ	(14)			139
ක්ෂය වීම් සඳහා වෙන්කිරීම		39,577,230.00		42,897,701
ලැබීම් වලට වැඩි වැයවීම්			135,831,863.53	145,350,698
			(45,065,970.01)	(75,191,600)

විගණකාධිපති සටහන.

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු මෙම ගිණුම් පිළිබඳ මාගේ නිරීක්ෂණයන් ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ සභාපති වරයා අමතන ලද සම දින දරණ මාගේ වාර්තාවේ ඇතුළත්ව ඇත.

(එස්.සී.මායාදුන්නේ)
විගණකාධිපති,
2003 අප්‍රේල්
කොළඹ 07, විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව

විගණකාධිපති වාර්තාව

විච්ඡේදන/01/2002

අප්‍රේල් 2003

සභාපති
ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන
නියෝජිතායතනය (තාරා)

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ (තාරා) 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර විගණකාධිපති වාර්තාව

ජාතික ජලජ සම්පත් පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන නියෝජිතායතනයේ (තාරා) 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ගිණුම් පිළිබඳව 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මෙම විගණනය කරගෙන යාමේදී ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයයෙහි යෙදී සිටින ගණකාධිකරණ සමාගමක් මට සහාය විය. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර නියෝජිතායතනයේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතුයැයි මා අදහස් කරන මාගේ නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාර විස්තරාත්මක වාර්තාවක් 2003 අප්‍රේල් මස 10 දින නියෝජිතායතනයේ සභාපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.

1.2 විගණන විෂය පථය

මෙම වාර්තාවේ ඇතුළත් විගණන මතය අදහස් දැක්වීම සහ සොයා ගැනීම් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනයන් සහ ගනුදෙනු වල නියැදි පිළිබඳ තහවුරු පරීක්ෂා කිරීම් මත පදනම් වී ඇත. එම සමාලෝචනය සහ පරීක්ෂණයන්ගේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය, මට ලැබී ඇති කාර්ය මණ්ඩලය, අනෙකුත් සම්පත් සහ කාලවේලාව යන සීමාවන් ඇතුළත හැකිතාක් පුළුල් විගණනයක් කළ හැකි වන පරිදි පිළියෙල කරන ලද්දකි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්, විධි සහ පරිච්ඡේද අනුකූලව විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම් වලට උපකාර වන සාක්ෂි පරීක්ෂා කිරීම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළියෙල කිරීමේදී අනුගමනය කරන ලද ගණකාධිකරණ මූලධර්ම හා වැදගත් ඇස්තමේන්තු සහ නිගමන තක්සේරු කිරීම, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම සහ යොදාගන්නා ලද ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති සුදුසු ද, ඒවා ඒකාකාරීව අනුගමනය කරන ලද්දේ ද සහ ප්‍රමාණවත් පරිදි හෙළිදරව් කරන ලද්දේදැයි නිගමනය කිරීම විගණනයට ඇතුළත් විය. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උප වගන්ති වලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

2. ගිණුම්

2.1 විගණන මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයෙහි දක්වා ඇති කරුණු වලින් උද්ගත වන ගැලපීම් / හේතුවෙන් දැක්වෙන බලපෑම් හැර 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනට නියෝජිතායතනයේ මූල්‍ය තත්වය සහ ඵ්දිනෙන් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා එහි මෙහෙයුම් කටයුතු වල / ප්‍රතිඵල සහ මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ප්‍රමිති සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දී ඇති අංක 1 සිට 9 දක්වා සටහන් වල දැක්වෙන පරිදි වූ ගණකාධිකරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මක කරුණු / සාධාරණ ලෙස දැක්වෙන පරිදි සතුටුදායක ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර ඇති බව මාගේ මතය වේ.

2.2 ගිණුම් පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ගිණුම් පිළියෙල කිරීම

නියැදි සඳහා පරීක්ෂණ සිදු කිරීමේදී සහ අපනයන අවශ්‍යතාවයන් සඳහා සහතික කිරීමේදී වැය වන තර්ථ වියදම හඳුනා ගැනීම සඳහා යොමුවන පිරිවැය ගිණුම්ගත කිරීමේ ක්‍රමයක් නියෝජිතායතනය විසින් ක්‍රියාත්මක කොට තැබූ බවට තැබූ. බාහිර ආයතන විසින් මේ සඳහා අය කරනු ලබන ප්‍රමාණය නියෝජිතායතනය විසින් අය කරනු ලබන ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයක් හෝ තෙගුණයක් පමණ වන බව විගණන විමර්ශන වලදී පෙනී

ගියේය. මේ නිසා නියැදි පරීක්ෂා කිරීම සහ සහතික ලබා ගැනීම සඳහා ඉතා ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇත. වසරකට වැඩි කාලයක් පුරා විහිදෙන ව්‍යාපෘති සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ග නොපවතී. මේ නිසා ව්‍යාපෘති වලින් අත්වූ ප්‍රතිඵල නිරීක්ෂණ කළ නොහැක.

2.2.2 ගිණුම්කරණ උාණතා

පහත දැක්වෙන ගිණුම්කරණ උාණතාවයන් නිරීක්ෂණය කෙරිණි.

- (අ) රු. 37,070/- වන ගොඩනැගිලි අවත්වැඩියාව සඳහා වැයවූ වියදමක් ප්‍රාග්ධනය ලෙස සටහන් කර ඇත.
- (ආ) රු. 526,972/- වන ආපසු ලැබිය යුතු තැන්පතු වලින් රු. 158,472/- ක් සඳහා බොල්ණය වෙන් කිරීමක් සිදුකර ඇත.

2.2.3 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

- (අ) වසරකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ රු. 4,423,830/- ක බදු එකතුවක් නොගෙවා තිබෙන අතර රු. 213,000/- වන ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු ප්‍රමාණයක් ශේෂ පත්‍රය සකසන දිනය වන විටත් ගිණුම් වල අඩංගු වී තිබිණි.
- (ආ) මුළු අත්තිකාරම් සහ පූර්ව ගෙවීම් ප්‍රමාණය රු. 3,272,187/- ක් විය. මෙම අත්තිකාරම් සහ පූර්ව ගෙවීම් සාධාරණීයකරණය කිරීමට කටයුතු යොදා නොතිබිණි.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොමැතිවීම

ඉන්වොයිස් පත් සහ සිදු කරන ලද කාර්යයන් පිළිබඳ සහතික ආදිය ඉදිරිපත් කොට නොතිබීම නිසා නියෝජිතායතනය සතු තොතාව අවත්වැඩියා කිරීම සඳහා වැය කළ රු. 185,879/- ක මුදල තහවුරු කිරීම හෝ විගණනයේදී පිළිගැනීම කළ නොහැකි විය.

2.2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත දැක්වෙන අනුකූල නොවීමේ අවස්ථා විගණනයේදී නිරීක්ෂණය කෙරිණි.

- (i) 1978 දෙසැම්බර් 19 දින දරණ භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ අංක 842 ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණය තුළ අදාළ ස්ථාන සහ හඳුනා ගැනීමේ අංක හෙළිදරව් කර නොතිබිණි.
- (ii) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 9 අවසාන ගිණුම් සමග ඉදිරිපත් කර තිබූ මුදල් වහන සටහන සාවද්‍ය ලෙස පිළියෙල කර තිබිණි.

3. මූල්‍ය සහ මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍යමය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කොට ඇති ගිණුම්වලට අනුව, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 30,125,630/- ක ප්‍රමාණයක වැඩි වර්ධනයක් දක්වමින් පසුගිය වර්ෂයේ වූ රු. 75,191,600/- ක මුදල් උාණතාවය හා සසඳන කල 2002 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ නියෝජිතායතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු මගින් රු. 45,065,970/- ක මුදල් උාණතාවයක් ඇති කර තිබිණි.

3.2 ආර්ථිකමය වශයෙන් ඵලදායී නොවූ ගනුදෙනු

- (අ) ගුවන්විදුලි දුරකථන මිලට ගැනීම සඳහා 1996 වසරේදී ගෙවන ලද රු. 143,000/- ක මුදලක් සහ 1997 දී කාර්මික මාදිලියේ 3ක්ක - පවිත්‍රකාරක යන්ත්‍ර 2 ක් මිලට ගැනීම සඳහා ගෙවන ලද රු. 65,880/- ක මුදලක් ශේෂ පත්‍රය සකසන දිනය වනවිටත් නියෝජිතායතනයට ලැබී නොතිබිණි.

(ආ) අන්තිකාරම් ලෙස ආයතන තුනකට ගෙවන ලද රු. 425,110/- ක් වන මුළු මුදලක් වසර 1 සිට 9 කට වඩා වැඩි කාලයක් ගතවන තුරුත් තැවත ලැබී නොතිබූ අතර, ශේෂ පත්‍රය සකසන අවස්ථාව වනවිටත් ඒවා පියවා නොතිබිණි.

3.3 ව්‍යාපෘති වල ප්‍රමාදවිම්

ප්‍රතිපාදන වීම සහ වාහන පහසුකම් නොමැතිකම නිසා ව්‍යාපෘති 11 ක් මාස 6 සිට මාස 9 දක්වා කාලයකි - ප්‍රමාද වී තිබිණි.

3.4 ගිණුම් වල සඳහන් නොවූ වත්කම්

නියෝජිතායතනය විසින් පරිහරණය කරනු ලබන රැකව මධ්‍යස්ථානයෙහි භූමිය සහ ගොඩනැගිලි වල අයිතිය තහවුරු කිරීම සඳහා සාක්ෂි පිණිස ලියකියවිලි නොතිබිණි.

3.5 නිෂ්ක්‍රීය සම්පත්

රු. 39,408/- ක් වටිනා වායු විදුම් යන්ත්‍රයක් වසර 4 ක් පුරා භාවිතයට නොගෙන තිබූ අතර, එතරම් උපයෝගී නොවන රසායන ද්‍රව්‍ය වර්ග සහ විදුරු භාණ්ඩ ඉවත් කිරීමට පියවර නොගෙන ඒවා ගබඩාවේ තබා තිබිණි.

3.6 සංස්ථාපිත සැලසුම

2002 දෙසැම්බර් 31 ක් අවසන් වන වර්ෂය සඳහා සංස්ථාපිත සැලසුමක් පිළියෙල කර නොතිබිණි. කෙසේ වෙතත්, 2002 දෙසැම්බර් මාසයේදී 2003 - 2007 කාලසීමාව සඳහා ව්‍යවස්ථාපිත සැලසුමක් පිළියෙල කොට ඇත.

3.7 අයවැය ලේඛණ පාලනය

සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අයවැය ලේඛණය සහ තර්ථ්‍ය ආදායම සහ වියදම අතර සැලකිය යුතු විචලනයක් නිරීක්ෂණය වූ අතර, අයවැය ලේඛණය සඵල කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබිණි.

3.8 වාහන

2002 වසර අවසන් වනවිට නියෝජිතායතනය සතුව වාහන 36 ක ඇණියක් පැවති අතර, 2001 වසරේදී එය සතුව වාහන 39 ක් පැවතුණි. මෙම වාහන ඇණිය ඵලදායී ලෙස ප්‍රයෝජනයට නොගැනෙන බව පෙනී ගිය අතර, ඉන්ධන පරිභෝජනය ඉහළ මට්ටමක විය.

4. පද්ධති සහ පාලන

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු නියෝජිතායතනයේ අවධානයට ලක් කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණය
- (ආ) අත ඇති මුදල්
- (ඇ) පොදු ලෙජරය පවත්වා ගැනීම
- (ඈ) සේවා අන්තිකාරම් / සාමාන්‍ය
- (ඉ) මුද්‍රණ අන්තිකාරම්
- (ඊ) මිලදී ගැනීම්
- (උ) නිෂ්ක්‍රීය සම්පත්
- (ඌ) තොග
- (එ) බැංකු සන්ධානය සහ ලෙජර තබා ගැනීම
- (ඵ) පිරිවැය ඵලදායීතාවය
- (ඹ) කාර්ය මණ්ඩල අන්තිකාරම්
- (ම) ප්‍රවාහන සහ අනෙකුත් අන්තිකාරම්

(මග) තවත්තු කොන්ත්‍රාත් අවත් කර ගැනීම
(ක) තැන්පතු

(එස්.සී.මායාදත්තේ)
විගණකාධිපති.

වර්ෂ 2002 විගණකාධිපති වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කොට තිබූ නිරීක්ෂණ මත ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ග

2.2 ගිණුම් පිළිබඳ නිරීක්ෂණ

2.2.1 ගිණුම් පිළියෙල කිරීම

නාරා ආයතනයේ සපයනු ලබන පරික්ෂණ සේවා මෙතෙක් දියත් කොට ඇත්තේ සේවයක් ලෙස සලකා මිස, ලාභ ඉපයීමේ අරමුණකින් නොවේ. කෙසේ වෙතත් අනෙකුත් ආයතන සමග සැසඳිය හැකි මට්ටමට ගාස්තු සංශෝධනය කිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතී. මෙම ගාස්තු ක්‍රමය 2003 වසරේ දෙවන කාර්තුවේ අවසන් සමයේ සිට ක්‍රියාත්මක කෙරෙනු ඇත. මේ පිළිබඳව ඉදිරිපත් කොට ඇති නිරීක්ෂණ වලට ලෙස පිළිගන්නා අතර, ඉදිරියේදී ඒ අනුව කටයුතු කෙරෙනු ඇත.

2.2.1 ගිණුම්කරණ දුර්වලතා

(අ) මෙම ප්‍රකාශය සමග අපට එකඟවිය නොහැක. ටයිල් ඇතිවීම, අවතීන් කොමෝඩි සහ මුහුණ දොවන බේසම් සවි කිරීම සහ තැවන කපාරු කිරීම ආදිය සිදුකොට පූර්ණ අත්වැඩියාවක් සිදු කිරීම සඳහා වැය වූ මුදල ඇතුළුව මේ සඳහා වැයවූ සම්පූර්ණ වියදම රු. 37,070/- කි. මෙම වැය කිරීම් හේතුවෙන් අදාළ ගොඩනැගිලි වල ආයු කාලය වැඩිවී ඇති අතර, අපේක්ෂිත මුළු තත්වය ප්‍රතිසංස්කරණය වී ඇත. එම නිසා මෙය ප්‍රාග්ධනයට එක් වී ඇත.

(ආ) රු. 158,472/- මුදල බෙදී ගොස් ඇති ආකාරය මූල්‍ය ප්‍රකාශයේ උපලේඛණයක් ලෙස දක්වා ඇත. මෙම තැන්පතු 1991 වසරේ සිට එකතු වී ඇත. මෙම තැන්පතු ලබාගත හැකිවේද යන්න සැක සහිතය. මේ සඳහා 2000 වසරේදී සම්පූර්ණ ලෙස මුදල් වෙන් කිරීම සිදුකොට ඇත.

2.2.3 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

(අ) රු. 4,423, 830/- බදු ප්‍රමාණයක් නොගෙවා ඇති බව සත්‍යයකි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගෙවිය යුතු මුදල සමග එක් වර්ෂයක් සඳහා නොගෙවා ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ගෙවා මෙය පියවීමට නාරා ආයතනය එකඟ වී ඇත.

ශේෂ පත්‍රයට අනුව ගිණුම් වල රු. 213,000/- ක තැවන ගෙවනු ලබන තැන්පතු ප්‍රමාණයක් පැවතී බව සත්‍යයකි. මේවා සාම්ප්‍රදායික ලෙස ලබා ගැනෙන තැන්පතු වන අතර, සේවා යෝජකයා විසින් මුළු තැන්පතු භාර දෙනු ලැබූ විට පමණක් ආපසු ගෙවනු ලැබේ. කෙසේ වෙතත් ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු නොලැබූ තැන්පතු වසර 3 ක කාලයක් තබාගෙන අනතුරුව ඒවා ආදායම් සහ වියදම් ගිණුමට මාරු කිරීම සාමාන්‍යයෙන් නාරා ආයතනය විසින් සිදු කරයි. මෙම ක්‍රියා මාර්ගය පිළිබඳව විගණන පරික්ෂකවරුන් කිහිප විටක්ම දැනුවත් කර ඇත.

(ආ) සියළු අත්තිකාරම් සහ පූර්ව ගෙවීම් සැලකිල්ලට භාජනය කරනු ලබන අතර, ප්‍රතිපාදන නිදහස් කිරීමට කටයුතු කිරීමේදී තාර්කික පදනමක් මත පූර්ව ගෙවීම් සහ අත්තිකාරම් සඳහා කටයුතු යෙදේ.

2.2.4 විගණනය සඳහා සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් නොවීම

මෙම ප්‍රකාශයට අපට එකඟවිය නොහැක. සියළු වවුචර, ඉන්වොයිස් පත් සහ සම්පූර්ණ කරන ලද කාර්යයන් පිළිබඳ සහතික ආයතනය සතුව පවතින අතර, විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ හැකිය. විගණනයේදී මේවා කැඳවනු නොලැබිණි.

2.2.5 හිඟ, රිඟි, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුගත නොවීම

(i) සම්පූර්ණ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය, වසර 2003 ගිණුම සමග ඉදිරිපත් කෙරෙනු ඇත.

(ii) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 9

මුදල් වහනය පිළිබඳ ප්‍රකාශය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 9 ට අනුකූලව පිළියෙල කරන ලදී.

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Aquatic Resources Research and Development Agency(NARA)

1. Place of Scanning : Crow Island, Colombo 15

2. Date Scanned : ..2017...04...26.....

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd, No 435/16, Kottawa Rd,
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : ..*chamod Lakshan*.....

Signature : ..*[Signature]*.....

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Chief Librarian

Name : B G Sunethra Kariyawasam

Signature : ..*[Signature]*.....

Date : ..2017...04...26.....

“This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka”